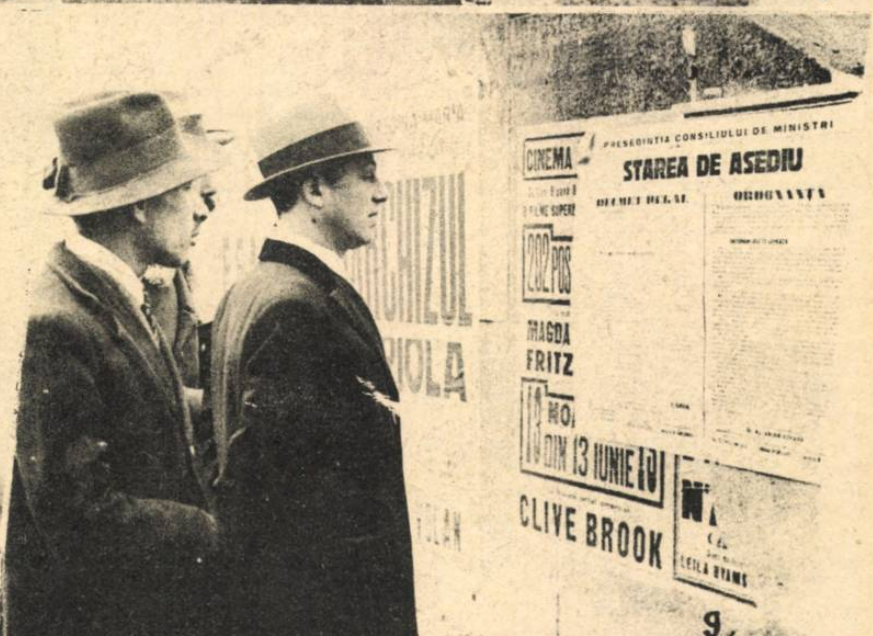

ENIMENTE *ale* SĂPTĂMÂNII

Historia lumii

1) Concursurile militare de sky dela Poiana-Braşov : d-l general Todicescu, comandantul garnizoanei locale, primind pe Suveran şi pe Voevodul Mihaiu la Poiană. — 2) Cu toată biciuirea zăpezii, Voevodul Mihaiu, însoţit de aghiotantul său, d-l colonel Pălăngeanu, s'a antrenat, Duminică, cu multă vioiciune, pe părţile munţilor braşoveni. — 3) Regele asistând la plecarea concurenţilor ofiţeri. — 4) Suveranul şi Voevodul Mihaiu trecând în revistă concurenţii, la punctul de plecare dela Poiană. — 5) Pentru a da o cât mai mare importanţă organizării aeronautice a Egiptului, Regele Fuad, însoţit de principele moştenitor Faruk (în dreapta scaunului tronului) şi de princesele regale, a asistat la primele manevre aeriene ale liniei naţionale Royal Air Force. — 6) În Spania republicană, cultura fizică începe abia acum să capete însemnătatea pe care de mult trebuia s'o aibă : aşa se explică faptul că d-l Alcalá Zamora, preşedintele republicii spaniole, însoţit de ministrul Instrucţiunii, admiră, bucuros, exerciţiile acestora elementare de gimnastică, executate de elevii unui liceu din Madrid. — 7) În Indii, agitaţiunea imensei populaţiuni băstinaşe a degenerat în r'o luptă armată : iată pe câţiva răsculaşi musulmani, încercând să ţină piept, prin r'un atac de mitraliere, forţei autorităţilor britanice. — 8) D-ra Helene Boucher, cea mai tânără aviatoare franceză, în vârstă de abia 19 ani, pornind dela aerodromul din Le Bourget, în micul său avion de turism, pentru a efectua o legătură aeriană rapidă Paris-Saigon. — 9) Pietonii bucureşteni continuă să citească, la colţurile de stradă, ordonanţele cari au instituit regimul stării de asediu. — 10) De câte-va zile, vulcanul Vesuviu a intrat într'o nouă fază de violentă activitate eruptivă : ilustraţiunea neas ră prezintă un aspect al lavei calde, abia asvârlită din crater, pe care un turist îndrăzneţ a reuşi să-l fotografieze.

(Foto «Oglinda Lumii» şi Keystone)

Cum se prind hoții de bijuterii

Senzațional reportaj dintr'o anchetă mondială de mare actualitate de: L. B. O'CONNOR

8)

Se gândea la Durgin și la cei 50 la sută ce trebuia să i se verse ca o cota-parte din indemnitatea asigurării; la creditorii cari îl asaltau, cerându-i să le achite anumite sume ce le datora de mai multă vreme, dar pe cari nu voise să-i satisfacă până atunci; la reprezentantul unei vestite firme de bijuterii engros, care-i promisese să-i aducă chiar în dimineața aceia unele pietre de-o valoare extraordinară, care ar fi îmbogățit stockul lui, mărin și profitul loviturii proiectate în unire cu sergentul de poliție și, în sfârșit, se gândea la baroneasa, care de asemenea îi făgăduise să se întoarcă cu însoțitorul ei...

...Când iată că se oprește în fața magazinului un Cadillac... Un tânăr înalt se repezi, într'un salt, afară, și ajută să se coboare o doamnă nespus de elegantă. Aceasta, deasemenea înaltă, avea părul blond-auriu și nasul fin, aristocratic.

— Adevărați nobili!... Adevărați oameni mari! — își zise Maxim. — Ce ținută distinsă!... Hai-de, la lucru, Maxim!...

Mr. John Mc Cormack aducea o mică valiză, iar la butonieră purta o orchidee de toată frumusețea. În mână dreaptă, ținea un baston cu mânerul de fildeș. Ultima expresie a eleganței! Și baroneasa aceia, ce femeie!...

— Cu siguranță că sunt milionari — își spunea Maxim, care totuși, credincios sistemului său, nu se mișcă della biuro, regula lui fiind de a nu se arăta niciodată prea lacom să vândă.

Cei doi funcționari și stenografa, cari alcătuiau personalul de sub ordinele lui Maxim, schimbă deasemenea câteva păreri între ei, recunoscând că foarte rar se întâlnește o pereche atât de bine potrivită, ca baroneasa și amicul ei, Amic, sau bărbat? Mister!

— Poftiți!... poftiți!... în biuroul meu particular — zise Maxim. Și aci, baroneasa își încercă în deget minunatul solitar pe care Maxim l-a scos afară din cassa de fier, situată alături de biuro.

— Ah!... e într'adevăr splendid! mărturisii ea cu vocea-i languroasă de contraltă. — E desăvârșit... da, desăvârșit... Îți mulțumesc, dragul meu... îți mulțumesc!

— Sunt chiar încântat, Sofia, — murmură Mc Cormack, cu un aer aproape plictisit, ca și cum lucrul i s-ar fi părut indiferent. — Ești bun să-mi dai stîloul dumitale, Maxim?... Mi se pare că ai spus șapte mii optsute de dolari?

Și scoase afară din portmoneul tivit cu aur, un cec în alb.

Micul bijutier nu spuse nimic, dar o ușoară încruntare din sprâncene exprimă oarecare teamă.

— Trimite-mi inelul, după masă, la club — murmură Mc Cormack. — În același timp, poți să telefonezi la banca mea, dacă vrei, Maxim. Am un mic cont curent, aci, la New-York, la Drovers Trust, chiar în colțul de-alături, nu-i așa?

Maxim se simți ușurat și liniștit.

— Dar nu-i nevoie deloc, domnule Mc Cormack, se grăbi să-i spue Maxim. Puteți lua inelul și acum...

— E mai bine să mi-l trimiți la club — repetă cu răceală Mc Cormack. — Și, fiindcă sunt aci, m'am gândit să iau și colierul acesta de smarald pe care l-am văzut ieri...

— Ah!... John!... — exclamă baroneasa, ai cărei ochi cenușii și adânci se măreau într'o expresie de satisfacție naturală a unei femei căreia, ca toate femeile, îi plac bijuteriile. — Dar e prea mult... toate odată! Deocamdată, inelul ar fi de-ajuns...

În timpul acesta Mc Cormack își căuta în portmoneu.

— Mi se pare că nu mai am la mine alte cecuri în alb... Regret foarte mult, Maxim, dar va trebui să ieși bilete de bancă. Păcat că nu m'am gândit înainte de a iscăli cecul pentru inel...

Mc Cormack depuse pe masă șase bilete a câte o mie dolari fiecare. Apoi își luă valiza și începu să-și încheie mânușile. Nici el, cu toate acestea, și nici baroneasa nu-și scosese mânușile de când se aflau acolo.

— Cred că e destul pentru dimineața asta!... zise Mc Cormack.

Ea aruncă o ochiadă spre bastonul lui, apoi se întoarse spre ușă.

— Domnule Mc Cormack, — adaose curtenitor bijutierul, v'asi fi recunoscător dacă ați mai ră-mâne câteva clipe aci... tocmai aștept pe reprezentantul unei mari firme care trebuie să-mi aducă un giuvaer rar, un smarald încercuit cu briliante, o splendidă broșă de damă, de adevărată regină!... Noi îi zicem «Marele Tudor».

În neliniștea și bucuria lui, Maxim avea gesturile și umilința unui servitor.

Mc Cormack părea că stă la îndoiială.

— Am o întâlnire de mare importanță, la unsprezece și jumătate, dar... și zicând acestea, își aruncă o privire scrutătoare prin fereastra magazinului... Poate... iată... nu cumva acesta ț-e omul?

Chipul lui Maxim se lumina de bucurie.

Într'adevăr, era chiar reprezentantul așteptat.

— Poftim!... poftim!... domnule Carteret — adaose bijutierul, întorcându-se spre noul venit... Iată aci, doi vechi clienți ai mei, domnule Carteret. Doamna baroneasă a ales chiar acum câteva obiecte...

Ochii lui mici și umeziți se plimbau dela pietrele ce scânteiau pe masă, la bancnotele de câte o mie de dolari.

Funcționarul urmări privirea aceasta, apoi, liniștit, dar cu multă luare-aminte se apucă să-i cerceteze pe cei doi vechi clienți. Sfârși prin a-și zice că, la urma urmei, acest Maxim își cunoștea el oamenii și meseria... Șeful lui, la început, stătuse la îndoiială dacă să-i încredințeze sau nu «Marele Tudor»; dar a-facerea ce i se propusese nu era rea...

Scoase afară un plic de piele din buzunarul dinăuntru.

— Am un bogat asortiment de pietre prețioase, toate de primul ordin — începu să spue cu liniștea aceia care-i era obișnuită. — Poate că ele l-ar interesa pe d-l Mc Cormack...

D-l Mc Cormack, lângă ușă, părea că se poate de nerăbdător.

— Nu știu — răspuse acesta, dacă voiu avea timp să examinez modelele d-v., domnule Carteret. Secretarul meu trebuie să fie aci peste câteva minute... Ah! iată-l că vine... Ii dai voe să intre, Maxim?

În aceeași clipă se auzi un ușor murmur de voci, în prăvălie, și tipătul stenografei.

Valiza lui Mc Cormack îi alunecă din mână, căzând jos. Reprezentantul holbase ochii, îngrozit. Mâna-i stângă se repe-de la plicul de piele care conținea tezaurul cu care venise și-l apucă, pe când mâna-i dreaptă pornea spre buzunarul din spate al pantalonului.

D-l Carteret era un bărbat curajos. Dar, din nefericire pentru el, se dă bătut într'o secundă de Mc Cormack, care, nemiscându-se de lângă ușă, întindea cu mâna stângă un revolver automat.

— Nu, nu!... îi povăruî Eddie Cartum (care nu era altul decât d-l Mc Cormack), cu un ton plin de vigoare și amenințare. — Amândoi, mâinile sus, domnule Carteret! Am zis bine, Carteret? Și d-ta, deasemenea, dragă Maxim!...

Dar Maxim își pierduse capul. Și pierzându-și capul, sări în picioare, nu de curaj, oh, nu! dar în prada unei spaime mai mari

decât voința lui.

Eddie înaintă câțiva pași și, cu mâna dreaptă aplică un pumn sălbatec în fața micului bijutier. Acesta se prăbuși ca un corp mort, pe fotoliu, pe când un val de sânge i se scurgea din rana ce-o căpătase între ochi.

— Mi-ai murdărit mânușile, zise Eddie.

Baroneasa, la doi pași în urmă, privea mută și nemișcată, dar atentă, și nu fără oarecare plăcere pentru episodul dramatic, și admirație pentru protagonist.

Eddie îl arătă baronesei pe funcționarul reprezentant.

— Sofia, ia-i revolverul. Sofia, se apropiă de Carteret și-l ușură de arma ce-i străluccea în mână.

— Și acum caută în sertarul biuroului.

Sofia se supuse și iată că dădu peste un revolver, arma neîntrebuintă a bietului Maxim.

— All right! Golește valiza. Și Mc Cormack cu o lovitură de picior împinge valiza până lângă baroneasă. Aceasta o deschide și scoate afară câteva rullouri de panglică, bureți de gumă elastică, (din aceia cari se vinde cu zece centime, în comerț) și șase perechi de cătușe.

Eddie, cu o admirabilă strategie, a observat în tot acest timp ce se petrecea în prăvălie. Totul era în regulă. După tipătul stenografei nu se mai auzise nici chiar un suspin.

Eddie deschise ușa și zise: — All right; aduceți-vă aci «pacienții».

Geogr Malone, solid și amenințător, mergând de-a'ndaratele, îi îndruma pe ceilalți, având în mână un revolver. Fatty Harris, aprins și asudat la față, împinge înaintea pe «pacienți». Tom Innes, fumând nepăsător lângă vîtrina dela intrare face pe ușierul. Cei patru «pacienți» sunt: portarul, doi funcționari (între cari și reprezentantul) și stenografa.

Întrară în biuroul particular al lui Maxim.

Eddie le porunci să se întoarcă cu fața la perete, ceea ce prizonierii făcură numai decât.

— Nu veți avea nici cea mai mică neplăcere, dacă veți sta liniștiți, fără a scoate o vorbă — le zise cu amabilitate Eddie.

Amabilitatea lui însă îngrozea. — D-ta, baroneasă, ia revolverul meu și trage în primul care vorbește sau face o mișcare. Acum, fiecare din voi să-și ducă mâinile la spate... Așa, voinicilor. Iar voi, doi, puneți-le cătușele!

(Continuarea în numărul viitor)

O ȚARA FARA HOTARE

Mandciuria, sanctuarul păduros al nordului, leagănul împăraților de obârșie cerească, mărul veșnic al discordiei, regiune de războaie, de lovituri neașteptate și măcel!

sula Balcanică. Țara lui Manciu, ridicată anul acesta de către japonezi la rangul de Stat nou, are într-adevăr, o suprafață de 939.300 km. pătrați, cu aproape patrușprezece milioane de lo-

ce nu-și mai găsește răgaz și devine peste măsură de cumplită din cauza asprimei iernilor cari acolo sunt îngrozitoare.

Se luptă oamenii dealungul lui Sungari, «Râul de lapte», numit astfel din cauza zăpezilor topite ce le târăște cu sine din povârnișurile păduroase ale munților Ringan; se luptă aproape până la Amur, «Fluviul Dragonului negru», dincolo de care, la hotarele posomorâtului Taigan veghează baionetele bolșevice; se luptă la granițele Mongoliei interne, unde se înalță minunatul oraș al lui Jehol, vechiul cuib de plăceri, sanctuarul desfrâului «Curței Violete» a Pekingului și unde, împărații tătari, «fi ai Cerului» se refugiau adesea cu armatele lor de concubine, de eunuci, de sclavi și de curtezani; se luptă de asemenea și la Sud, lângă Zidul cel Mare. Chinezii nu se descurajează. Înfrânți la Răsărit, ei se reorganizează în apus. Risipiți la nord, își readună forțele și atacă la sud, cu mai multă insufletire.

Dar, pentru ce oare atâta vrajbă în jurul acestui ținut la care râvnesc trei mari popoare și trei civilizații deosebite? Lucrul se explică destul de lesne. Mandciuria e o țară minunată, cu mare viitor, închisă din trei părți de nefârșite lanțuri de munți, cu peisagii grandioase și pitorești și având toate drumurile deschise spre China.

facurile Curentului Golfului, are o iarnă nespus de aspră, asemănătoare cu a țărilor baltice și este, până astăzi, acoperită, în cea mai mare parte, cu păduri nefârșite.

In unele părți din Mandciuria se mai poartă și astăzi coadă.

După războiul Ruso-Japonez, Mandciuria, țară despopulată și puțin cunoscută în Europa, a trăit cele mai neînchipuite transformări. Drumuri de fer, aparținând societăților chineze, ruse și japoneze, au străbătut-o în lung și în lat cu trenurile lor aducătoare de civilizație.

Centrele principale ale țării (Mukden, Kisin și Tsitsikar) s'au dezvoltat peste măsură, căpătând o înfățișare europenească și îmbogățindu-se cu noi și pitorești

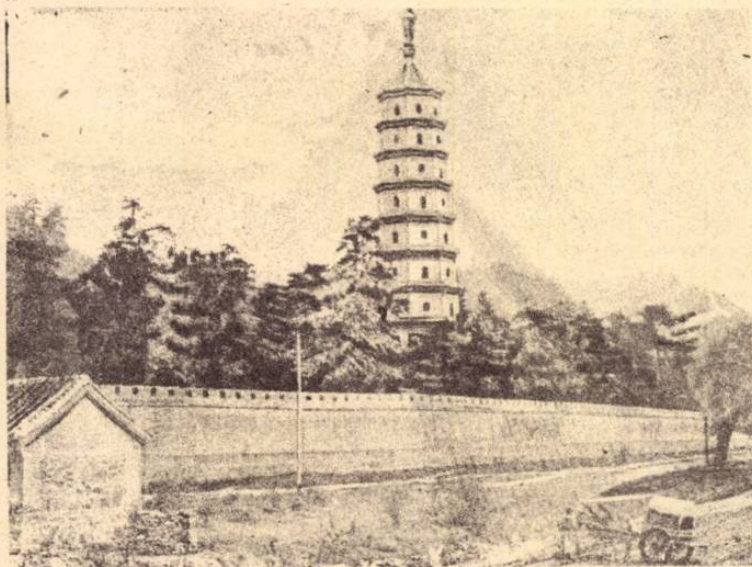
Granițele noului stat mandciurian așa cum se crede că vor fi aprobate de Convențiunile Internaționale. In mijloc, Pu-Yi, fostul împărat chinez, actualul președinte al Mandciuriei.

Cineva a definit-o «Peninsula Balcanică a Extremului Orient», dar comparația nu se potrivește. Mandciuria, provincia fostului «Imperiu de mijloc» pe care chinezii o numesc din timpuri imemorabile **Man-Ciū-kuo**, adică «țara lui Man-ciū» (și numele acesta divulgat de presa europeană, a revenit astăzi, la locul lui de cinste) pentru întinderea și bogăția ei, reprezintă ceva cu mult mai important decât Penin-

cuitori. Ceeace înseamnă că în întindere, este de două ori și jumătate mai mare decât țara noastră.

Dar cari sunt adevăratele granițe ale noului Stat? E greu de spus. De oarece n'au fost încă hotărâte de Congresele internaționale și există numai acele aproximative stabilite la Tokio.

In Mandciuria, lumea se războiește pretutindeni, cu o pornire vijelioasă, cruntă, înversunată,

Turnul și zidul de marmoră al palatului imperial din Jehol, orașul sfânt al Mandciuriei.

Mănăstirile budiste din Jehol intrunesc în arhitectura lor faimoasele Lama-Serai ale Tibetului.

Ea, deosebit de faptul că are o importanță strategică de prim ordin, e binecuvântată cu unul din pământurile cele mai roditoare, cu o irigație excelentă iar subsolul ei, abundă în bogății minerale. Peste câțiva ani, colonizată și populată așa cum trebuie, ar putea să aspire a fi Germania Extremului Orient sau Statele Unite, pe o scară mai redusă, ale Asiei Galbene.

Situată între latitudini corepunzătoare acelorale ale Spaniei sau Italiei, Mandciuria, care nu se bucură ca Europa de bine-

cartiere.

Ce va deveni oare peste douăzeci de ani, Mandciuria înrăbită de astăzi, dacă-i va fi dat să se bucure de puțină liniște?

P. G. JANSEN

Menajul modern

Soțul aleargă tot timpul să găsească hani, iar femeia e, și dânsa mereu pe drumuri, ca să-i cheltuiască.

FETELE IN EXIL...

(Continuare din pag. 147)

O sută cincizeci, ori două sute de femei cari se plimbau, în lungul și în lăutul salonului, îmbrăcate în rochii de bal, dar lăsând să li se vadă formele corpului. Toate rasele planetei se găseau amestecate. Argentinele cu părul lung și negru, căzând pe gâturi de statuie, Minerve germane, Spaniole, Chinezoaice, Franțuzaice guralive, bine frezate. Nu se bea, nici nu se cântă. Femeile își caută norocul fără șgomot. Trec dela unul la altul și, când se apropie de un bărbat, fac, pentru a-i trezi dorințele, un gest bestial, pe care-l însoțesc de un surâs amar.

Bărbații, cari erau obiectul tuturor acestor amabilități, nici nu luau în seamă pe vre-una din femei, ci continuau să întoarcă, împerturbabili, filele ziarelui, sau să exprime fraze pătimașe asupra vieții parlamentare. De cum își dădeau seama de insuccesul lor, femeile își luau tălpășița, fără a mai insista, pentru ca să vină altele la rând...

Zecile de uși dădeau acces la niște odăiți, toate asemănătoare, dispuse în jurul sălii. Când una din uși se deschidea, se putea observa, înăuntru, un pat curat, o crotiță de o perdea, servind ca apărătoare de muște, un paravan și un scaun. Cum observam, ne-am conștientizat, de-te-vin-o-ul salonului, mi-am putut da seama că cele mai apreciate dintre frumoase nu primiau mai puțin de patru-cinci musafiri, în intervalul a zece minute.

De câte ori ieșeau, însoțite de cavalerul respectiv, primeau ele înșile prețul favorurilor oferite și se duceau la casă, pentru a depune banii, fără a-și reține nimic.

Casa de bani este partea cea mai uluitoare a acestui bălcu de prostituate. Două cumetre, cu un pânțec de Budha, cu bărbii de eunuc își odihnesc oribila lor anatomie în fotolii duble. Măinile lor grăsoase, acoperite de inele, țin palmele în aer, mereu gata să primească argintul ce sosește la fiecare moment din toate unghiurile sălii și pe care ele îl depun în mari saci, căptușiți cu piele de bou. Fiziionomile lor... o! împice nu trădează nici cea mai slabă urmă de remușcare. Pentru a înlesni sarcina prostituatelor și a accelera traficul, casierile speciale, purtând cutii de bani pe pânțec, vin în întâmpinarea femeilor, ca să le evite drumul și să le economisească timpul...

Prietenul meu regăsește o veche cunoștință, o poloneză brună, lungă și palidă.

— Nita, îți prezint pe Francez, spune el.

Fata îmi surâde cu pleoapele, cu o privire pe care n'a bestializat-o, încă, viața pe care o duce aci. Ea stă drept în fața mea, într-o atitudine rezervată, de o grație încântătoare, apoi, fără ca fiziionomia ei să-i trădeze intenția, ea face acel gest de care am vorbit mai sus și care, pentru dansa este, probabil, singurul mod de a face cunoștință cu cineva.

Se acuză, deseori, Argentina de a fi mănjit idealul feminin, fără ca lumea să-și dea seama că țara aceasta, formată la origine din celibatari masculi, cari au venit să facă avere pe țărmurile promițătoare ale fluviului La Plata, nu posedă, ca alte țări, un sex slab răspândit în mod armonios. Mulți bărbați, mai cu seamă cei din popor, nu cunosc femeia decât ca un obiect de import, lată cauza principală pentru care s-au obișnuit să nu-i atribuie decât un rol social secundar, într-un mod și mai absolut chiar decât strămoșii lor spanioli cari erau pătrunși de tradițiunile Islamului. Modul acesta de a vedea nu se limitează, de altfel, la Argentina; el se întâlnește în multe regiuni ale Americii de Sud, unde soția onestă, coboritoare a unor vechi familii, e ținută deoparte, fără a putea eși de acasă, altfel decât însoțită de soțul și stăpânul ei. Cel care posedă o femeie o pune la adăpostul oricăror tentațiuni și priviri curioase. Când o tânără fată se căsătorește, ea nu face decât să se închidă, pentru toată viața, în casă, își cumpără, imediat după nuntă, o pernă pe care să se razeme când stă la fereastră, pe care nu o părăsește, se poate spune, ani de zile. În Brazilia, oamenii de vechiă origină țărănească, fericiți încă de ideile moderne, nu-și prezintă bucuroși soțiile și fiicele lor unui străin. Și chiar când o fac, lucrul acesta trebuie privit ca o cinste deosebită.

Ne aflăm la Richmond, un bar celebru de pe bulevardul Floridei. În jurul nostru, gentlemanii de toate culorile, își văd febril de consumație, luptându-se în același timp pentru vederile lor politice. Deodată, Barruche îmi indică un consumator corect, cu înfățișarea foarte liniștită, care se mulțumește să consume, din când în când, câte un pahar de vin tonic cu chinină.

— Pentru majoritatea oamenilor cari-l cunosc, îmi șoptește amicul, omul acesta trece drept un avocat. Eu cred, însă, că-i un «cafe con leche».

— Căfea cu lapte! Ce înțelegi prin asta?

— Un tip care, având o profesiune definită, trăiește, în același timp și depe urma prostituției femeilor. În vreme ce, în Europa, oamenii de soțul acesta pot trece drept niște burghezi foarte onorabili, bine apreciați în cartierul lor, aici ei nu sunt decât niște gangsteri clandestini cari nu se diferențiază de «confrății» lor din America de Nord decât prin felul de marfă. Capone-ii noștri sunt Polonezi, Spanioli, însă regii meseriei sunt Francezii cari se ocupă numai de prostituție și de

localurile de noapte.

Acestea fiind zise, Barruche ridică paharul de «cubano» în sănătatea mea și pornim amândoi în căutarea plăcerilor nocturne.

E ora nouă seara. Bulevardul Floridei e sufocat de un popor gălăgios, care se scurge pe șoseaua strâmtă, sub iluminările unei uimitoare dezordini comerciale, în care se disting abundența articolelor de menaj germane, naivitatea practică a Americii de Nord, cu aparatele sale frigider, modele în serie, automobilele, bibelourile chinezești, tutunul olandez, culorile patriotice ale mezelurilor italiene, obiectele de lux venite din Franța.

De-a lungul magazinelor, grupuri de pietoni rătăcitori stau cu spatele întors la vitrine. Trecătorii îi îngrămădesc din toate părțile, însă lor nici că le pasă; cu mâinile prinse în solduri, ei se agită fără conținere, făcând gesturi scurte și rapide, desnodând fără încetare firul conversațiilor sonore. Când o femeie trece prin fața lor, ochii bărbaților se aprind, se apleacă înainte și suflă ținerii apariții cele mai amabile cuvinte.

*

Există, la Buenos Aires, localuri de noapte a căror reputație a trecut de mult Oceanul. Numele Florida, Tabarys, Ermenonville răsună ispășitor, în urechile tuturor fetițelor din Europa cari nu au decât o rochie și nu mănâncă în fiecare zi. La Paris li se spune: «Vreți să faceți un voiaj frumos și să câștigați pe zi, bând numai șampanie, mai mulți bani decât ați câștigat în timpul unui an întreg, muncind din greu într-o fabrică?» Un angajament? Se poate încheia atât de ușor. Trebuie numai să știi să dansezi puțin. În Argentina se dansează mult tango. Toate fetele din Europa pleacă într-acolo. Și spun că nu costă nimic să încerci și că se pot ori când reîntoarce acasă, dacă nu le convine.

Ei bine! fetele acestea nu se mai întorc acasă. Nu de mult, acum câțiva ani, o franțuzaică a câștigat premiul internațional de frumusețe și perfecțiunea ei fizică era răspândită în zeci de mii de cărți poștale. După ce a fost încoronată, ea fu angajată într-un music-hall din Paris. Regisorul se strădui, din toate puterile să o valorifice. «Domnișoară, știi să dansezi?» Nu știa. Să cânte. Nici asta. Să recite ceva? Mai puțin. A fost așezată într-o scenă de apoteoză, în care se mulțumea să surâdă publicului. Dar nici asta nu e soluția, să faci tot timpul grații în coșuri de flori. Atunci i se prezentă un angajament la Buenos-Aires, cu câteva mii suc-

cese de dancing. Uitarea veni-o dată cu consumarea drogurilor stupefiante. Fata a murit, de curând, în mizerie, fără a mai găsi forța să revină în patrie.

Cocaina o distrusese. Poliția, care se străduiește pe cât poate, să purifice capitala argentineană, conduce, din când în când, fără surle, ființe dintr-acestea la cimitir.

Când mă aflam la fața locului, mi s'a întâmplat să asist la înmormântarea uneia din aceste fete, tinere și frumoase, părăsită de toată lumea, care a fost pusă în sicriu cu machiajul depe scenă, cu pantofii și pălăria excentrică de artistă.

*

Ermenonville, un dancing, în plan centru al cartierelor elegante.

Sala e în rotundă, înconjurată de loji și de sticle de șampanie... Din înaltul unei estrade orchestra lasă să cadă, oa o ploaie de petale, melodia dulceagă a tangoului, atât de suplu, atât de alinitător încât, între sutele de perechi pe cari le leagă în cadență, nu se aude decât frezușul picioarelor pe parchet. Tangoul argentinean, cel veritabil, e foarte diferit de interpretările ce i le-au dat fiecare popor în felul său. În Anglia tangoul e rigid și glacial, în Germania capătă caracterul unei parăzii, în timp ce în Franța e o promenadă nonsalantă, un pretext de conversații. În țara lui de origine, dansul acesta este, dimpotrivă, nervos și pătimaș. Încetinea lui care exprimă voluptatea, este întreruptă, în fiecare clipă de pași repezi, când dansatorii cari nu conversează niciodată, își «exprimă» elanul unei străngeri în brațe.

Femeile de consumație, cari joacă pe lângă bărbați rolul unor tovarășe tarifate, așteptau ca orchestra să atace primele măsuri pentru a se aduna, în mijlocul pistei, într-un grup eteroclit, unde clienții pot să-și facă alegerea. Întâmplarea făcu ca o englezoaică să vină să se așeze la masa ce o ocupam. După ce ne umplurăm paharele, ea deschise o cutioară de argint care conținea praful alb și pe care mi-l oferii în modul cel mai natural din lume.

— Regret, îi spusei eu, dar nu-mi place cocaina. Mulțumesc în orice caz.

Dansatoarea părea desnădăjduită și mă privi cu tristețe:

— Ce vrei, domnule, trebuie să trăim, suspină ea. Nu avem altceva de făcut decât să ne ducem jugul existenței. Sunt de șapte ani aici și nu am isbutit încă să adun nici o economie.

Ciocnirăm paharele, dar abia îmi muiasem buzele în șampanie și asvârlii, desgustat, paharul sub masă. Pentru a se răzbuna de a-frontul ce i-l făcusem, refuzând continuul cutiutei de argint, englezoaica îmi umpluse paharul, până în vârf, cu cocaină.

CLAUDE BLANCHARD

DE PRETUTINDENI

Inteligența păiajenilor

Nu trebuie să ne închipuim că păiajenii își țes pânza odată pentru totdeauna. Ei se ocupă, neconștienți, fie pentru a o repara, fie pentru a o adapta condițiilor înconjurătoare. Și, cum ei sunt capabili să prevadă viitoarele condițiuni atmosferice, e de ajuns să le observăm cu grijă, pentru a profita de această superioritate pe care o au asupra noastră.

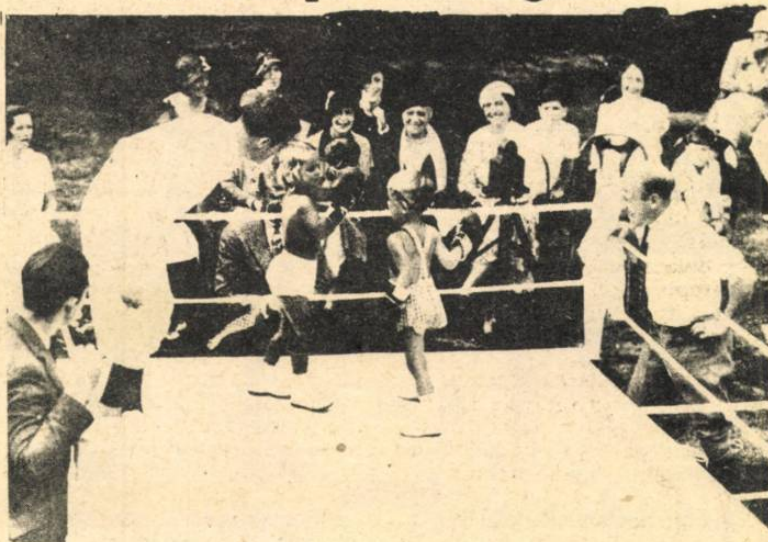
O să plouă sau o să fie vânt? Păiajenul se grăbește să-și scurteze firele lungi cari slujesc

de suport întregii țesături. Dacă vremea se face iarăși frumoasă, fileul își recapătă fina lui suprafață.

Rămâne păiajenul inactiv în jurul cuibului său? E un semn de ploaie. Dacă, în timp ce afară toarnă, insecta se arată și își reia munca, înseamnă că ploaia e trecătoare și că, în curând, va fi timp frumos.

Când animalul își ameliorează ori își întărește lucrarea, pe înserate, se poate conta pe o noapte clară. Cei cari cunosc păiajenii bine asigură că informațiile lor nu dau greș niciodată.

Un campionat original

...este al boxeurilor de... mai puțin de patru ani. De altfel se pare că la această vârstă se admit combatanți de ambele sexe, mai ales că, în acest match, învingător a fost... sexul slab. Judecând însă după hilaritatea asistenței proporțiile luptei nu par să fie prea îngrijorătoare pentru cei doi atleți.

Ultima năzbâtie

(Foto Keystone)

Artistele de cabaret din New-York au lansat o nouă modă: tatuaajul genunchilor. Trebuie să recunoaștem că efectul produs de această găteală este, dacă nu artistic, în orice caz original sau, mai bine spus, trăznit...

O măsea celebră

Gabrielle D'Annunzio, marele poet italian, a avut, zilele acestea, o curioasă idee. La Milano, după reprezentarea primului act al piesei sale, *Orașul Mort*, celebra artistă Emma Gramatica a pus la licitație în scopul unei opere de binefacere... măseaua de mînt a autorului *Tragediei a două fecioare*.

Scriitorul însuși a trimis anume, într-o cutie fin cizelată, această prețioasă parolă a individului său. Comuna Milano a cumpărat măseaua de mînt a lui D'Annunzio pentru suma de 3000 lire (27.000 lei) și a oferit-o, apoi, spre vânzare, unei societăți de binefacere. S'a găsit, natural, și amatorul cuvenit care să plătească 5000 lire pentru acest molar...

poetic. Se vede că Gabrielle D'Annunzio se consideră deja un sfânt, odată ce are grijă să-și «plaseze» reliefele, încă din timpul vieții sale...

Moda pudrei la negresele din Africa

Un fabricant de pudră din Marsilia, neștiind ce să mai facă, spre a-și desface marfa, a avut ideea ingenioasă de a o exporta Negrilor. El a colorat pudra... în roșu aprins și a încărcat-o, în cantități imense, pe vapoare întregi. Moda fu lansată în câteva săptămâni.

Negresele bogate s'au deprins, în scurtă vreme, să se pudreze «à la Française» și se pare că asta le dă o înfățișare foarte nostimă.

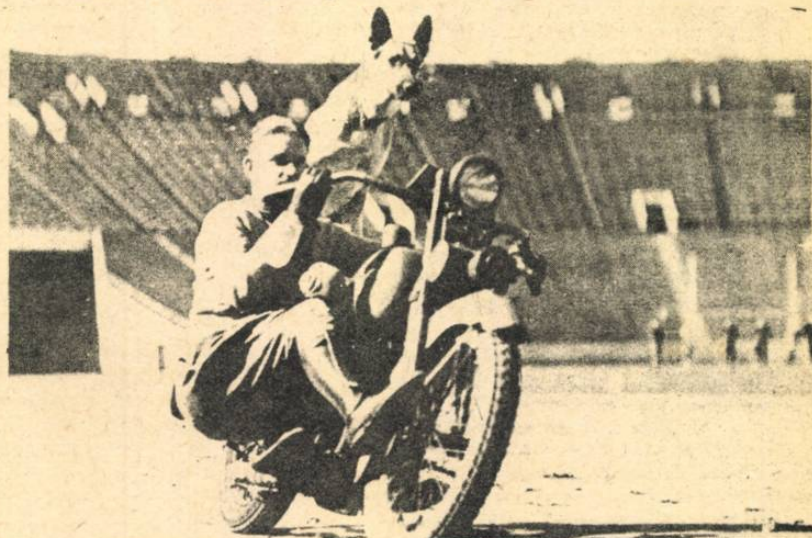
Versuri contra răului de mare

O originală metodă de combatere a răului de mare a fost pusă în practică, după recomandările medicului A. C. Benson, de poetul englez Henri Sidgwick. Abia se imbarcase, săptămîna trecută, pe un mare vapor, și el începu să se plimbe, dela proră la pupă și dela pupă la proră, recitând sute și mii de versuri. El afirma și putea chiar să demonstreze prin bună starea personală că procedeul acesta îl împiedică să vomiteze. Scena se petrecea în

timpul traversării Canalului Mânecii, dar nu putea găsi mai mulți... actori, deoarece nimeni nu era în stare să recite mai mult de câteva versuri. În plus, însă, căpitanul vasului a venit, îngrijorat, lângă poetul Sidgwick, rugându-l să înceteze declamațiile, deoarece publicul de covertă, în special doamnele, îl consideră cam... nebulos. Resemnând, poetul s'a așezat pe fotoliu, alături de toți ceilalți pasageri, pe cari îi intrigase sistemul lui salvator, și începu să vomiteze ca toată lumea.

Si non e vero...

Un câine polițist, număr de circ

(Foto Keystone)

Așezat, cu gravitate, pe scaunul motocicletei, «King», fostul celebru câine polițist al detectivilor din Los Angeles, întrebuințat acum pentru un număr de circ, efectuează plimbarea cotidiană de antrenament, condus de stăpânul său care stă agățat de marginea vehiculului. Om și animal sunt de o imobilitate perfectă.

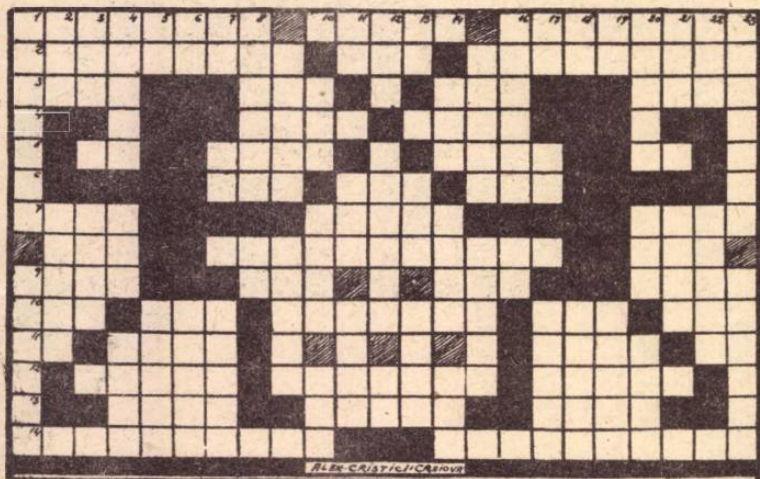

JOCURI

Cuvinte încrucișate

«IN GARDA!»

de Alex. Cristici (Craiova)

Orizontal: 1. Cel mai abil dintre mușchetari — A se bate pentru onoare — Spadasin. 2. «Porthos» — Acest lueru îl face și un măcelar — Suliță de halebardier. 3. Edessa — Litera feniciană — În el se ascunde mâța — Locul unde se dă o luptă. 4. Strigăt războinic — Părintele Leviților. 5. Platoșă — Erou învins de Ulyse — Tăcălia antisemită!! — Alfa slavonesc. 6. Se atinge cu prăjina — Cadavru — Grăiesc. 7. Familie româno-bulgară — A treia paradă în scrimă — Pește. 8. Pentru — Așa cum sunt cuvintele, spadele, drumurile și chiar... privilegiile! — Aclamație. 9. Pronume și adverb... verzi pe pereți — Pron. — Adesea lupta se angajează corp la... 10. Femeie născută dintr'o... iadă — Toiagul lui nea Iancu — Care a obținut o coroană de lauri — Răsbi interiorul — Munte cretan. 11. Soarele — Erou al lui La Fontaine, căruia o ghindă i-a sângerat... termometru — Poveste — Măsura soarelui. 12. Rimează cu sorți! — Sabie fără tăis întrebuințată în scrimă — Existență. 13. Oraș unguresc — Se zice de vitele cu părul roșu — Cu capitala Batavia. 14. Duelii — Lovitură de cuartă forțată, dată în flancul adversarului.

Vertical: 1. Talisman — Care se raportă la indigenii din Antile. 2. Operă apărută în bibl. «Dimineața» — Sabie întrebuințată în duel de militari. 3. Telegraphie sans fil — Natura văzută prin prisma unui temperament. 4. «Zuhause» — Proprietarul măgarului care când a sberiat odată a fost auzit de toată lumea — Jud. român. 5. Gheorghe — Evitau loviturile. 6. Reflexiv — Arbore cu tulpina dreaptă și elegantă. 7. Artilerie de tranșee — Colecție de 12 luni — Alezani. 8. Cuțit spaniol — Nota cititorului. 9. Biruit — Domnitor turc. 10. Egal cu zero!... — Separa — Pron. 11. Notă — Viteaz — Facil. 12. Coleg cu Minos — Zeul hoților — Rus fără inimă. 13. Pron. — Cunoști — Interj. 14. Acel... cu judecată — Leagănu civilizațiunii — For-

mație calcaroasă. 15. Fântână țânitoare — Societate culturală din Ardeal. 17. Capete de sul — Ințepă și ustură — Tipul curtezanului perfect. 18. Reflexiv — Fără resurse. 16. Urmasi ai lui Eac — Interj. 19. Prefix — Spadasin. 20. Tortă — Se strigă singur pe nume — Primar turc. 21. Mânie — Se zice că sunt nemuritori. 22. Med halandala — Fel de a ține în scrimă armele și corpul. 23. Sabie lungă și fină care odinioară era arma aleasă pentru duel — În scrimă, acțiunea de a para loviturile.

Logograf fantezist

de Igor Hamaritov (Tighina)

- Instrumentul cu pricina, folosit de ingineri Poate face multe fapte: chiar minuni când i-le ceri!
- Astfel litera a cincea, cea cu coadă, de i-o scoți, El devine dintr'odată astru, de se miră toți...
- Luând litera a cincea, din acest cuvânt moral Veți găsi ce nume poartă vegetale'n general;
- Scăzând litera a doua, — un cuvânt rămas aplă Povârnișul sau clină unui munte veți afla.
- Dacă litera a patra i-o răpiți, veți tresări: Stil sau mod de-a scrie versuri, veți putea descoperi!
- Din rămas tăind finala, strânie vă veți speria: Zeul țarinelor cu coarne și cu coadă veți vedea!...
- Dar... să nu vă fie frică: fără coada lui cea rea El e semn de salutare, ce se cheamă și bezeă!...

Metagramă

de George Telega (Dorohoi)

Cu «B» îți sunt dușman de moarte,

Cu «N» te plimb în orice parte,
Cu «S» ți-arunc priviri încredinșate ție,
Cu «X» sunt vas cu plante'n florărie!...

Soluțiile jocurilor din „O.L.” No. 6

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

RA	A	U	R	E	L	I	A	N
A	B	A	R	E	F	O	R	M
A	R	C	N	O	I	O	P	
A	C	A	R	D	R	I	N	O
U	R	R	A	C	E	M	I	L
R	E	N	C	A	L	I	T	E
E	F	O	D	L	A	C	I	O
L	O	I	R	E	C	U	C	N
I	R	I	M	I	C	O	T	
A	M	O	N	I	T	I	T	A
N	A	P	O	L	E	O	N	C

SILABE ÎNCRUCIȘATE

NA	NA	SA	PA	LA	TIN
PA	RA	LI	TI	TA	RA
ZI	NA	VA	LI	SE	RA
TA	RA	TA	ZA	MI	NA
	LI	NA	FA	FI	RE
SA	LA	TA	PO	CA	RE
DO	TE	ME	RI	TA	TE
VA	MA	DA	MI	CA	LIT
CA	ME	LIE	SA	TA	NA

ENIGMA

Apenini — Penini

DESLEGATORII JOCURILOR NOASTRE

Lucia Gh. Michăilescu, Vlad și Rodica Anghel, Ionescu Gh. Constantin (Iasi), Lucretia și Margareta Palade (Turnu Măgurele), S. și M. Breiman (Drochia-Soroca), Ilie T. Lupița, Nicolina Popescu, Ionel și Marioara Stoicescu (Caracal), Mișu Mareș (Dridu-Ilfov), George Telega (Dorohoi), Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu, Sylvia Segal, Nellu Apostolescu, Theodor și Ana Stoicescu, Avram I. Avram (Ploesti), Mihail I. Simulescu (Alexandria-Teleorman), Elena Ialomiteanu (Pietroasele-Buzău), N. Gr. Arșene (Buzău), Dumitru Tocan (Moreni-Prahova), Maior Pompiliu Popovici Anibal, Nicolae Cimpoeșu (Arad), Valeriu Ponta, Dumitru Ardeleanu (Pecica-Arad), Ioan Vanjensky, Clemana Ionescu, Romeo Cristian, Pineu A. Saul-Piasa (Focșani), Rică Timofteșcu (Turnu Severin), Spiru Teodorea-nu-student (Cluj), Nellu Popp (Pitești), Ovidius Idriceanu, Mircea Grossu-Migro, Al. Dobrinescu-Ale do (Bărlad), Anton Vrăjescu (Oradia), P. Coroiu (Oradia), Al. Haber (Iasi), Nicușor Comănescu (Tg. Oena), Virginia Popescu (Cetatea Albă), Segal Arthur (Odobești-Putna), I. Nicolaescu (Bals-Romanați), Lică I. Constantinescu (Roșiori de Vede-Teleorman),

Manole V. Mărza (Galați), Nae și Tien Mărgescu (T. Severin), Antonescu M. Ioan (Sibiu).

DIN CAPITALA

R. H. Simion, Maria Metaxa, Mimy și Mircea Mărdărescu, Nicu St. Lăzărescu-Nyl, Miron Popescu, Marin V. Ștefănescu, Mișu C. Antonescu, Gicu M. Tacu-student, Herr von Teufel, Toteluș Emanoil, Ionel Clement Schachman, Stelian Gh. Constantinescu, Fănică Nicolaescu-Bals, George M. Tabacu, Nellu Iorgulescu, Marinela Sărbulescu, Eustațiu Mărelescu, Gh. Em. Teodorescu, Sandu Schmidt, Izu și Solo Schmidt, Eddy Finkelstein, Rénne Mălăeru, Leuca Mălăeru, Raluca M. Tzudick, Nicolae L. Petrescu-Tigru, Jean Adler, Popp Liviu, Sică Drăgulescu, Paul Gălășanu, Mișu Suditu, Ionel și Arnold Eisner, Mircea I. Popescu-Remmy, Nae Iliescu-Nylly, Traian Petrescu-student, Nicolae Petrov.

PRIN TRAGERE LA SORTI AU CAȘTIGAT:

1. Traian Petrescu-student (Loco).
2. Anton Vrăjescu (Oradia).
3. Ioan Vanjensky (Focșani).

Posta jocurilor

Aflăm cu o deosebită satisfacție că agramatul Ionel Constantin-Locos care și-a permis să fie necuviincios cu redacția revistei noastre, nu este nici de cum și n-a fost niciodată elev al liceului «Carol» din Craiova.

Ne bucură că putem face această rectificare, cu atât mai mult cu cât — induși în eroare — fusesem foarte mirați să aflăm că un astfel de elev, făcea parte dintr'un liceu cu un prestigiu cultural atât de cunoscut.

Ilie T. Lupița (Caracal). Se va publica șarada. Metagrama și anagrama mai târziu.

George Telega. Enigma fantezistă, refăcută, se va publica într'un număr viitor. Jocul de cuvinte încrucișate, idem.

Ionescu Gh. Constantin (Iasi). Jocurile sunt bune. Vor fi publicate într'unul din numerele viitoare. Cât despre premiu, vă va fi expediat în cursul acestei săptămâni.

Mișu C. Antonescu (Loco). Din jocurile trimise se vor publica o enigmă și palindromul.

Ioan Aurel Gheorghiu (Ploesti). Jocul de cuvinte încrucișate e bun, dar nu va putea fi publicat acum, deoarece avem alte jocuri ale dv., care-și așteaptă rândul de atâta vreme.

„Oglinda Lumii” No. 8
BONUL JOCURILOR

Hitler, idolul Germaniei

(Continuare din pag. 149)

din lume crede că poate tranșa toate chestiunile.

Generalisimul lor este colonelul Röhmer, a cărui aureolă este ne-
druncinabilă.

Contele Helldorf, șeful militar al secției Berlin, este tânărul ofițer prusian clasic, în bunul înțeles al termenului: cultivat, sportiv, de o ținută perfectă, însă ofițer până în vârful unghiilor.

Datorită acestor trupe adunării-le cele mai monstre ale partidului se pot desfășura în ordinea cea mai perfectă. Spiritul lor de devotament este același ca pe front.

Tinerii cari le compun s'ar expune bucurăsi focurilor de mitraliere ale Reichswehrului și ale poliției, dacă li s'ar da ordin.

Pavilioanele cazărnilor prezintă o curățenie exemplară, deși confortul nu e prea evident. Tinerii cari locuiesc permanent aci, seamănă cu miile de șomeri cari joacă, în sălile azilurilor, cărți. Singura deosebire este că hitleriștii pot conta pe o supă zilnică și pe un adăpost bine încălzit. Propaganda formidabilă ce se duce în lagăre îi ține în veșnică agitație, masa și culcușul ce li se acordă sunt bine meritati. Incontestabil, mulți dintre băștândrii acestia ar părăsi, bucurăsi, mediul în care se complac, acum, dacă s'ar prezenta un loc de lucru, într-o uzină ori într'un biuron. Dar, vai, nu e nici o speranță, nu se ivește nici o ocazie. Aici nu trăiesc bine, desigur, dar, de bine, de rău, au un adăpost și mai ales își fac iluzia că slujesc unei cauze utile. Asta face chiar ca moralul lor să fie mai ridicat decât al celorlalți șomeri. Se simt folositori și sunt mândri că fac parte dintr-o armată în care s'au înrolat milioane de aderenți. De armata aceasta Germania nu se va mai putea desbăra, atâta vreme cât țara va suferi de șomaj. Poate că, într-o bună zi, ea își va schimba numele și un alt X va înlocui pe Hitler. Însă formula de a se grupa pentru a avea o valoare oarecare, într-o epocă de nevalorificare a individului se va menține încă multă vreme și va amenința, prin faptul existenței sale, toate guvernele. Oricare ar fi conducerea Germaniei, formula va fi întotdeauna eficace, grupând, într'un elan de quasi-eroism pe acela cari au nevoie de a se ști oprimați pentru a lupta și combate.

Cum, dela 1918 încoace, nimeni în Germania nu a fost capabil să stabilească un program în stare să infrunte evenimentele, toți au aderat la mișcarea național-socialistă care oferă fiecăruia, capitalist ori proletar, ceva ce seamănă, vag, cu o speranță. Hitler e sinteza tuturor contradicțiilor și opozițiilor. E anticlerical, anticomunist, antiecapitalist, antiguvernamental, așa încât fiecare poate alege ce-i place din acest castron imens, ignorând restul. În felul acesta hitlerismul a putut ajunge un canal de scurgere în care s'au revărsat curentele cele mai opuse, produse de mizeria și desă-
degeră germană.

E un furnicar pe care conducătorii au încercat să-l amalgameze, sub o singură idee, care este, vai, cu toată frumusețea ei, extrem de vagă: ideea fericirii naționale și sociale pentru întreg poporul. Adeverata cale ce duce la această fericire Hitler a îndrăznit s'o proclame că a descoperit-o și a îndrăznit chiar să o promită, fără a se îngriji de posibilitățile de realizare. Natural, acum când în fruntea puterii, sunt slabe speranțe de a putea înfăptui ceva și Hitler o să-și cumințească elanul.

În orice caz o masă enormă s'a format înapoia lui. Ea l-a urmat tot timpul, fără ca să-l întrebe: «Încotro mergem»? Nu încăpea nici o îndoială pentru mulțime că se îndreaptă spre fericirea umană. Milioane de inși au luat o direcție. Nu mai era nevoie să le dovedească cineva că drumul e bun. S'a dat un cuvânt de ordine, toată lumea îl urmează. Așa e disciplina germană. Nimeni nu crănește. S'a trasat direcția și se merge pe urma ei. Mișcarea aceasta a masei a antrenat, mereu, tot mai mulți oameni. Insuși Hitler nu mai era din anumite puncte de vedere, nimic, decât doar un afiș de propagandă, purtat, glorios, în fruntea acestui cortegi fantastic. Afișul strălucește și urlă, toate culorile se reflectează într'ansul și nimeni nu ia seama că nici o idee nu e înscrisă pe el. Nu cuprinde decât un cuvânt, format din două silabe: Hitler.

E speranța lor, viitorul lor, evanghelia în care cred, cu toate că nu exprimă nimic real. Oamenii nu-și dau seama că totul nu prezintă decât un nume, o desemnare de stare civilă care indică pe unul dintr'ei lor, iese, din întâmplare, din masă, un om care nu poartă un nume decât pentru a nu fi confundat cu milioanele de semenii ai săi și care nu ar fi fost pomenit decât, cel mult, în ziua nasterii și a morții sale, dacă doica lui nu ar fi fost criza generală, atât de devotată, încât va veghea asupra «frumosului» Adolf Hitler până în clipa ultimului său suspin.

Costume și decorațiuni pitorești făcute din hârtie de ziar

(Continuare din pag. 143)

cu flori, într-o ghirlandă de crisanteme albe, în pălării picante ori manșoane! Orice femeie se poate astfel împodobi pentru un bal costumat, dacă are puțin gust și dibăcie.

Nu e departe, poate, vremea când nu vor mai fi admise decât travestițiile de hârtie. Cecece va confirma că, după marile epoci trecute: era de aur, de bronz și de fier, epoca noastră e aceea a hârtiei — și nu e un lucru prea măgulitor — dar, în același timp, epoca ingeniozității.

Slavă Domnului, dela Penelope încoace, femeile nu au dus lipsă de răbdare.

APARATUL CONSTRUIT PENTRU VIITORI

Philips „Super-Inductance” 630 cu scala micro-metrică, selectivitate desăvârșită, prin întregul interval al undelor radiofonice. Aparatul este înzestrat cu 6 lampi „Miniwatt”, 4 circuite cu bobine „Super-Inductance”, 2 filtre Solid și elegant.

PHILIPS
Super-Inductance

Cum trebuie îngrijii copiii nervoși

Nu trebuie să le dăm, în primul rând, nici cafea, nici ceai, fie cât de slab; de-asemeni, deloc vin ori mâncăruri picante. Somnul pe cât cu putință de prelungit. Într'adevăr, copiii cari se mișcă fără conținere, fără rost, cari «nu pot sta locului o clipă» suferă de lipsă de somn și nimic nu e mai fals decât credința că oboseala îi va liniști. Din contră.

Și apoi, trebuie să-i ținem la aer curat... să-i împingem la jo-
curi libere...

Sunteți nervoasă, doamnă? Dacă da, gândiți-vă la constrângerea pe care o suferă nervii unui copil, în intervalul celor 4-5 ore de clasă și din cauza lecțiilor pe cari trebuie să le facă acasă. De câte ori ar dori el, în timpul zilei, să spună: «Lăsați-mă în pace». Copilul nu spune aceasta, însă oridecâteori e cu putință, lăsați-l în pace. Încercați a-l pune într'un mediu unde nu se găsește nimic de spart, de murdărit ori de deranjat și lăsați-l, așa, singur. Lăsați-l să a-
lunge în voia lui prin curte, să se joace cu mingea, ori să citească după gustul lui.

Încă un sfat care vă va părea, poate, curios. Când fetițele dv. se întorc dela școală, nu le pretindeți să așeze masa, să directice prin casă. Însfârșiți să facă o sumede-

nie de lucruri de gospodărie, foarte utile de cunoscut, e drept, însă cari reprezintă o nouă constrângere. Acceptați ajutorul pe care ele vi-l oferă în mod spontan însă dv. nu cereți nimic.

Descoperirea unei noi mișcări a pământului

(Continuare din pag. 148)

chiar marele glob de care suntem prinși, căci, rând pe rând, el se dilată și se contractă, se umflă și se desumflă sub o misterioasă influență.

Aceasta e a 15-a mișcare a pământului (de care ne-am ocupat, în trecut și într'un articol, apărut anul trecut în «Oglinda Lumii»), mișcare ce trebuie adăugată celorlalte 14 mișcări deja cunoscute, cari fac din globul nostru, în aparență atât de greu, locul cel mai nobil ce există. Nervoși din... născare, noi nu ne mulțumim cu legănatul pe barca noastră eterată.

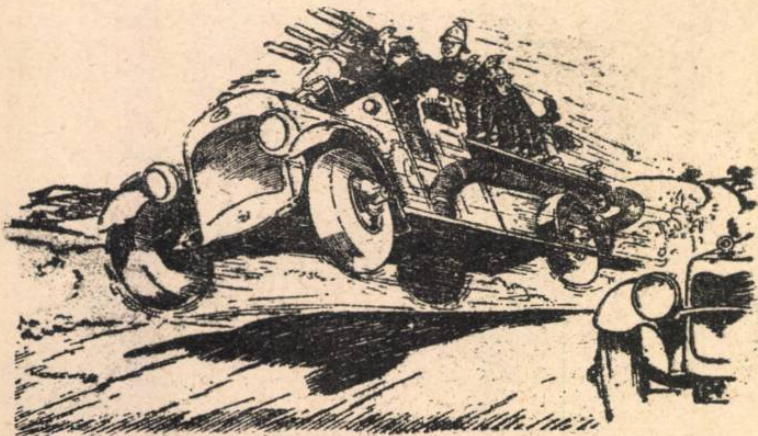
Cincisprezece mișcări diferențiale! 107 mii kilometri pe oră în jurul soarelui! Ce contrast cu aparenta imobilitate a cerului.

Gabrielle-Camille Flammarion

ACTUALITATEA IN CARICATURA

De ce-i arde!...

CAPITANUL — Ce ai spus?
POMPIERUL, flecar — Ziceam, domnule căpitan: «Ce frumoasă privește!».

A BRODIT-O

La muzeu: Doamnelor și domnilor, aici vedeți calul celebru al regelui englez Richard al III-lea.

— Bine, dar el n'a avut niciodată un cal, de oarece și-a dorit toată viața așa ceva.

— Perfect, acesta e calul pe care a dorit el să-l aibă.

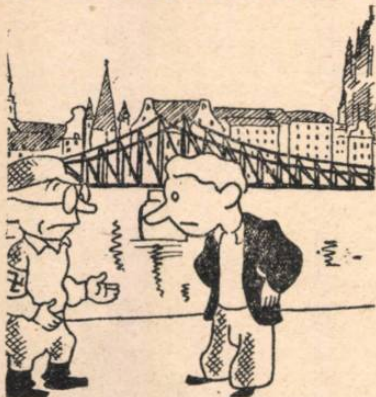
INTELIGENT TURIST

— Ți-a plăcut Veneția!
— Drept să-ți spun, nici de frică nu mi-a plăcut. Tot timpul cât am stat acolo orașul era în întregime inundat și trebuia să mergi, dela o stradă la alta cu bărcile.

TINERII DE ASTAZI

— Tată, o să trebuiască să-mi pregătești bani pentru zestre.
— Bine, copila mea, nu știam că te-ai și logodit.
— Știi că asta-i bună, tată; cam, d-ta nu citești ziarul?

Cămășile brune

— Cum! Ai devenit și tu hitlerist?
— Ce vrei, dragă, mizeria te împinge la toate. Am căpătat și eu o cămașă...

MULT ÎNȚELEGE

— Ce citești, acolo, Georges?
— Un poet vechiu.
— Nu te înțeleg. Avem doar destui bani, de ce nu-ți cumperi unul nou?

BINE SPECULAT

Avocatul (unui client care a adormit în timpul pledoariei sale): Domnilor jurați, aveți o dovadă în plus a nevinovăției acuzatului meu. Ar putea un om cu conștiința neîmpăcată să doarmă atât de liniștit în timpul procesului său?

CIRCUMSTANȚE ATENUANTE

Judecătorul: Recunoașteți că i-ai smuls soției părul?
Soțul: Recunosc, dar lucrul nu e atât de grav cum îl scoțiți dv.
— Cum! Găsești că nu e grav ceea ce ai făcut d-ta?
— Nu, fiindcă era păr fals.

PREVEDERE

— De ce-i expediezi nevastei tale, în fiecare dimineață, două scrisori.
— Fiindcă mi-a spus la plecare că, dacă o singură zi nu are vești dela mine, vine acasă. Ei, și mi-e teamă să nu se piardă vreuna din scrisori.

IDEE SCUMPA

La o posivărie.
— Imi place stofa, dar ași prefera-o o idee mai închisă.
— Costă 150 lei mai mult la metru.
— Cum! O stofă mai închisă... numai o idee?
— Da.
— Ei. Dar scumpe mai sunt ideile în prăvălia d-tale.

TOT EL ARE DREPTUL LA UN SUPLIMENT

— Domnule farmacist, ați greșit: mi-ați dat stricnină în loc de chinină!
— Așa?... Atunci trbuie să-mi dai treizeci de lei.

FEMEIA PSIHOLOGICA SAU PALARIA PREA SCUMPA

Soțul: Ce vād! Iarăși ți-a cumpărat o pălărie! Dar asta nebunie curată!...
Soția: Nu am cumpărat-o eu. Uți că mi-ai spus că în mine trăiesc două femei.
Soțul (uluit): Aha! A cumpărat cealaltă femeie!

INTRE DOI BOGATAȘI

— Ce zici de gerurile astea cumplite?
— Pe mine mă lasă complet rece.

VOLTAIRE ȘI DUMNEZEU

Sarcasticul filosof francez fu văzut într-o zi de un cunoscut, salutând un preot.
— Așa dar, te-ai împăcat cu Dumnezeu?
— Da, ne salutăm, dar nu ne vorbim, răspunse Voltaire.

DATE ISTORICE

Se știe că sgârzenia Scoțienilor nu găsește pereche la nici un alt popor. Așa, doi prieteni de tinerete din Edimburg, se reîntâlnesc la Londra, după ce nu se văzură de 30 ani.
— Știi că revederea s'ar cădea cinstită printr-o sticlă cu bere? spune unul.
— Perfect, dar sper că-ți aduci aminte că ultima dată când ne-am văzut eu am plătit.

Scrupule mondene

UNUL DIN BORFAȘI — Ascultă, bre, dacă ași fi știut că-i o casă atât de distinsă, mi-ași fi pus și eu o haină mai ca lumea.

RAPORTUL UNEI ORDONANȚE

Căpitanul. — Ce ai acolo în sac Ioane?
Ordonanța. — Văz aduc câinele călcat de un automobil.
— Mai trăiește?
— Nu știu, să trăiți, don Căpitan, priviți și dumneavoastră la jumătatea ce v'am adus, căci a doua n'am mai găsit-o...

DUMNEZEU ȘI GEOGRAFIA

O elevă își termină rugăciunea de seară: Și acum, fă, Doamne, ca Roma să fie capitala Turciei.
— Vai, Lenuța, cum poți spune o asemenea prostie, exclamă, revoltată, mama fetei.
— Fiindcă am scris, azi, așa la teza de geografie!

La înmormântarea unui fost combatant

UN PRIETEN — Bietul Louis! Să moară tocmai acum, când e atât de aproape un nou războiu!...

Recordul mondial de grăsime

O americană uriașă, Carrie Holt, deține recordul grăsimii între femei și e mândră de titlul ei de «regina femeilor grase».

Impozanta făptură cântărește 234 kg.; circumferința bustului său e de 2 m. și un sfert; circumferința soldurilor e de 4 metri, iar circumferința brațului de 85 cm.

Colosul acesta feminin nu e lipsit însă de simțire. Deoarece face... spovedanii și își exprimă impresiile asupra stării sale. Iată un extras din «jurnalul» său:

«Nu e glumă să fii atât de grasă! Grijă mea de căpetenie e că nu prea găsesc scaune pe cari să pot șede. Am stricat până acum atâtea mobile, încât s'ar putea umple un hotel cu ele.

Grasă am fost din prima zi a vieții mele. La naștere cântăream 6 kg. și la opt ani aveam deja greutatea de 55 kg.

Când m'am făcut mare, toată lumea se minuna de mine. Asta m'a făcut să mă gândesc că aș putea câștiga bani depe urma grăsimii mele.

La început eram foarte sfioasă și enervată, dar m'am deprins rute cu publicul. Singurul lucru care mă supără e când nu se crede că sunt atât de grasă, pe cât par. Uneori vin oameni și mă înțepă cu ace, ca să se încredințeze că nu-s capitonată».

Fată de enorma-i greutate, Miss Holt e destul de sprintenă. În tinerețea ei a fost o dansatoare cu mult... temperament și acum încă, e o bună înotătoare.

— Eu nu mă pot niciodată scufunda, măturisește ea cu mândrie.

«Odată am vrut să călătoresc cu avionul, dar când m'am urcat în cabină, aparatul... n'a mai vrut să se urnească. Pilotul mi-a spus că sunt prea grea, pentru un avion de trei locuri.

Cu ascensorii, de asemenea, am făcut experiențe atât de triste, încât prefer să urc scările a douăzeci de etaje, decât să mă încredințez unui ascensor.

Chestiunea îmbrăcămînții, iarăși, îmi pricinuește neazuri. Ghețe și ciorapi potriviți nu găsesc în nici o prăvălie din lume.

Când izbucnește un foc în casa în care mă aflu, e vai și amar de mine.

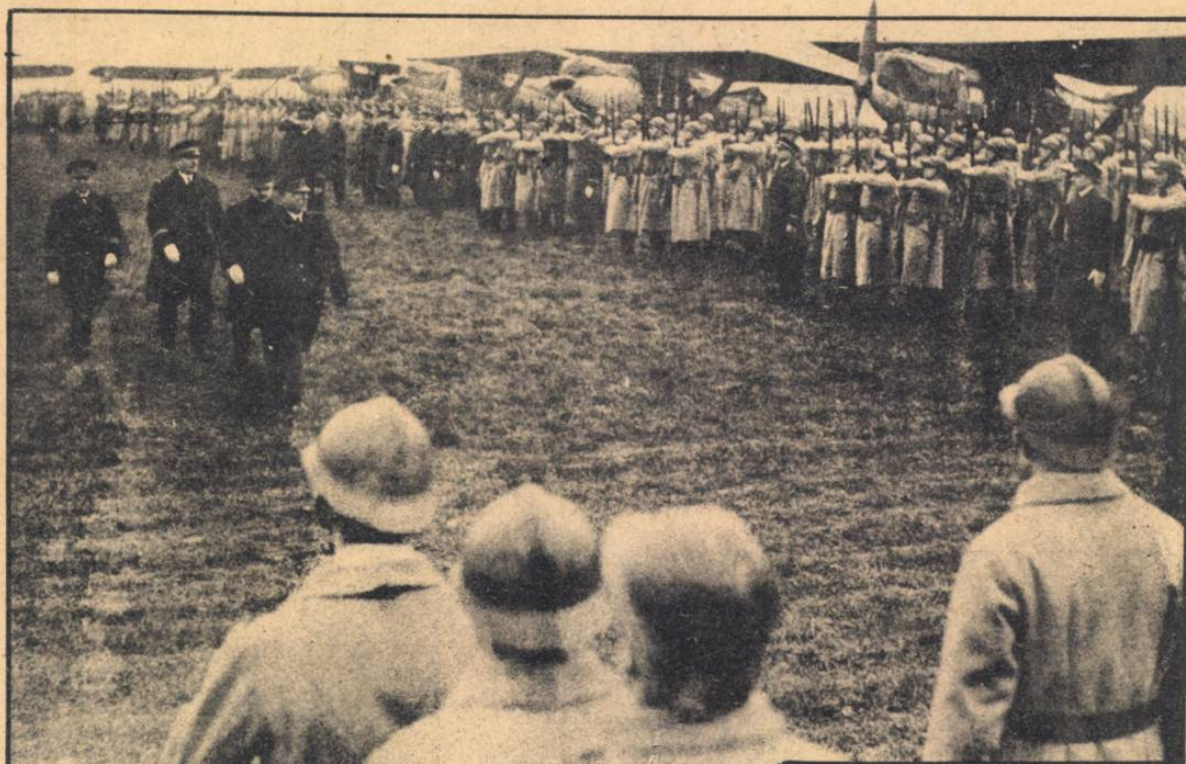
Locuiam, odată, într'un hotel, la ultimul etaj, când izbucni un incendiu năpraznic. Toți locatarii fugiră prin ferestre, peste acoperiș, numai eu nu găseam nici o putință de salvare. Când pompierii ajunseră, înfășărit, până la mine, au trebuit să spargă mai întâi cercevele ferestrelor, ca să mă poată scoate.

Multă lume crede că mănânc foarte mult. Dar nu e adevărat. Mănânc numai de două ori pe zi, destul de modest. Mulți dintre piticii cari se produc împreună cu mine la circ înghit mult mai mult.

Miss Holt își exprimă înfășărit durerea că, până în prezent, nu a știut ce e dragostea... Poate dacă ar urma o cură de slăbire.

Dar Dumnezeu nu pare dispus s'o ajute.

Inspecție aeronautică

Este o imagine cu totul nouă a ceea ce care ne-o oferă inspecțiile militare ale trupelor aeronautice. Iată pe generalul Barres, inspectorul forțelor aeriene franceze trecând în revistă la aerodromul militar Le Bourget, trupele și... avioanele. Giganticele aparate stau cuminiți în dosul ostașilor și prin imobilitatea lor perfectă realizează idealul de nemișcare care se cere în ostire atunci când se dă... onorul. Cu toate că e lipsită de uniforme frapante și de un regim disciplinar rigid, armata franceză minunează, totuși, pe toată lumea prin spiritul senin de armonie care domnește în rândurile sale. Jos: înălțarea unui ofițer superior din aviație la gradul de comandor al Legiunii de Onoare, ordinul național francez. Cereemonia aceasta, extrem de mișcătoare atunci când se întâmplă între militari, se desfășoară întotdeauna după un rit imuabil care constă din două lovituri de spadă pe umerii noului decorat urmate de tradiționala «acoladă».

Femeile cari nu pot să iubească

Mii și mii de femei nefericite, răbdătoare, blânde, ingeresc de delicate își târâie existența, fără a turbura pe nimeni, dar și fără a impresiona, în mod profund, pe cineva. Uimirea noastră nu cunoaște margini când aflăm, din ultimele cercetări ale savanților medici că mai mult ca jumătate din reprezentantele sexului slab (și din principiu, frumos) rămân indiferente în fața impulsurilor simțului natural al dragostei și obosite și desamăgite continuă să poarte, cu o eroică resemnare, povara legăturii con-

jugale. Multe din femeile acestora erau, la început, pline de iluzii și au căutat în căsnicie împlinirea dorurilor lor, dar n'au găsit-o. Chiar femeile cari se simțeau fericite în postura lor de soții, observă, dintr'odată, cum armonia conjugală a dispărut, cum viața în doi devine un lucru din ce în ce mai tragic, cum rosturile și calitățile ei sunt depășite de alte femei, mai bogat înzestrate de natură.

Iată cauza atâtor dezastre familiare, pe care femeile din trecut nu puteau s'o priceapă, dar

care, acum, în lumina ultimelor cercetări științifice, este pe deplin lămurită. Frigiditatea sau răceala femeilor se explică prin modul de funcționare a hormonilor, o materie chimică specială care circulă în tesuturile celulare prin tot organismul. Femeile cari nu pot să iubească și să procreieze, în mod normal, sunt ființele cari suferă de o deformare a glandelor cu secrețiune internă. Stadiul actual al medicinei permite să se urmărească aceste insuficiențe ale organismului și să se redea vieții sute de mii de femei, menite să îndeplinească un rol omenesc de supremă frumusețe.

OGLINDA LUMII

18 FEBRUARIE 1933

ANUL XII.

N°.8

Pasiunea Joanei Marsh sunt
cățelusii a căror imagine o
urmăresc pe adorabila blon-
dină în toate manifestările
vieții sale

20 PAGINI 5 lei

OGLINDA LUMII

25 FEBRUARIE 1933
ANUL XII.

Nº 9

20 PAGINI 5 LEI

Ce suferință e în
stare să turbure
frumusețea de în-
ger viu a Lupel
Velez?

O comisie rogatorie

nuvelă de PIERRE BENOIT

Fără a avea cunoștinți universale, am convingerea că sunt unul dintre membrii cei mai culti din comitetul lucrătorilor și soldaților din Barovici. Ași putea astfel, recita în ordine alfabetică numele afluenților lacului Ladoga și știu, de asemeni că scriitorii francezi cei mai importanți ai veacului trecut au fost Gaboriau, Pierre Leroux și Victor Hugo.

Datorită acestui fapt am fost convocat la 16 Februarie, acum opt zile, de Keșolin, delegat al tribunalului sovietului din Barovici.

— Ia loc, Ivan Ivanovici, mi-a spus el, poftindu-mă să sed pe un jilt roșu, în fața biroului său de aceeași culoare.

Keșolin fuma și, după ce și așeză țigara pe o serumieră de argint, mă întrebă:

— Știi d-ta ce va să zică o comisie rogatorie?

— Da, când mergi să obții în altă parte dovezi pe cari nu ți le poți procura la fața locului.

Keșolin mă privi cu un aer întrebător.

— Ivan Ivanovici, îmi spuse el, apoi te însăreinez să prezidezi comisiunea rogatorie care trebuie să meargă, diseară, la fortăreața Toropetz. Vei avea ca însoțitori pe Wladimir Pitzin și Zabulon Vogelsbaum.

— Sunt la dispoziția comitetului, mă mulțumii eu să răspund.

— Bine, făcu Keșolin. Cred că știi că trebuie să judecăm mâine pe generalul Tzebarof, care a comandat armata noastră pe coasta mongolă și pe care avem ordinul să-l condamnăm la moarte. Există bănueli că generalul ar fi trădat, dar asta e o...

— Presumție.

— Tocmai așa era să spun și eu, rosti Keșolin, aruncându-mi o privire piezișă, care mă făcu să înțeleg că nu era în interesul meu să fac paradă de cultură. Așa, o presumție, continuă Keșolin. Dar, vezi tu, justiția nu se poate mulțumi cu o presumție. Ne trebuie o dovadă. De aceea vei merge cu Pitzin și Vogelsbaum să ne aduci dovada asta.

— De la fortăreața Toropetz?

— Da, acolo se află închis colonelul Pavliceff, fostul aghiotant al generalului Tzebarof. L'ăși fi adus pe colonel aci, dar e bolnav și mă tem că ar putea să moară pe drum. Dănsul e în curent cu trădarea generalului.

Keșolin îmi dădu numărul celulei ocupate de colonel și ordinul de serviciu destinat să ni se deschidă poarta fortăreței.

Se înopțase în clipa în care eu și însoțitorii mei am sosit la To-

ropetz. Pitzin cunoștea fortăreața, unde fusese închis, el însuși, câți-va ani, victimă a tiraniei țariste, pentru că imitase diferite iscălituri pe niște hârtii cari semănau leit cu hârtiile de bancă!

La ora asta târzie gardianul și subalternii săi dormeau, sfârșind în cor, nu în paturi, ci în fața unei mese încălcată cu paharele de rachiu.

— Trebuie să ne descurecăm singuri, zise Pitzin. Care e numărul celulei prizonierului?

— Numărul patruzeci și patru. Pitzin căută printre legăturile de chei spânzurate în perete.

— 44. Iată cheia celulei. Cei cari vor să stea jos, n'au decât să-și ia un scaun.

El însuși luă un scaun și un felinar.

*

Celula 44 se afla la subsol.

Pe coridoarele negre nu se auzia nici un sgomot.

Pitzin se opri. Răsuci cheia în broască și deschise ușa. Colonelul ne apără aproape gol, în zdrențe-i murdare. În jurul pântecului avea un cerc de fier, de care era legat un lanț întepnit în picioare.

Ne așezărăm pe scaunele noastre și am început interogatoriul. Zabulon, care îndeplinea slujba de grefier, deschise un registru pe genunchi.

— Cum te numești?

Pavliceff nu făcu nici o împotrivire, răspunzând la toate in-

trebările noastre.

Zabulon, cu ochelarii pe vârful nasului, seria:

— Ești în curent cu trădarea generalului Tzebarof?

— Firește.

— Bun. Generalul a primit bani dela aliați?

— Da, foarte mulți.

— Aproximativ, cât!

Prizonierul se gândi puțin, apoi numără pe degete.

— Șase milioane de franci francezi.

Aproape cinci sute șasezeci de milioane ruble, după valuta actuală, zise Zabulon. Dar ce putea face cu atâția bani pe câmpul de luptă?

— Dacă mă întrebați tot, odată, n'o să vă pot răspunde.

— Foarte bine, are dreptate colonelul. Tribunalul va aprecia. Spuneai, așa dar, că generalul a primit șase milioane de franci francezi. Cine i le-a dat?

— Un general englez din Belucistan.

— Ei, cum e cu putință una ca asta?

— Cum de n'a fost arestat generalul englez?

— Păi venia îmbrăcat în uniformă engleză din timp de pace, așa că toți credeau că-i un ofițer din armata roșie. În afară de asta, venia cu hidravionul și cobora îndărătul frontului nostru.

— Căror cauze atribui d-ta trădarea generalului Tzebarof?

— Nevoilor bănești... Femeilor...

— Ah, ah! rânji Pitzin. Ce tâlhar și generalul! Și câte femei avea?

— Două. Clădise chiar pentru ele o vilă mare la Ivangorod.

— Știi, poate, cum le cheamă pe aceste femei?

— Da, Nastasia Filipovna logodită cu Gania, fiul generalului Ivodghin și Aglia Epancein, fiica generalului Epancein.

— Ce de mai generali! îngână Zabulon, mirat. Să știți că am descoperit o mare șmecherie.

— În sfârșit, ajunge, spusei eu. Și acum, iscălește declarația. Colonelul semnă fără nici o împotrivire.

A doua zi, înapoiindu-mă la Barovici, m'am prezentat lui Keșolin.

Îmbrăcat într-o minunată pijama cu dantelă, delegatul sovietului stătea în fața unei mese încălcată cu sandviciuri și iere negre.

— Bine ai venit, Ivan Ivanovici. Ați ajuns la timp?

— Cum la timp? Îngânai eu.

— Da, fiindcă mi s'a telegrafiat că Pavliceff a murit azi noapte.

— Am sosit la timp, răspunsei eu.

Intinsei procesul verbal împreună cu declarația colonelului. Keșolin, pe măsură ce-o citea, se împurpura la față.

— Ce sunt prostiile astea? exclamă el, în cele din urmă.

Impietrit de uimire, n'am răspuns.

Keșolin se repezi de odată la telefon.

— Allo! Toropetz. Aici e delegatul sovietului din Barovici... Care era numărul celulei colonelului Pavliceff? 34? Bine. Și la 44 cine era?

Un nebun!...

Agăță receptorul la loc și mă privi mâniat.

— Netotilor, urlă el. Ați greșit numărul celulei și ați luat declarația unui nebun.

— Un nebun? Îngânai eu. Apoi îmi aruncai privirea asupra lui Keșolin.

Dănsul recitua raportul. Dumnezeu mare! Zâmbea.

Apoi, începu să rădă cu poftă, lovindu-și coapsele cu podul palmei.

— Ce stupidenie! strigă el. Ei, dar s'a făcut acum. La urma urmelor, Pavliceff nu mai trăiește, așa că n'o să-și recunoască iscălitura. Vom atășa procesul acesta verbal la dosar și pace...

De data asta vă lert... Abia aștept ziua de mâine, ca să văd înfățișarea nenorocitului de Tzebarof la proces.

Jucării anamite

(Foto excl. Keystone)

O interesantă expoziție de jucării din Extremul Orient s'a deschis zilele trecute la Paris. Între altele s'au expus cu un deosebit succes aceste trei figurine de mai sus, cari reprezintă pe regele și cei doi nebuni ai unui joc de șah indo-chinez.

No. 9
Anul XII.

„OGLINDA LUMII“

25 Februarie
1933

Redacția și Administrația București 1, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35

Abonamente {pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

UN APUS DE SOARE DE-ASUPRA ROMEI

Piața Sf. Petru...

La Roma, grădinile sunt făcute, înainte de toate, pentru popor, căruia îi place să se plimbe la soare.

În frumosul parc al vilei Borghese sunt puține flori. Dar, în schimb, aleile mișună și sunt splendide; în special una din ele, foarte frumoasă, boltită de plante ce se cățără și mărginită de magnolii, care leagă palatul de grădinile Pincio.

Pe Pincio, grădinile au dispărut cu desăvârșire, pentru a face loc aleilor, în toate direcțiile. Ele au pe margini, nu întărituri de piatră, ci busturile oamenilor mari.

Lui Lucullus, marele gastronom roman, i se datorește admirabila poziție a așezărilor de pe Pincio.

Colina largă, ce pare să fie cea

mai înaltă din Roma, se termină brusc, în stânga, pentru a se opri, tăioasă, în marginea unei prăpastii și Roma întreagă se întinde la picioarele privitorului.

Un frumos soare roman aurește casele, ce se reflectă în tonuri cenușii și galbene, aureolând orașul incomparabil și din această revărsare blondă, monumentele răsar ca niște vapoare uriașe.

E un spectacol unic. Ochii nu se pot desprinde de priveliștea aceasta nemai întâlnită altundeva.

Imediat, jos, se vede Piața del Popolo, superbă, cu poarta ei monumentală, obeliscul și bisericile sale. Ar fi cea mai frumoasă monumentație din Roma dacă gloria nu i-ar fi disputată de Piazza Venezia și piața Sf. Petru, unde două fântâni susură zi și noapte fără a osteni. De jur împrejurul colosalei piețe a Creștinătății se profilează minunatele colonade ale lui Bernin. În sfârșit, piața Capitoliului, ale cărei palate au fost construite de Michelangelo

și unde depe calul său de război, Mare Aureliu își dojenește încă poporul irosit; piața Capitoliului e micuță, dar a rezistat, toată, urgiei vremurilor.

În față apare domul Sf. Petru. Marele acoperiș de sticlă care apare la stânga e mausoleul lui August; mai departe, clădirea aceea, puțin năruită, este Pantheonul, cel mai bine conservat și mai frumos dintre toate monumentele antice ale Romei; mai aproape de ochiul spectatorului apare biserica Sfântului Jacques, cu două turnulețe și aproape în față, biserica Sf. Carol.

Capitoliul nu poate fi urcat fără ca inima să-ți bată de emoție; el domină forumul și, la rândul lui, e dominat de Palatin. Palatinul miraculos pe care nu-l poți înțelege decât dacă ești familiarizat cu istoria împăraților.

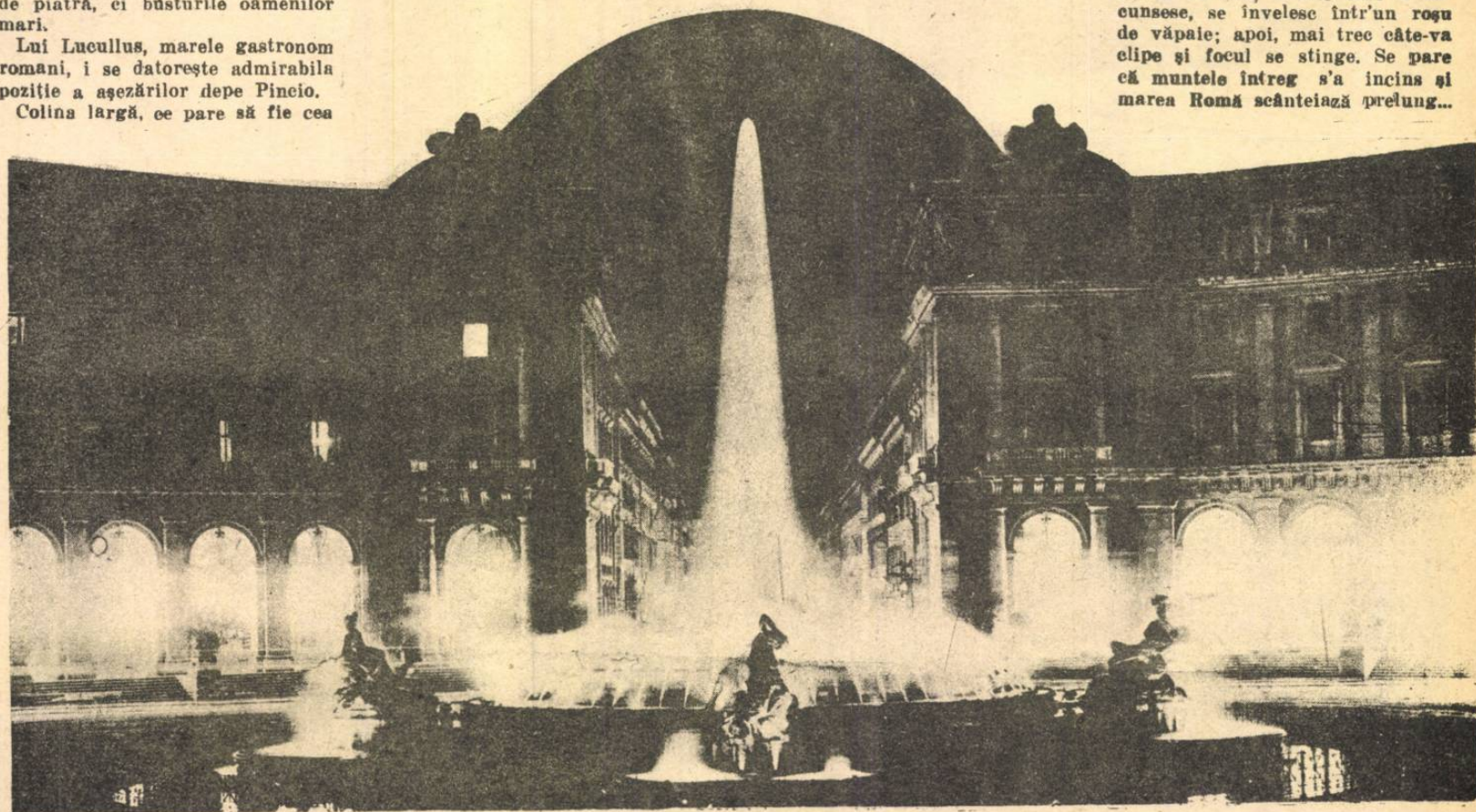
Numai când îi cunoști bine pe împărații Romei, toate aceste ruini cari au fost lăcașurile lor, se vor însufleți, pentru vizitatori, de o viață reînviată.

„văzută din Basilica

Însfârșit, apare palatul regelui, Quirinalul, care nu se poate vizita, deși nu cuprinde nici-o curiozitate; în piața palatului se poate vedea, însă, Imblănzitorul calilor, o superbă grupă de piatră, care se atribuie marelui sculptor grec Praxitele.

De două ori pe săptămână, toată Roma se plimbă pe Pincio. În restul zilelor, grădinile acestea minunate sunt bătătorite numai de turiști străini.

Soarele asvârle, acum, ultimele lui raze oblice; deodată, dispare și, în curând, nouri cari îl ascundese, se învelesc într'un roșu de vâpale; apoi, mai trec câte-va clipe și focul se stinge. Se pare că muntele întreg s'a incins și marea Romă scânteiază prelung...

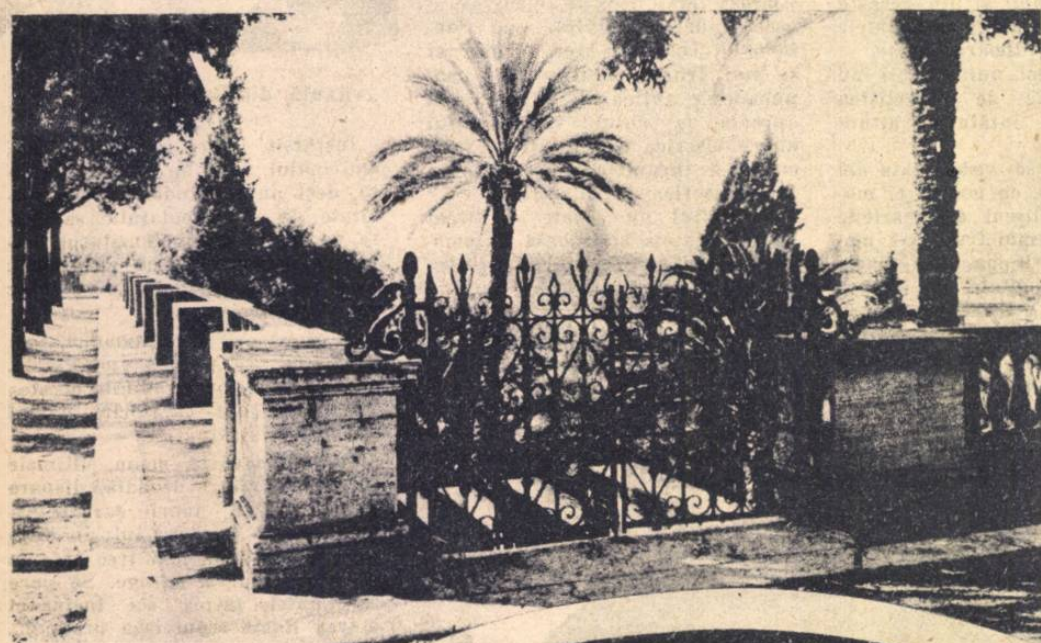

În piața Esedra, marea fântână aruncă buchete de lumină din primele clipe ale amurgului

Roma văzută depe muntele Janiculus

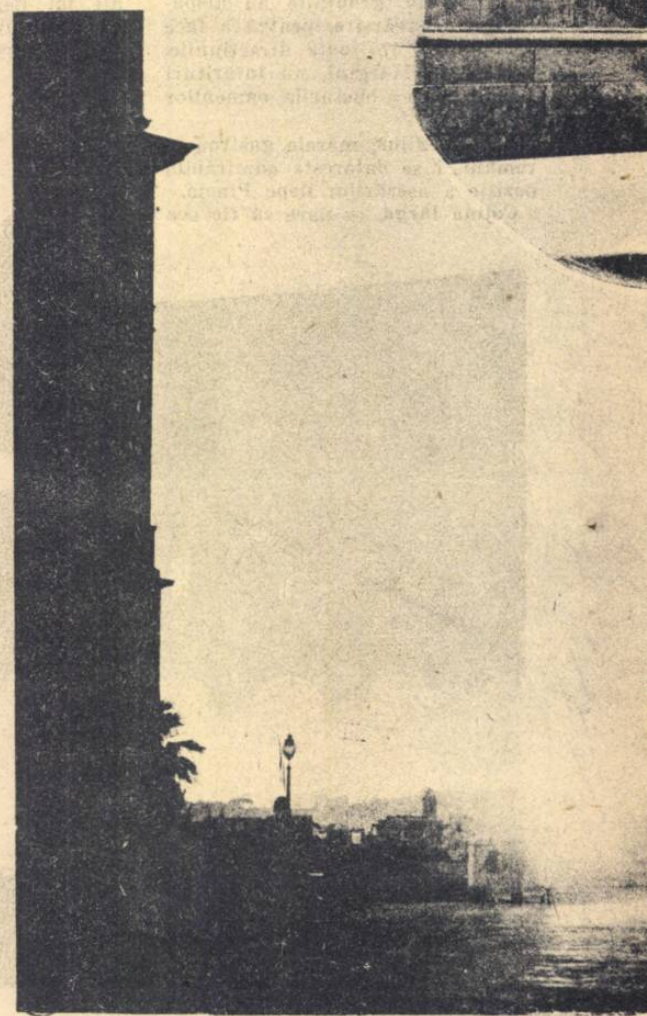
Printre palmierii
grădinilor Pincio
se strecoară si-
lueta Cupolei
San Carlo

Viziunea Oraşului Etern în ceasul crepusculului

Soarele apune, iar
umbra statuii ecves-
tre a împăratului
Marc-Aureliu se
lungeste pe piaţa
Capitolului

Soarele asvârle ultima lui strălucire, asupra

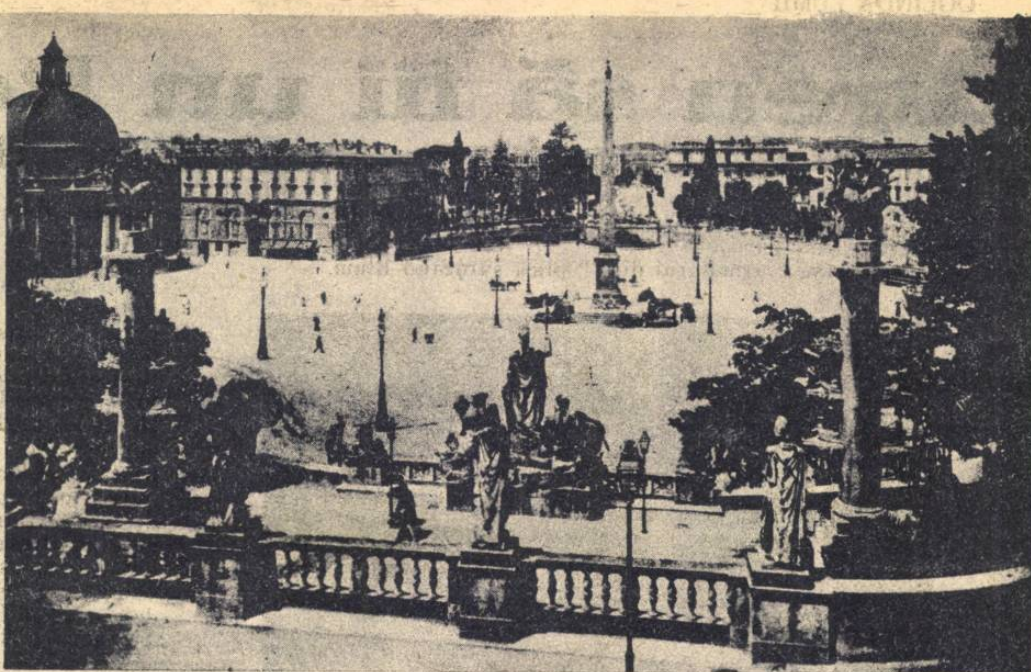

**In piața Quirinalului
grupul fraților Castor
și Pollux se desprinde
de pe cerul treptat
învăluit în pânza
serii**

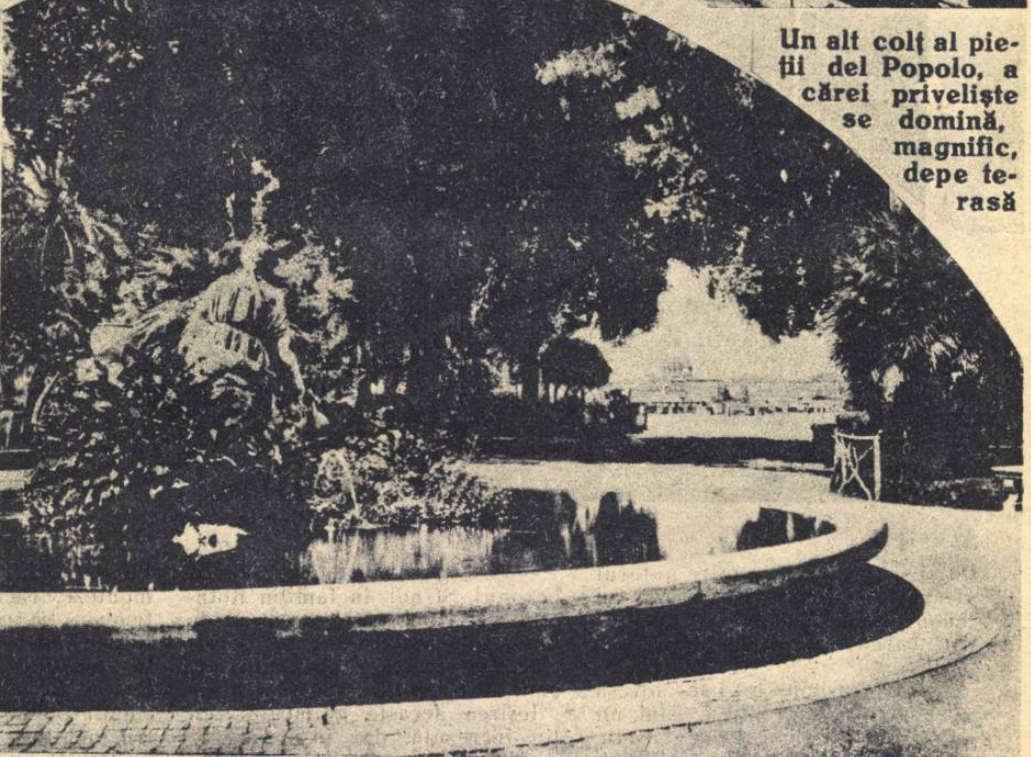
obeliscului Trinității,

Piazza del Popolo, văzută depe muntele Pincio

**Un alt colț al pie-
ței del Popolo, a
cărei priveliște
se domină,
magnific,
depe te-
rasă**

Frumoasa fântână a lui „Moise, izbăvit de ape”

Greu să fii un Rothschild...

De vorbă cu poetul milionar Henri Rothschild

Paris, Ianuarie 1931. — În cercurile mondene parisiene circula, cu vehemență, următorul dia-

injosii la rolul unui om de stat? — Crezi că e o înjosire? replică surâzând Blum.

boemul Henry Rothschild, în vârstă de 60 ani, care nu face numai bani, ci și teatru și care nu regizează numai seculara Bancă Rothschild, ci și teatrul cu acelaș nume. Un milionar a-tot-puternic, bogat din moși-strămoși, Henri Rothschild este cunoscut ca scriitor sub numele de André Pascal. Haina lui neglijentă, întotdeauna de culoare gri, cravată mult purtată, gulerile totdeauna moi indică pe omul comod, mulțumit de viață. Într-adevăr, se poate ceva mai frumos decât să fi autor recunoscut, dublat în acelaș timp de un bancher, și pe de-asupra să fii și un Rothschild? Scena lui, Theatre Pigalle, este cea mai frumoasă instalație teatrală din Paris, poate chiar și din toată Europa. În sală nu se întâlnește nici un ingeraș de gips, nici un plafon presărat cu stele, nici o colonadă aurită. Un lemn mat și scump de mahon îmbracă toți pereții, iar lămpile sunt învăluite într-o compoziție specială de sticlă; efectul este minunat. În foaiier susură un puț artezian; pe coridoare au loc expoziții de pictură; scena e portativă, împărțită în patru etaje verticale, care pot fi însă deplasate în mod orizontal.

Directorul Rothschild a instalat un microfon în loja lui, pentru ca să nu-i scape nici cel mai mic ton produs pe scenă. În schimb piesele lui André Pascal nu sunt reprezentate pe această scenă. Ar fi o lipsă de modestie din partea patronului, să-și admită propriile lui lucrări.

Autorul dramatic și directorul Rothschild este, în acelaș timp, și medic. După cât se pare, un bun medic. Spitalul recunoscut ca fiind cel mai bun și mai frumos instalat din Paris, spitalul Rothschild, a fost întemeiat de Henri și e întreținut tot de dânsul. Prima lui piesă jucată, purta titlul «Dicotomie», nume botanic, indicând preocupările științifice ale autorului. Excelentă lucrare, după cum s'a recunoscut mai târziu. Pe vremea când a fost scrisă, nu s'a găsit în tot

rele se feriră să publice cea mai mică mențiune, de teamă să nu fie învinuite de acelaș lucru. E o minune că, după atâtea vicisitudini, André Pascal nu a pierdut gustul creației. El continuă să scrie mai departe, numeroase piese și, în cele din urmă, publicul fu nevoit să-i recunoască talentul; numai critica rămase țepăună și intransigentă la afirmația că un Rothschild trebuie să rămână la afacerile lui de burșă. Și, după douăzeci și sease de ani de activitate literară, piesa lui «Grand Patron» s'a reprezentat la «Théâtre des Champs-Élysées» cu un succes și o însoțire neobișnuită. Natural, cârtitorii începură să insinueze că Rothschild a angajat pe cineva să-i scrie această piesă.

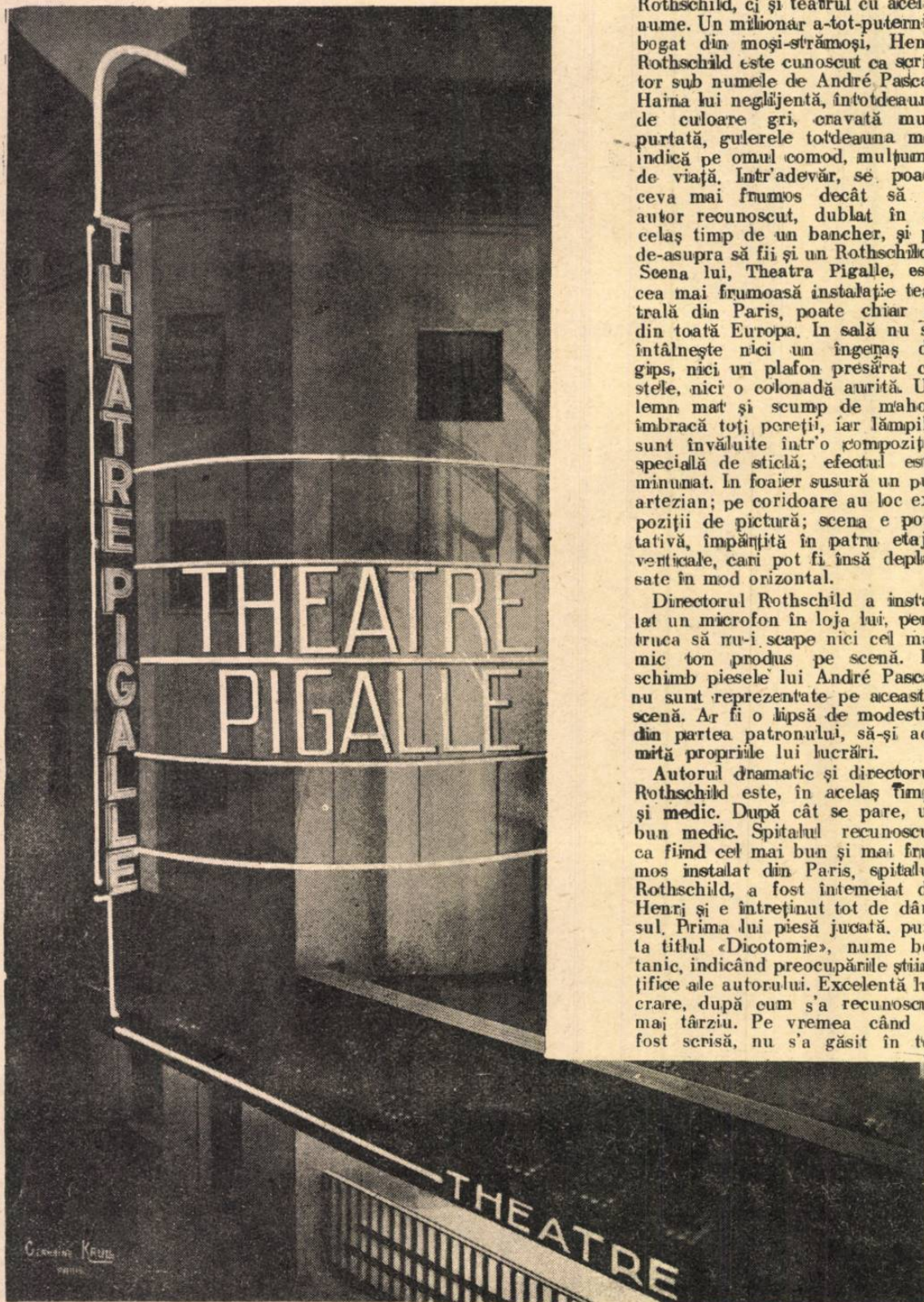
— Oamenii sunt curioși, îmi mărturisește el râzând. Înainte vreme mă compătimeau: «Sărmane Rothschild, de ce ții cu tot dinadinsul să scrii piese de teatru, când ai atâtea succes ca medic și ca bancher? Nu-ți ajunge atâtea?». Astăzi, însă, când nimeni nu se mai poate îndoi de calitatea succesului, «amicii» mei afirmă că, sub pseudonimul de André Pascal se ascunde o altă persoană. Cej cari mă cunosc, însă, știu că în viața mea nu am semnat un rând, care să nu fi fost scris de mine... Apoi, problema desbătută în «Grand Patron» este tragedia unui medic genial, care cade jertfă din cauza complexității caracterului său și a meschităriei oamenilor, — problemă care mă preocupă de mult. La început, când piesa fu scrisă în prima ei versiune, tema nu era atât de profund tratată. Profesorul Wolny, celebrul chirurg, intruchipa mai degrabă pe medicul-om de afaceri, iar soția lui, care e implicată în niște afaceri de speculă, era o imagină aproape fotografică copiată după cunoscuta aventurieră Marthe Hanau. Dar mă obseda tragicul specific omenesc al temei, și am redat o acțiune sângeroasă, fără nici o cruțare pentru defectele societății. Și publicul mi-a dat dreptate...»

Când s'a deschis teatrul Pigalle, care la început nu prea făcea afaceri strălucite, gurile rele spuneau: «Nu face nimic... Are Rothschild cu ce să astupe... Și apoi, așa îi trebuie, dacă se ține de fleacuri!».

Rothschild fumează, tacticos, o țigară de foi și-mi mărturisește: «Théâtre Pigalle este, actualmente, cel mai frumos teatru din Paris. Și, de multă vreme, nu mă mai costă nici cinci parale, căci încasările sunt bune. Natural, dușmanii au un nou prilej să remarce: «Rothschild așa are totdeauna un noroc nerusinat»...

Totuși la teatru nu există noroc. Totul trebuie câștigat din greu. Ca să lansezi o premieră importantă, trebuie să dispui de o imensă doză de curaj; trebuie

(Continuare în pag. 177)

Fațada Teatrului Pigalle.

log care a avut loc între autorul dramatic Henry Rothschild și Leon Blum, conducătorul socialist care e, în acelaș timp, și... milionar

— E de neîmpeles, se adresă primul lui Leon Blum, cum un critic teatral de calitate d-tale a putut părăsi artele, spre a se

— Desigur! răspuse potolit baronul. Și noi, în familia Rothschild, avem un asemenea caz de incurabilă naivitate: un politician. Dar există și un geniu: eu, omul teatrului!

Ieșirea aceasta glumeață, puțin încrezută, dar în orice caz ironică, e caracteristică pentru

Parisul nici un teatru, care s'o monteze, căci toți directorii se temeau să nu fie învinuiți că Rothschild i-a plătit pentru asta. În cele din urmă, bietul André Pascal fu silit să-și reprezinte singur piesa, pe scena unui teatru închiriat, cu o regie proprie. Critica îl primi mofturoasă. Zia-

Legenda pelicanului

În Muzeul național din Neapole, se păstrează o sculptură înfățișând un pelican care-și smulge măruntaele cu ciocul: e un monument simbolic ce reamintește pe vrednicii locuitori ai orașului cari, în timpul epidemiei de holeră dela 1884, au pierit îngrijind pe cei atinși de această cumplită boală. Fiindcă, după o credință populară, pelicanul își sfășie pieptul ca să hrănească puii cu propriu-i sânge.

Cum s'a născut legenda aceasta? După cum se știe, pelicanul are o falcă în formă de pungă ce-i servește de minune pentru prinderea peștelui cu care se nutrește. Înghițe mai mult decât îi trebuie, nu din lăcomie, ci spre a-și sătura și puii, după ce s'a îmbuibat el însuși. Stomacul îi servește ca un fel de câmară: el îl umple cu hrană, apoi când puii cer mâncare, nu are decât să apese ciocul de piept pentru ca punga magică să se deschidă și din cioc să iasă afară peștele ce l-a înghițit la început în afară de cantitatea de care avea nevoie.

Cine îl privește în momentul acesta destul de caracteristic, are într'adevăr impresia că pelicanul își sfășie pieptul.

Ca vânător de pești, pelicanul ar putea să învingă orice concurs pentru neîntrecuta lui agilitate; în genere, preferă apele mici ale lacurilor și râurilor, pentru că astfel poate să scoată mai bine din cuiburi peștii ascunși pe fundul mociros, și să-i prindă cu mai multă ușurință în capcana deschisă a ciocului său.

Dar înnoată și se cufundă destul de bine și în apele adânci, căutându-și prada la adâncimi demne de observat. Pleacă însoțit de semenii lui în călduri de sute și adeseori de mii, constituind astfel un adevărat flagel pentru bogățiile în pești ale unor anumite regiuni.

De obicei, cândurile acestea întrebunțează tactica de înaintare în cerc, cu aripile larg deschise, strângându-și din ce în ce mai mult cercul: și astfel netezesc fluvii și lacuri, și nu sboară în altă parte până ce n'au ras totul din cale.

Într'adevăr, e de necrezut câtă cantitate de pește intră în stomacul lor, dilatabil în gradul cel mai înalt.

Dacă s'ar putea folosi ca niște plase vii, s'ar depopula, în scurtă vreme, bazinul cel mai bogat din lume.

Iar dacă, de pildă, locuitorii de pe malurile Adriaticii și ai Arhipelagului grecesc, ar crește pelicani, ei ar avea într'ansii, la pescuit, cei mai buni și mai harnici aliați.

CARACTERISTICILE FEMEII

E mai bine să-ți alegi nevasta cu urechile decât cu ochii...

*

Jurământul de credință al femeii e ca fulgul pe apă.

Nu tot ce strălucește e aur...

Nu tot ce poartă numele de Săpun Lanolin este Săpun Lanolin ELIDA. Ca orice lucru bun, și Săpunul Lanolin ELIDA e mereu imitat din nou — o dovadă a calității sale speciale. — Dar toate acele imitații nu parvin niciodată să obțină calitatea superioară a veritabilului Săpun Lanolin ELIDA. Abia la întrebuintare se vede adevărata diferență. Observați deci la cumpărare cuvintele

ELIDA SĂPUN LANOLIN

Grădinile în antichitate

În vechime grădinile nu au fost decât obiectul plăcerii, al luxului ori al unei simple utilități materiale, numai pentru proprietarii cari le întrebunțau spre a consuma produsele lor. Ele nu erau remarcabile nici prin numărul însemnat de specii vegetale — lueru care, în zilele noastre, dă cel mai mare interes grădinilor — în schimb măreția lor, profuziunea plantațiilor și splendoarea artei arhitecturale făceau din ele obiectul principal de admirațiune. Așa a fost la Greci grădina lui Alcions, lăudată în *Odiseea* lui Homer, când poetul ne spune că a fost aci găzduit Ulyse la întoarcerea lui din Troia.

Grădina Hesperidelor, ale cărei mere de aur erau păzite de un șmeu cu o sută de capete, conține, sub o formă poetică, oarecari fapte adevărate. Peripe Scilax spune că această grădină se afla în Cirenaica, pe un promontoriu de stânci, numit Ficos, care îmbrățișa un golf pe țărmul Mediteranei, în apropiere de Egipt. Avea o întindere mare și foarte bogată în arbori

fructiferi. Călătorii din vremurile moderne, precum ne relatează Pacho, găsesc încă în aceste locuri arborii pe cari li numește Scilax. Poetii, istoricii și călătorii, toți au lăudat frumusețea și fertilitatea acestei grădini pe care o numeau *frugifera*, grădina lui Joe și a Veneriei. Cât despre merele ei de aur, se crede că erau frumoasele portocale pe cari le producea, iar șmeul cu o sută de capete era chiar promontoriul pe care se afla grădina și ale cărui maluri abrupte și înalțate în mare făceau grădina inaccesibilă în acea parte.

Dar cea mai celebră, grădină a antichității și care a făcut admirațiunea lumii întregi, a fost grădina suspendată a Babilonului, în timpul Semiramidel, socotită printre cele șapte minuni ale lumii. Grădina aceasta a fost construită de regele Nabuchodonosor și, după descrierile date de Ctesias, grădina avea o formă pătrată și o întindere ce se evaluază la vreo 1400 metri pătrați.

Întinderea aceasta era formată dintr'o terasă de zidărie, susținută

în aer de mai multe colonne. În două părți laterale ale terasei erau trepte, de jos până sus, foarte largi și cari conduceau în parc. Scările, de asemenea erau susținute, în lungul lor, de colonne proporționale cu înălțimea treptelor. Zidăria orizontală era construită dintr'un strat de pietre tăiate și acoperite cu un alt strat de papură, amestecată cu bitum; apoi pe de-asupra acestui strat, mai era unul, format din două rânduri de cărămizi cimentate și acoperite cu o foaie de plumb, spre a împiedica filtrațiunea apelor grădinii prin bolte. Pe această masă de zidărie se afla, în sfârșit, un strat de pământ, destul de gros, pentru ca să poată susține rădăcinile arborilor mai mari.

«Solul acesta artificial, spune istoricul Diodor, era plantat cu tot felul de arbori, cari încântau vederea prin mărimea și frumusețea lor.

RAPORT INVERS

Un vagabond, reflectând:
— Ciudat, cu cât se scumpesc țigările, cu atât se răresc mucerile de țigară ce se aruncă pe stradă.

MAJESTATEA SA MAȘINA

Mașina: zeitatea veacului nostru.

Mașina este entitatea civilizației, înglobând într'ansa iscodirile genului modern și strădaniile milioanele de anonimi cari, vrând nevrând, se supun supremației sale, în cea mai mare măsură binefăcătoare.

Un industriaș francez, el însuși lucrător, a reușit, de curând să înfățișeze într-o carte frumoasă, inteligentă și clară, problema mașinismului, în aspectele și relațiile sale cele mai proprii și esențiale.

Cartea se numește: *«Majestatea Sa Mașina»*¹⁾. Autorul, Jacques Duplan, șeful unei mari întreprinderi textile din America, *Duplan Silk Co.*, și-a petrecut o bună parte a vieții sale de muncă și de observație în Statele Unite unde a putut studia, amănunțit, în treg angrenajul muncii raționalizate, problemele pe cari ea l-a suscită precum și soluțiile pe cari le cere.

Rezultatul reflecțiilor sale este tonic și salutar. Luciditatea de viziune a autorului, calitatea lui prețioasă de lucrător (simplă roțiță într'un mecanism covârșitor) înfățișat logica deducțiilor la cari ajunge fac din cartea d-lui Duplan — amestec de lirism («există o zână pe lume care împarte mai multă bogăție în lume decât țara lui Ofir...») și de matematică, de poezie și de economie politică — un îndreptar prețios pentru oricine vrea să se inițieze în secretele și sinuozitățile acestui fenomen complex al vieții moderne.

Lucrarea d-lui Duplan este împărțită în trei părți, tratând despre «Mașina și noul echilibru economic», «Mașina și cultura», «Mașina și Europa nouă».

Prin urmare sunt cercetate toate problemele cari frământă producțiunea, omenirea, secolul.

Se naște întrebarea dacă mașina îmbunătățește soarta lucrătorilor. În ceea ce privește existența lui materială, nici nu mai încape discuție că da. Îngăduind salarii mari, mașina a făcut din lucrător (în America, unde ea a ajuns la o mare dezvoltare) un mic burghez și capitalist.

I s'au adus acuzațiuni că, pe măsura în care asigură o viață mai comodă insului înregimentat în deservirea intereselor sale, ea atrofiază spiritul lucrătorului, îi distruge inițiativa, îl transformă într'un simplu animal social, o fișă de ordine în masa multitudini.

Dacă mașina reușește, e drept, să standardizeze, într-o oarecare măsură, în cursul unei munci de o viață, veșnic aceiași, și modul de funcționare a creierului și nevoile sale spirituale, nu e mai puțin adevărat că simplitatea de mănuire ori de supraveghere a mașinii îngăduie lucrătorului să lase frâu liber imaginației, să evadeze în meditare, în sfârși: să

realizeze o adevărată dedublare a spiritului. Mașina ușurează efortul fizic al omului, îl simplifică și îl reduce la minimum de străduință musculară.

Ea înlocuiește truda lui de mai înainte, îngăduindu-i să-și întrebuințeze energiile și forțele în cultura spiritului și năzuințele către un ideal.

Ford, prinț al îndrăznicii și al inteligenței patronale, a impus producției americane principiul

să se practice o a doua profesiune, să se plaseze timpul liber într-o ocupațiune suplimentară. Un exemplu strălucit ni-l dau cursurile de seară ori prin corespondență ale universităților libere americane, organizându-se chiar înăuntrul uzinelor școli de cursuri pentru limbi străine, muzică, natație, tennis, box, fotografie, instrucțiuni sanitare. Surprizele sunt: un Ioseph Conrad ori Jack London, un Macdonald, Cly-

lismului, a spiritului de rutină, a egoismului marilor popoare.

Mașina pretinde colectivizare, unirea industriilor pentru o distribuție în comun a produselor.

Nu mai federalismul, care a îngăduit creșterea și prosperitatea Statelor-Unite, pare să fie remediul pentru refacerea Europei sărăcite. Remediul, în același timp, pentru organizarea științifică, pe solide baze sociale, a activității sale economice.

Americanii nu sunt mai inventivi decât Europeanii. Nu rareori ei utilizează spiritul și inspirațiile celor depe bătrânul continent. Ceea ce-i deosebește însă, fundamental, de noi, este graba cu care își însușesc noutățile, în timp ce o țară bătrână (din Europa) nu consimte decât cu mare greutate să-și părăsească materialul și obiceiurile (Franța).

Americanul asvârle cu același ușurință nu numai utilajul demodat, dar și mobilele, pianul, ornicul.

Americanul, fie industriaș ori consumator e un vulgarizator și un entuziast.

Deci, ceea ce trebuie să învățăm de la americani este spiritul și metodele lor.

Existența civilizației nu s'ar putea concepe fără mașină. Desvoltând transporturile și schimbul rapid al mărfurilor, ea a combătut flagelul cel mai teribil al omenirii: foamea.

Mașina asigură pacea, prosperitatea, cultura în sânul cărora trăim.

Născută din mintea harnică a omului, ea e stăpâna lui slujitoare. Să primim, deci, cu recunoștință domnia augustă a acestei noi Majestăți, plăsmuită de mâinile noastre, pentru că ea ne coplesce cu binefacerile oferite și ne face să întrededem nădejdi nescăfârșite.

M. G.

Gânduri despre prietenie

A avea un prieten lenes, sceptic sau desamăgit, înseamnă a nu avea nimic.

Te poți îndoi de tine, nu de prietenii tăi.

*

Câți prieteni vor plânge moartea mea? Poate doi? Dar și asta e o mare iluzie.

*

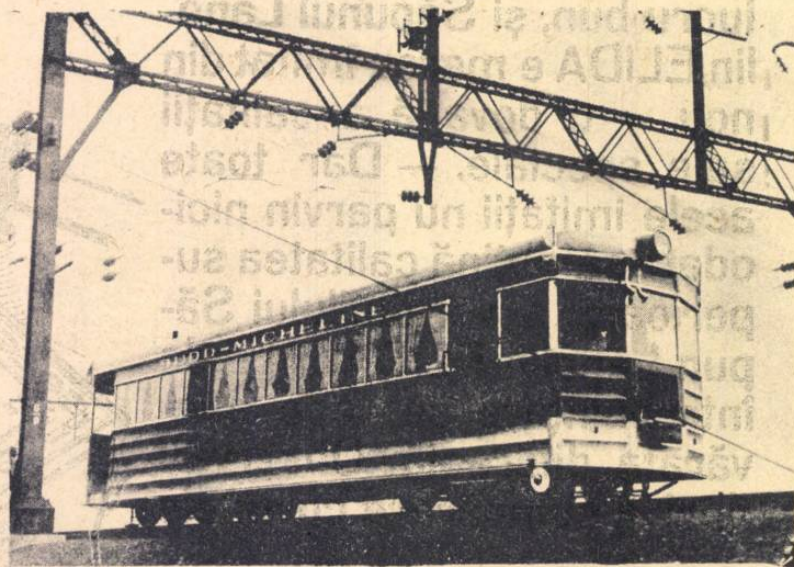
Să evităm prietenia acelorora cari nu suportă singurătatea.

*

Câte prietenii sunt bazate pe ură, aversiuni, desgusturi comune, cât de puține, însă, pe o dragoste comună și aceasta nefericită. Ura se împarte fără a stârni gelozie, în timp ce dragostea, fiecare o vrea întreagă.

*

Să te ascunzi de un prieten, cu scopul de a păstra prietenia lui înseamnă să renunți la prietenie, pentru a salva aparențele.

Ultimul triumf al mașinismului american: tramwayul electric construit din oțel și mergând pe roți de cauciuc cu o viteză de 60 kilometri pe oră. Cursele au loc, e drept, în afara marilor metropole ca New York, Philadelphia, Chicago, servind ca mijloc de locomosiune rapidă pentru cartierele periferiei.

său de fer: a produce mult pentru a produce ieftin: lucrătorii trebuie deci, bine plătiți, spre a face dintr'înși consumatori.

Fordismul a arătat, într'adevăr, că se pot plăti salarii urcate, scăzând costul de fabricație și, prin aceasta, prețul de vânzare.

Așa încât salariile mărite nu mai sunt în funcție de efortul uman, ci de cantitatea de bunuri produse. Și producțiunea aceasta maximă nu poate fi atinsă decât prin întrebuințarea intensivă a mașinii.

Așa se explică cum lucrătorul a reușit să aibă, grație sistemului de muncă în care este integrat, aproape toate bucuriile milionarului (minus, grija de admistrare a averii...) automobilul, radioul, cinematograful, într'un cuvânt confortul.

Lucrătorul este consumatorul produselor mașinii, deoarece, fiind bine plătit, își poate permite să se îmbrace omeneste, să locuiască în condițiuni igienice și să se bucure de roadele civilizației, dominând din ce în ce mai mult natura.

Sistemul de opt ore de lucru pe zi (Ford revendică în momentul de față numai șase) lasă, incontestabil, lucrătorului un răgaz bogat pentru odihnă, studiu ori sport.

O altă binefacere a mașinismului este că permite, prin modul cum impune organizarea muncii,

nes ori Henderson, apărui la suprafața atenției din mijlocul uzinelor și din șantierele porturilor.

Nu este adevărat că gustul și abilitatea artistică sunt nimicite de mașinism și standardizare. Ele își vor găsi totdeauna întrebuințarea în creșterea de modele, pe cari mașina va trebui să le reproducă, căci uniformitatea nu înseamnă stagnare.

Trebuiește recunoscut că, dacă organizarea vieții moderne și fabricațiunea obiectelor în serie tinde să niveleze clasele sociale și să uniformizeze mobilele, îmbrăcămintea și necesitățile de divertisment, modelele se schimbă mult mai repede decât altădată. Mașina nu creiază monotonie.

America, spune d. Duplan, este singura țară din lume, în stare să producă în cinci zile tot ceea ce ea poate consuma în șapte și cu un surplus pentru export...

Superioritatea Americii asupra Europei stă, în primul rând, în liberul schimb dintre cele 48 de state cari o alcătuiesc.

Deci, primul lucru pe care ar trebui să-l alcătuiască Europa, pentru a putea utiliza, în mod practic, mașina, ar fi să ajungă la o unificare a continentului. Cu alte cuvinte o înțelegere vamală, un Zollverein general — chestiune dezbătută în ultimele conferințe economice europene.

Mijloacele de realizare a acestei dorințe: învingerea individua-

¹⁾ I. L. Duplan: *Sa Majesté La Machine* (Payot).

TG. OCNA, ORAȘUL UNEI REBELIUNI

Schimbarea trenului la Adjud pentru Tg.-Ocna îți provoacă o stranie emoție la gândul că vei revedea locurile dragi ale copilăriei.

Escalele prin stațiile distanței de 50 kilometri îți oferă descoperiri miraculoase.

În gara Căiuți, de pildă, care e formată dintr-o casuță și trei salcâmi, descinzi într-o frenetică bursă de legume, ouă și țărâțe. Sunt vreo șase negustori cari se încing într-o dispută interminabilă asupra prețului fasolei țucăre.

— Trei mii lei vagonul.

— Nu se poate. Mă costă pe mine două mii opt sute. Căraușii m'au costat patru sute și pierd și eu acolo două sute lei...

Intregul lor capital activ stă în câteva baniți de grăunțe, în ju-

dentist, farmacie, depozit de ziare, mișcare politică.

Și, înfășărit iată Târgul-Ocna. Adăpostul Salinelor și Ocnelor. Orașul lui Costache Negri și Jean Bard (natural, și al subsemnatului).

Tot nemorocit a rămas. Strada principală înnoată în pustietate. Casele, pleoștite și mizere.

Pe aici au improșcat cu bombe aeroplanele germane. Și ja-lea ruinilor, cu chin cu vai refăcute, stăruie încă în târg.

*

— Poftiți pe la mine, acasă, îmi spune o conică, cu veleități de femeie fatală; sunt instalată cu tot conformul.

— ?

Tg. Ocna. În cinci minute se știe dela un capăt la celălalt al urbei că un străin se află într-

Spre imensa mea stupeoare, un pușcăriaș, cu tunica deschisă, iese pe poartă, ținând în mână stângă, o cârpă unsuroasă. Se îndreaptă cu mersul degajat spre sala corpului de gardă, și iese iarăși afară. Pe soară dă binețe unei fetișcane, rudă, pe semne, cu un paznic care, locuind peste drum, dincolo de linia fenată, a

— Ei, ce e nou, sus?

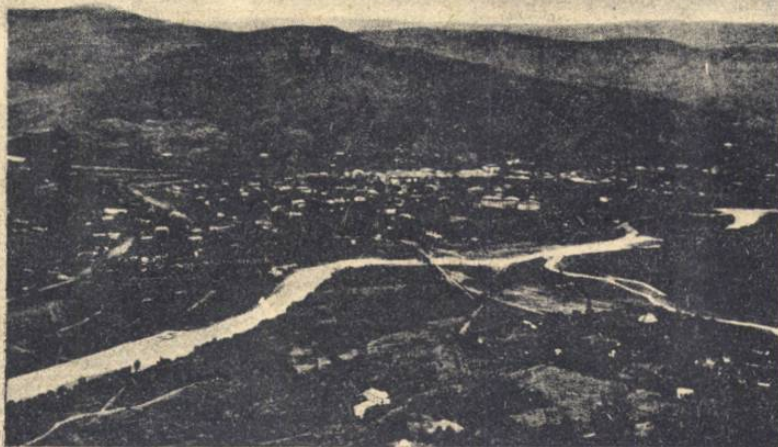
— Dracu să-l ia. Nu vor să mănânce și se plimbă furioși.

— Domnul director e acolo?

— Nu. I-a chemat în cancelărie pe Pârvu Ion și pe Mitul!

DOUA UMBRE

Iată alți doi ocnași cari via

Tg. Ocna : vedere generală.

mătate duzină de saci cu mazăre, dar mai ales într-o inepuizabilă energie de a se afla în treabă. Și nu se clintesc din loc, în rufatul capului. Intre timp, trenul pornește...

La Rădiana, alt episod, nu mai puțin indusător. Există, la câțiva metri de stație, o cantină oropsită, în care intrarea unui călător reprezintă o revoluție cosmică.

— Vai! ce frumos e că ai venit la noi! vor să-ți spună ochii sălbatici ai fetei slute din dughenă, care nu vede, toată ziua, decât vaci și trenuri de marfă.

— Ce se poate lua la d. m. neavoastră?

— Vai de mine, dar ce nu se poate lua? Avem măsline. Dorii? Avem rachiu, avem covrigi.

O monedă de 20 lei o face pe negustorișă să tremure de emoție. Nu are să-ți dea rest un leu.

Și, fâstăcită de cinstea făcută «magazinului» său, negustorișă a-leargă prin lapoviță să-ți ofere un păhărel de rachiu, în dreptul vagonului. Măinile îi tremură, varsă rachiul, papucii i-au pierdut pe drum, codițele i s-au desfacut. Te covârșește atâta cinste și ospitalitate. Bravo, băcăuanii mei!

Onceti, sat așezat la răspântie de drumuri, tinde să devină târg. Dughenile s'au întreit, de când am plecat de aici. Are spital,

ulițele sale răcoroase.

*

Dar obiectul vizitei mele nu este revederea în pripă, a orașului drag în care m'am născut. Ci lămurirea elementelor cari au dus la rebeliunea deținuților de la penitenciar.

Iată-ne ajunși în fața severei închisori, păzită de o ceafă de țărani simpatici, «cu cușma pe-o ureche» și cu puști anahronice.

«CASTELUL» TUBERCULOȘILOR

Directorul închisorii, om cumsecade și de ordine, dar care nu-și poate ascunde ironia indignată din privire, voind, parcă, a-mi spune: «Mare comedie, ați și luat lucrurile în serios, la București?» mă dezarmează dela primele cuvinte pe cari reușesc să i le spun, deoparte, crescând, pe neașteptate, în stima gardienilor:

— Dragă d-le, d-ta ca om civilizat trebuie să mă înțelegi... Nu pot spune nimic...

Toate argumentele și trucurile profesionale dau greș. După eșuarea vizitei în bazar, se pare că orice strădanie de a răzbi în cele ce se petrec, sus, e de prisos. Dacă o neprevădere măruntă, un capriciu al momentului nu m'ar încredința, ferm, că trebuie să rămân locului, orice s'ar întâmpla.

Penitenciarul de muncă silnică pe viață.

venit să aducă o cratiță cu lapte.

Am un punct de sprijin care nu se poate să nu-mi vină în ajutor. Dar urmăresc, mai departe, spre a nu pierde firul manevrei, acțiunea deținuților. E unul din pușcăriașii «de încredere» ai închisorii. Originar dintr-o comună aproape de Tg.-Ocna, este... omul de casă al penitenciarului. Fiindcă e supus și de treabă, și fiindcă nu există nici o temere că ar putea evada vreodată — nevasta și copiii îl vizitează aproape zilnic — i s'a încredințat postul de lampagiu. El curăță, zilnic, toate sticlele de lampă, toarnă rapiță în lanternele santinelor și, natural, se plimbă cât pofteste afară și înăuntru.

Dau să mă apropiu de perso-

din curtea mare, dinspre grajduri, escortați de aceleași țevi prelungi de revolver. Abia se țin pe picioare, trăgând cu greutate bocancii prin băltoacele de zăpadă. Fețe supte, lipite pe scheletul maxilarelor, aprinse, totuși, de un roz suspect. Sunt oficioși, e sigur. Privirea le e fixă, mișcările buzelor crispatе, nervoase, fruntea transpiră broboane de sudoare.

Trec pe lângă mine cu o lipsă de atențiune care mă intristează. Cine știe ce lucru suspect or fi bănuind în prezența mea apropiată și stăruitoare în calea lor. O iau și ei prin grădiniță și intră în cancelărie. Ancheta ducează de mai bine de o oră și pușcăriașii tot n'au părăsit biuroul. Aceștia să fie eroii rebe-

Drumul spre băile Slănic-Moldova. Muntele și Schitul Măgura.

nagiul acesta privilegiat, dar portarul, avertizat, îmi dă a înțelege că nu mai pot conta pe toleranța lui. Sunt un indezirabil. Mă mir că mi se mai îngăduie să stau la zece metri de poartă și să privesc măcar zidurile.

liunii?

Știu, după versiunea oficială distribuită în oraș, că mai mulți deținuți politici ar fi pretins să fie serviți de tovarășii lor, să li se aducă ziare și cărți, să li se

(Continuare în pag. 177)

ULTIMELE EVENIMENTE

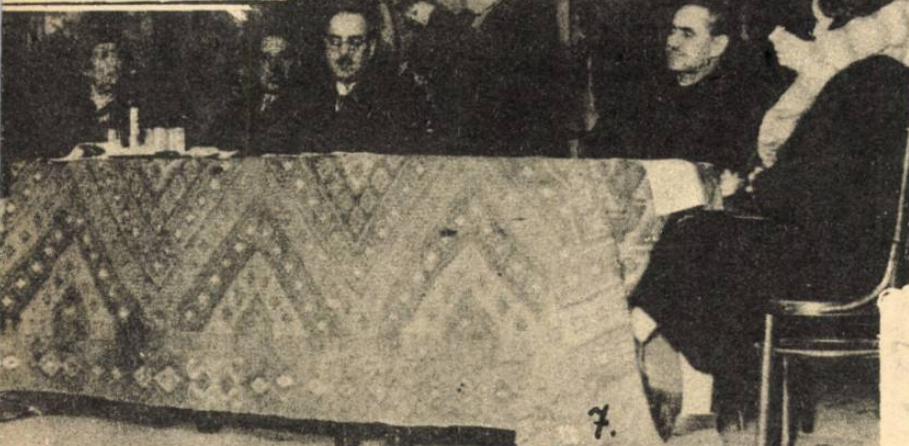
greviștilor dela atelierele ceferiste «Grivița», așteptând să predea alimente lucrătorilor reținuți în arestu Prefecturii poliției. — 10. Scoaterea dela mongă, în prezența întregului personal superior polițienesc din Capitală, a siciului gardianului omorât în cursul ciocnirilor dela atelierele «Grivița».

(Foto «Oglinda Lumii» și Keystone)

MENTE *ale* SĂPTĂMÂNII

1. În aula Fundațiunii universitare Carol I, a avut loc ședința adunării generale anuale a Societății Române de Geografie, sub președinția M. S. Regelui (în dreapta Suveranului, d. Al. Vaida-Voevod, prim ministru). — 2. Regele Christian X al Danemarcei și regina Alexandrina sunt de câțiva timp oaspeții orașului Cannes; iată-i eșind din palatul unde au descins. — 3. Comisiunea de anchetă a groazniciei catastrofe dela Neunkirchen (Germania), în care și-au găsit moartea peste 500 de oameni, răniți fiind aproape 2000, instrumentând în fața ruinilor celebrei uzini electrice. — 4. D-l von Papen (primul din stânga), vice-cancelarul Reichului, conducând cortegiul mortuar la victimelor catastrofei dela Neunkirchen. — 5. O impresionantă vedere generală a cailor funebre, în piața catedralei din Neunkirchen, unde s'a oficiat o slujbă religioasă comună. — 6. Explozia gazometrului uriaș dela Neunkirchen a distrus complet câteva cartiere: o imagine a acestui dezastru colectiv ne-o oferă ilustrațiunea de față, reprezentând un cămin redus în stare de ruină. — 7. D-na Alexandrina Cantacuzino rostindu-și discursul la marea întrunire feminină din Sala «Eintracht». — 8. Franklin Roosevelt, noul președinte al Statelor Unite, surâzând mulțimii după atentatul neizbutit a căruia victimă a fost. — 9. Membrii familiilor

VAGABONDUL

schiță de PAUL GINISTY

Fix la ora zece judecătorul de instrucție intră în biroul său. Își scoase paltonul de blană, care era acoperit cu fulgi mici, pe jumătate topiți, de zăpadă, își netezi cu atenție mânușile, își încălzi o clipă mâinile la calorifer și luă, înfășit, loc la masa de lucru.

Domnul Bertrix era considerat ca un om zelos, însă nițel prea sever. Abia împlinise patruzeci de ani și era deja albit. La începutul carierei sale nutrise planuri extraordinare, însă prăbușirea politică a unei rude a sa pe care se bizuise, îi irosi toate proiectele frumoase, și îl sili să accepte postul de judecător de instrucție într-un orașel de provincie. El prefera, însă, din cale afară importanța postului său așa că i se dedica cu o seriozitate gravă și nerăutătoare.

Perseverența în cariera lui se explica, deopotrivă și prin plictiseala neigătoare pe care i-o provoca traiul conjugal, alături de o femeie urâtă, bătrănoasă, cu care se căsătorise din interese materiale. Locuia într-o stradă strâmtă și mică, alături de biserică, într-o casă veche ale cărei porți se deschideau, la fiecare două săptămâni, pentru a primi o societate monotonă de serată.

Judecătorul de instrucție se obișnuise deja cu viața aceasta seacă, cu tirania soției sale, cu atmosfera moartă a dăminului său.

Numai în profesiunea lui căuta încă să-și asigure o oarecare însemnătate. Deoarece, în propria lui casă, pierduse orice fel de libertate, trebuia să și-o recâștige în actele slujbei sale, așa că venia întotdeauna cu bucurie la lucru.

— Ce e nou? întrebă el pe greșier.

— Interogatoriile din ultima săptămână — un furt de rufe... un vagabond care a fost prins...

— Asta e tot?

— Da.

VICTOR MARGUERITE

incontestabil, cel mai viguros urmaș al lui Zola. Volumele sale de disecare a societății actuale în cele mai crude aspecte și anume:

BĂETANA (La Garçonne) Lei 30

FEMEIA EMANCIPATĂ Lei 30

PROSTITUATA ..... Lei 30

VITELE UMANE ..... Lei 40

CORPUL TĂU ÎȚI APARTINE

Lei 40

TALIONUL ..... Lei 40

sunt apărute, într-o admirabilă tălmăcire românească, în Editura „Eminescu” București I, Str. Ing. Angh Saligă No. 2. De vânzare la toate Librăriile din țară precum și la Editură, la adresa de mai sus.

— Să între vagabondul.

Omul fu introdus înăuntru. Era îmbrăcat în zdrențe, încălțat numai cu o gheată spintecată, cealaltă rămânând înfiptă în zăpadă depe trotuar.

Era cu neputință să i se precizeze vârsta. Fața învăluită în murdăria străzii, barba și mustățile acoperite cu bucățele de gheață. Totuși, își purta îmbrăcămintea mizerabilă cu o perfectă indiferență.

Domnul Bertrix îl privi cu un dispreț experimentat, aruncându-și apoi iute ochii în actele dosarului. Nenorocitul fusese găsit înțepenit pe o bancă din parcul comunal. După ce fu readus în simțiri, străinul evită să dea vreo lămurire asupra persoanei sale. Și din această cauză a fost arestat. Sergentul care îl arestase, se plângea de truda pe care zadarnic o depusese, pentru ca să-l facă pe vagabond să vorbească.

— O vorbă nu se poate scoate dela asta, declară el.

— Rămâne de văzut, răspunse domnul Bertrix, batjocoritor. Interogatoriul începu.

— Numele și pronumele?

Cel întrebat se mulțumi să dea, impasibil, din umeri.

— De ce vrei să știi?

— Tribunalul trebuie să știe cine ești și îl dispune oricine ești să se identifice. Dar să nu-ți închipui, cumva, că lucrul acesta nu se poate afla din acte.

Străinul își lăsă jos mâinile obosite.

— Identitatea mea e cu totul inutilă, deoarece nu am nici rude, nici prieteni... Și cu un rest de energie, care îl contrarie pe domnul Bertrix, vagabondul continuă: Dar fie ce o fi, scrieți: Lewis Armand Gauthier d'Orcières, 43 ani.

— Situația d-tale?

— O vedeți, domnule judecător, vagabond.

Cazul nu era la fel cu toate celelalte. Domnul Bertrix deveni curios.

— De unde vii și unde voiai să te duci, când ai fost arestat?

— Pe legea mea, nu știu nici eu precis. Credeți însă, cumva, că un om ca mine poate avea un țel precis înaintea lui? Admiteți bunăoară că ași fi un filosof care studiază, tocmăi, cât de mult trebuie să flămânzească cineva, pentru a muri...

Nu vorbisese acestea cu un nemulțumit. Cuvintele sale sunau chiar cu vioiciune fără nici un accent amar contra stării jalnice în care se afla.

— Cum ai ajuns în halul acesta de mizerie?

— Trebuie să povestesc și asta? Da? Ei bine, începu el ironic, sunt un sacrificat al dragostei.

— Te rog să fii pe cât se poate serios, îl întrerupse judecătorul, încercând sprincenele, nu uita cu cine vorbești.

— Mă întrebați și eu vă ră-

pund... Femeile m'au adus în halul în care mă aflu astăzi. Stăpânirea pe care o vedeți în fața dv. a iubit foarte mult în viață. Nu cunoșteam decât iubirea... Nu-mi pot aminti să fi avut pe atunci altă grijă decât aceasta. Femeile mi-au luat totul și mi-au dat în schimb ceea ce pot ele da. Acesta e întreg romanul meu.

— Și mai departe, întrebă Bertrix, curios, uitând, pentru prima oară în viața lui să observe ținuta unui acuzat.

— Credeți, poate, că mă laud și îmi arog rolul unui amoret. Totuși, nu am fost întotdeauna în starea de acum... Aveam o ținută prezentabilă și nu eram mai rău văzut decât toți ceilalți bărbați. Femeile erau unicul scop al existenței mele. Alți oameni au o mare pasiune — pasiunea mea era veșnic pentru toate femeile din lume... Să nu credeți într-o decădere fizică... Eu nu urmăream numai trupul, nu, ci și sufletul acestei ființe minunate, primejdioase, pe care o constrângeam cu sărutările mele pătimase... Eram în stare să pierd o avere, numai ca să pot împlini dorințele cutarei femei. Femeia era pentru mine totul, domnule judecător, unicul, supremul lucru al vieții...

Când mijloacele mele bănești începură să scadă, prietenii îmi oferiră o situațiune sigură. Însă puteam eu să-mi pierd vremea între registrele prăfuite de birou, când ardeam de dorinți nebune?

— Și, într-o zi, nu am mai avut nimic, absolut nimic. Cu ultimii gologani ce-mi rămăsese, cumpărai iubitei o brățară falsă. Se isprăvisse cu mine. Rămăsesem însă bogat în amintiri și, clipă cu clipă, îmi mângăiam sufletul cu aventurile mele amoroase.

Chiar când voiu fi în groapă, cred că ele nu mă vor părăsi. Lumea exterioară nu mai există pentru mine, nu regret nimic și voluptățile de cari m'am bucurat nu sunt prea scump plătite nici de ruina în care mă aflu acum. Umbre ușoare, fantastice mă călăuzesc în drum, le vorbesc, nu văd altceva decât forma lor ire-

ală și mă scald în amintirile celor surilor de iubire.

Trecutul trăiește, deplin, în mine. Ce ușor ar fi să pregătesc vieții acesteia un sfârșit prăpăstios, însă nu vreau. Sunt fericit cu umbrele mele din trecut și mă tem că, dincolo de pragul morții, se uită toate aceste bunătăți. Așa, domnule judecător, asta e tot ce știu să spun despre mine, iar acum faceți cu mine ce poftiți.

Domnul Bertrix privi cu fixitate peretele din față. Ii apărură, fără să vrea, înaintea ochilor, viața netedă, scursă între încăperile reci ale casei sale, cu tapete uricioase, alături de soția lui uscată și morocănoasă, și își imagină cu revoltă restul lumii, cu toate plăcerile ei, pe cari nu le gustase niciodată, cu toate surprizele pe cari nu le cunoscuse. Inima îi fu cuprinsă de invidie... Da, îl invidia erunt pe nenorocitul care stătea în fața lui, căruia nu-i păsa de cei va mai hărăzi viața.

— Și, cu un ton indulgent, pe care nu i-l prea cunoscuse subalternii, spuse gardianului:

— Spune directorului închisorii că individul trebuie îngrijit mai bine.

— Și, în curiozitatea lui nesățioasă de a-l auzi încă odată și de cât mai multe ori vorbind despre iubire, despre amorurile sale eucerritoare, de a vedea cum ochii străinului scapără de amintirea pasiunilor stinse, judele instructor adăogă:

— Afară de asta individul trebuie ținut la dispoziția parchetului, deoarece interogatoriul nu e terminat.

Trad. de L. Andrei.

CAMAȘA NEAGRA FASCISTA

— Nu știam, soro, că și bărbații tău e fascisti.

— De unde o scoaseși și pe asta?

— Nu vezi că poartă o cămașă neagră?

— Ei, bată-te norocul să te bată!

Intrădăvăr nu s'a primenit de vre-o trei săptămâni...

Cereți la toți librarii și chioșcarii de ziare

Aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin

Gentleman-Apaș ..... Lei 20

Arsène Lupin contra

lui Herlock Sholmes. " 20

Acul scobit ..... " 20

813 ..... " 20

Cele trei crime ..... " 20

Dopul de cristal ..... " 20

Confidența lui Arsène. " 20

Triumful de aur .... Lei 20

Izbânda lui Arsène ... 20

Insula cu treizeci de si-

crie ..... " 20

Piatra Miraculoasă .... " 20

Colțul Tigrlui ..... " 20

Secretul omului invizi-

bil ..... " 20

Fiecare volum cuprinde o aventură de sine stătătoare

LEI 20 / fiecare volum,

AXIOTI, CUCERIND PARISUL...

În aceeași săptămână în care tratativele cu creditorii noștri străini, dela Paris, se încheiau printr-un eșec desăvârșit, Gh. Axioti, tânărul nostru vedetă

lubitori de copii și de... femei frumoase. Axioti și Tunero se opresc, plini de admirație, în fața unui cărucior din Parc Monceau, păzit de o grațioasă engleză...

sportivă, abia trecută de vârsta majoratului, cucerea atențiunea capitalei Franței, prin două succese, unul mai răsunător decât altul...

Cine știe dacă reprezentanții noștri diplomați ar fi cutezat să bată cu... pumnul în masă, ar fi recoltați, poate, și ei o izbândă egal de răsunătoare...

Se vede că este o fatalitate ineluctabilă, ca forța să cucerească, în orice împrejurare, sufragiile multimilor, ba chiar admirațiunea ei.

În orice caz, Axioti a impus, cu un prestigiu demn de toată lauda, numele țării sale în aprecierea forurilor sportive dela Paris, ale căror pretențiuni și criterii excesive sunt îndeajuns de cunoscute.

În cele două match-uri disputate la «Paris-Ring» și în giganțicul «Palais des Sports», contra lui Barjolin și Al. Berry, ambii celebriți ale ringului, campionul României a desfășurat un suplu, dar nu mai puțin, energic joc, o eleganță și o promptitudine în mișcări care i-au atras admirațiunea unanimă a parisienilor. Ziarele i-au consacrat cronici, unele mai elogiatoare decât altele.

«Elegantul atlet cu pielea tucierie, cum îl descrie Paris Midi, a ținut să ne probeze că ceea ce se cheamă «punch» este factorul forței și al dibăciei».

Și, într-adevăr, acestea sunt calitățile neprețuite ale campionului nostru: inteligența mișcărilor, dinamica savant rafinată a lor și o vigoare de oțel, ascunsă hermetic, într-un trup de discre-te proporții.

Spre marele regret al parisienilor, Axioti a fost însă nevoit

să părăsească «cetatea-lumină», spre a veni să-și isprăvească, în țară, serviciul militar. Fiind unul din sportivii naționali, cei mai prețioși, în stare să reprezinte, cu cinste, culorile neamului, în străinătate, «catana» a obținut, în mod excepțional, dreptul de a trece granița...

Dar «slujba-i slujbă și druiba-i druibă». Miliția, lucru mai și sacrosanct, cu care nu se prea glumește, își revendică soldatul, oricât ar fi fost el de glorios.

Și Axioti s'a întors în țară.

*

Dar, în scurta lui ședere în frumoasa Lutetie, Axioti a realizat și alte performanțe laudabile, în afară de triumful său pe ring. El a reușit, de pildă, după cum puteți vedea din ilustrațiunile noastre, să facă, în tovărășia marelui boxer Tunero, o probă de... spânzurătoare, pe un copac desfrunzit din Bois de Boulogne.

Plimbându-se, pentru antrenament, prin nesfârșita și mondenă pădure din marginea Parisului, Axioti a profitat de un moment de neatențiune a pietonilor și s'a agățat brusc, de o cracă, arătând ce ușor i-ar fi să se spânzure, în cazul când i-ar rata matochurile.

Dar soarta nu a fost ingrată, și pe drept cuvânt, cu tânărul nostru campion. Și, după primul succes, avut asupra lui Barjolin, a dat o raită prin Jardin du Luxembourg, însoțit mereu de ne-

Tunero și Axioti «umblă prin pomi», în căutarea unui loc propice de spânzurătoare...

prețuitul său prieten Tunero, dându-se, fără nici o grijă, la toate prostiile.

Nu sunt rare clipele când, stăpânit de o emoție puternică, în-

Măturătorul se pune în gardă contra inoportunităților săi concurenții.

tovărășită de o bucurie egal de intensă, omul nu-și mai controlează gesturile și actele sale exterioare. Expansiunea lui cotropitoare are primul cuvânt.

Și Axioti a înțeles, serios, să ajute măturătorului din Grădina Luxemburgului, în treaba lui ingrată. Tunero ținea roaba, iar «Gheorghită» al nostru desărta sapa cu gunoia. Bietul simbrăș al primăriei parisiene, rămas aluit locului, neștiind dacă are de-aface cu doi scăpați dela balamuc sau cu doi... actori de cinema.

Și, ca măsură de prudență, își pregătise măturătorul, să aibă cu ce se apăra în cazul când perechea, deja «batută la cap» s'ar fi dat la dânsul.

Dar veselul și sglobiul nostru erou își luă prietenul și plecă frumușel.

*

A doua zi, după matchul glorios avut cu temutul Al. Berry, Axioti, sărbătorit în ajun de o multime frenetică, la «Palais des Sports», se gândea cu durere că trebuie să se despartă de Paris.

Și, cam nu prea-i venea la socoteală, acest rămas-bun, fie el temporar.

O ultimă vizită printre pomi clorotici. Superbul Parc Monceau. Tunero descoperă niște zuluflonzi de copil, într-un căruț, păzit de o santinelă nu mai puțin atrăgătoare...

Și Axioti îndrăzni să se apropie de capul acesta fraged, spre a-l alina cu sfială pe micuțul prizonier.

*

Acestea au fost isprăvile novinovate ale lui Gh. Axioti la Paris, în afară de remarcabilele sale izbândi pe ring. Pentru toate aceste întreceri, el merită ne-reținută noastră admirație și grațitudine...

Cum se prind hoții de bijuterii

Senzațional reportaj dintr'o anchetă mondială de mare actualitate de: L. B. O'CONNOR

9)

În mai puțin de treizeci de secunde, cei patru inși erau cu cătușele la mâini, unul legat de altul, cu spatele lipit de spatele vecinului, în cerc. Apoi, bureții de gumă sunt introduși în gura fiecăruia, iar panglica desăvârșește opera de amuțire.

Acum, Eddie se întoarce spre micul bijutier și-i zice:

— Maxim, poate ai nevoie de un bandaj la rana d-tale... Dar e mai bine să te gâtesc eu. Ai o batistă curată?

Maxim, cu călușul de burete în gură, nu putu decât să dea din cap, în semn afirmativ. Eddie îi luă batista din buzunar și i-o strânse în jurul ochilor. Bietul Maxim! Cu căluș în gură și ochii bandajați!

Eddie se întoarce apoi spre portar care se frământa ca și cum nu mai putea să respire. Îi mișcă puțin panglica dela gură, cu un gest generos.

Sărmanul ridică o privire de recunoștință spre elegantul bandit.

Apoi veni rândul domnișoarei stenografe, care atrase atenția lui Eddie Cartum.

Cu un gest cavaleresc, se apropie de miss și repetă asupra ei aceeași operație, ce-o făcuse portarului.

— Te simți mai bine, miss?

Domnișoara îi aruncă o privire cruntă, de răzbunare.

— Îmi pare rău că trebuie să mă port așa de puțin curtenitor față de o păpușă ca d-ta! — mai adause șarlatanul.

Eddie aruncă o privire în jurul lui, și păru satisfăcut.

— La lucru, acum! zise el și se repezi spre cassa de fier, deschisă. În timpul acesta Junes și Malone, strângeau tot ceiace le cădea sub mână, din vitrine, din sertare, de ori unde, în prăvălia de lângă biurul particular al lui Maxim, unde se desfășurase actul cel mai interesant al dramei.

— Numai marfă care merită, — ordonă Eddie locotenentilor lui.

Din parte-i, fără să se grăbească, făcu o frumoasă colecție de pietre alese, și, pe măsură ce le socotea că sunt de valoare, le arunca înlăuntrul valizei.

Apoi își întoarce atențiunea spre funcționarul-representant. Îi goli bine toate buzunarele, necruțându-i nici ceasornicul și lanțul de platină.

Apoi, luă de pe biuroș cecul de șapte mii opt sute de dolari, scălit de el (cecare nu valora nici o centimă) și șase bancnote, cărî, din contră, valorau câte o mie de dolari fiecare și le puse

cu băgare de seamă în portmoneu.

Notați că tot ceiace vă povestesc aici, a fost declarat, în cele mai mici detalii, la poliție, de către martori și victime.

La un moment dat Eddie se îndreaptă spre Carteret (representantul) și-l întreabă cu un aer nevănot:

— Dacă nu mă 'nșel, domnule Carteret, d-ta ai vorbit de o piatră foarte prețioasă pe care vroiai să mi-o arăți. «Marele Tudor», dacă mă ajută memoria... nu-i așa?

Reprezentantul, care nu putea să vorbească din pricina buretelui din gură, făcu mai multe semne de refuz.

— Nu? întreabă cu politețe Eddie. Nu l-ai adus cu d-ta? Ce vrei să spui atunci?

Eddie Cartum puse amândouă mâinile pe umerii bietului Car-

teret, apoi le trecu cu repeziciune peste toate părțile corpului, însă în chipul cel mai delicat, cu intenția vădită de a-l percheziona.

Mâna dreaptă i se opri la pânțelele pacientului.

— Drace! îi șopti Eddie. Domnule Carteret, d-ta ai apendicele cam îngroșat și va fi nevoie să-l... extirpăm.

Și iată-l introducând mâna sub vesta funcționarului și scoțând afară o pungă de piele galbenă, legată, la capăt, de jur împrejur cu o sfoară de mătase.

— Operația e sfârșită, — zise el triumfător, — și sper că s'a sfârșit cu bine.

Eddie deschise punga și scoase afară o minune de smarald, de o frumusețe și mărime uimitoare, cizelat cu o artă neasemuită, având în jurul ei câteva rânduri de briliante scânteietoare.

— O capodoperă adevărată! zise Eddie. Și o admiră vreme îndelungată, ca bun cunoscător, apoi o băgă în buzunar.

«Marele Tudor» putea să valoreze singur 25.000 dolari!

Între timpul acesta, stenografa, poate cea mai curgătoare dintre cei legați și cu călușele în gură, profită că se află lângă biuroș, cu telefonul la îndemână ca să împingă aparatul cu cotul, mișcând astfel receptorul care se răsturnă pe masă cu un sgomoș surd.

Eddie se întoarce ca fulgerul și-l luă în mână. Prea târziu! Surăde...apucă receptorul și duce aparatul la gură.

— A fost o greșală, răspunde el «operatorului» dela poștă. Și tăia legătura. Apoi, întorcându-se către stenografa:

— Îmi pare rău că m'am purtat, adineaori, atât de drăguț cu d-ta...

Se știe că receptorul telefonic, scos din cârligul lui, fără un răspuns imediat, e o particularitate primejdioasă. Telefonista ascultă; uneori poate să audă voci, o întreagă conversație; poate să prindă, cu urechea, ceva grav, să devie bănuitoare; faptul acesta îl comunică supraveghetorei și aceasta, la rândul ei, anunță poliția.

Așa dar, era mai bine cu firul tăiat.

După operația aceasta, Eddie își puse în buzunar cuțitul cu mâner de aur; apoi se uită la ceas.

Tot ceea ce am povestit, dela venirea complicilor, nu se petrecuse în mai mult de zece minute. Și totul se desfășurase în chip sistematic, fără nici o piedică (afară de incidentul cu telefonul) în conformitate cu planul stabilit dinainte de Eddie Cartum.

El porunci lui Fatty, Harris și Malone să plece.

Apoi cu răbdare proprie a oamenilor dela nord, făcu câțiva pași până la consolă unde se afla un vas de flori; îl luă de-acolo și îl puse sub robinetul de apă, lăsându-l să se umple: în cele din urmă, îl puse pe biuroș. Își scoase orchideia dela butonieră și-o aruncă în vas.

— Pentru comisarul de poliție — zise el — când va veni... împreună cu complimentele mele! Haide, Sofia!...

Deschise ușa, o lăsă pe baroneasă să treacă înainte, se mai întoarce odată spre prizonierii lui, îi salută cu politețe și se depărta, fără grabă, aproape măsurându-și pașii, trecând în prăvălie și de acolo în stradă.

(Continuarea în numărul viitor)

Și Salamânca are o „miss“...

(Foto Keystone)

Nu se punea ca moda vulgarei indeletnicirii internaționale, de întronări anuale ale «reginelor frumuseții» să nu cotopească și Salamânca, străvechiul oraș spaniol, celebru prin universitatea sa. După ce a obținut o «miss Mizil», Europa a căpătat — în sfârșit — o «miss Salamanka 1933» în persoana nevinovată a d-rei Emilia Lancia Sanchez

DE PRETUTINDENI

O desfigurată caută un bărbat

O femeie tânără, în vârstă de 20 ani Groendely Summers, din San-Francisco care, înainte, trecea drept o unică frumusețe și a cărei figură a fost de curând, groaznic mutilată, în urma unui accident de automobil, se află actualmente în drum spre Londra, spre a căuta un bărbat în stare s'o iubească «cu toată slăbiciunea chipului ei». După cum anunță «New-York

Herald», tânăra femeie a rămas, în urma accidentului, fără un ochi, nasul e sfărâmat și gura strâmbată. Logodnicul fetei s'a grăbit să-i înapoieze inelul imediat după catastrofă. Un unchi din Londra, i-a lăsat o avere imensă, cu condițiunea să se mărite cu un englez, înainte de a implini vârsta de 21 ani. Groendely Summers trebuie să procedeze iute la aruncarea zarului salvator. Dar ea declară morțis că nu vrea să se mărite decât din dragoste...

Unde să mai arboreze atâtea decorații?

(Foto excl. Keystone)

Și celebritatea devine, la un moment dat, o povară grea de dus. Nu numai la figurat, dar chiar la propriu. Ca, de pildă, în cazul liceanului Ralph Colson, șeful echipei de football a colegiului din Dedhane (Massachusetts) care nu mai știe ce să facă cu medaliile și trofeele repurtate în scurtă lui carieră sportivă.

Moda părului scurt acum 550 ani

Părul tăiat «a la Ninon» nu e o noutate a modei feminine, după cum se crede, în genere, căci s'au găsit exemple ale acestei coafurii pe o pictură murală din secolul XV-lea. Cu ocazia restaurării bisericii din Wymington (Anglia) ur lăcaș cunoscut pentru inter-santele sale fresce, s'a descoperit, sub un strat de ipsos, fragmentul unei fresce mari, reprezentând Învierea și Judecata din urmă.

Artistul necunoscut a pictat acolo un număr important de femei dintre cari, unele, au părul lung despletit și atârându-le peste umeri, iar celelalte au pă-

rul scurt, tăiat întocmai după prescripțiile modei actuale. Această curioasă frescă datează din anul 1380.

Servicii moderne

Extras din circularea unui detectiv londonez:

«Domnul meu, fiind informați că v'ați logodit și că nunta va avea loc în ourând, vă oferim serviciile noastre, pentru urmărirea, cât mai discret cu putință a viitoarei dv. soții, în vederea adunării dovezilor necesare unei eventuale cereri de divorț din partea dv. Mii de referințe vă stau la dispoziție cu privire la promptitudinea serviciului nostru».

Tatăl și fiul

(Foto excl. Keystone)

Amândoi frumoși, zdraveni și egal de talentați și celebri în film, vedetele Douglas Fairbanks și fiul său, Douglas Fairbanks junior, părăsesc deseori Hollywood-ul, pentru a face ski într-o stațiune de iarnă din California.

Binefacerile închisorii

Un speculant italian, abia eliberat din pușcărie, a adresat următoarea scrisoare de mulțumire judecătorilor cari binevoiseră să-l osândească la unsprezece luni de închisoare.

«Tocmai mă pregăteam să fiu internat într-un sanatoriu, ca să mă oaut de diferite boli produse de traiul meu agitat, când interveni osândirea mea.

«Mulțumită acestei condamnări, nu numai că am economisit bani, dar mi-am recăpătat și

sănătatea pierdută. Măncarea cumpătată, culcușul tare, grădinaritul, tăierea lemnului și măsura legăturii de cărți m'au salvat. Toți în închisoare am învățat să scriu și să vorbesc perfect englezește, putând oferi serviciile mele unei întreprinderi de primul rang».

Un negustor din Texas, care petrecea iarna la Napoli l-a angajat imediat. El spune că francheta și curajul de care a dat dovadă prin publicarea acelei scrisori, îl arată drept un om capabil și muncitor.

Cum să combatem gripa

Acum, când microbul dezastruasei epidemii de gripă tinde să facă ravagii și la noi, după ce a semănat mii de victime în țările din Apusul Europei, autoritățile noastre școlare ar trebui să imite exemplul acestei școli primare, din Londra, înfățișat de ilustrațiunea de față, unde, elevii fac «exerciții» cotidiene de gargară înainte de începerea lecțiilor.

JOCURI

Rebus

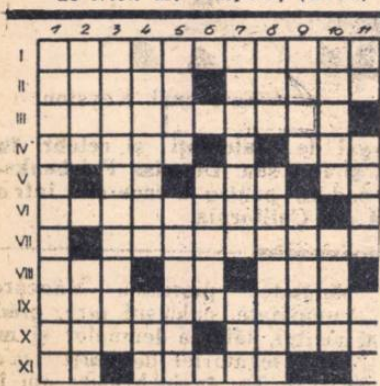
de Ionescu Gh. Constantin (Iasi)

Să se găsească un cunoscut proverb românesc.

Cuvinte încrucișate

de Nicu M. Cimpoeș (Arad)

Orizontal: 1. Scriitor român (+ 1918). 2. Aparat pentru desinfecțat — a cincea... la cart. 3. Efect și mod de păcălire. 4. Vultur (Olt) — rege iuden. 5. Pozezi — vibron întors — bold. 6. În ordinea alfabetului. 7. Sentiment durabil de afecțiune. 8. Conj. — interj. — pentru! 9. Operă de 1 oriz. 10. Ridicați—colos. 11. Oraș antic—vestibul.

Vertical: Poet român (1835-1835) 2. Cameră de culcare (Mold.)—scutec. 3. Altă operă de 1 oriz. 4. Stricteț—locuință. 5. Sus la munte jos la... — tâlhar. 6. Apă fiartă cu cenușă. 7. Inflamarea articulațiilor — a cunoaște. 8. Recent — instrument muzical. 9. Pronume — uns — cu ceară. 10. Arată cu fală (fig.) — operă de Ibsen. 11. Fluviu — amin — morfeu.

Jocul ziarelor

de Nellu Blumer (Loco).

Se dau următoarele nume de ziare: *Epoca*, *Argus*, *Calendarul Universul*, *Cuvântul Dreptatei*, *Adevărul*, *Lupta*, *Curentul*, *Lu mea*, *Dimineața*, *Ordinea*.

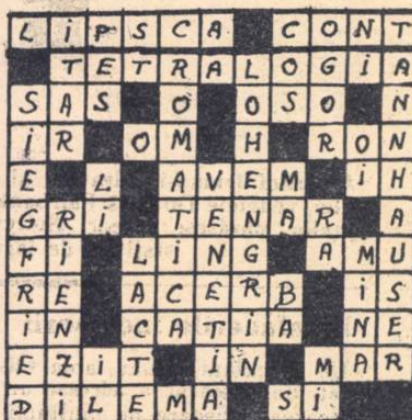
Scotându-se din fiecare cuvânt câte o literă în ordinea dată să se afle numele unei cunosute publicații săptămânale.

Soluțiile jocurilor din „O.L.” No. 7

ANAGRAMA

Siber — Brusa — Abrus
Sbură 1-2 Bas.
3-4 Asa.

CUVINTE INCRUCISATE

GOIF FANTEZIST

Sylla — Sylva — Salva — Salta — Malta — Marta — Maria — Marina.

DESLEGATORII JOCURILOR NOASTRE

Ilie T. Lupița (Caracal). Nieu M. Cimpoeș (Arad). Nae și Ticu Mărgheanu, Rică Timofteșcu (T. Severin). Nicolina Popescu (Caracal). Mișu Mareș (Dridu-Ilfov). Mircea Chiș Zambet (Sibiu). Tomi Virgilius (Pitești). Lucia Gh. Michăilescu (Iasi). Lucreția și Margareta Pallade (Turnu Măgurele). Gheorghe A. Nicolescu și Carmen (Ploiești). Mișca C. Kiru (Focșani). Maior Popovici Pompiu Anibal (Arad). Dimitrie Ardeleanu, Valeriu Ponta (Pecica-Arad). Avram I. Avram, Theodor și Ana Stoicescu, Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu, Silvia Segall (Ploiești). Ionel Ionescu (Băicoi). Nieu C. Slavu-Sphinx (Câmpina). P. Coroin (Oradia). Al. Dobrinescu-Aledo Mircea Grosu-Migro, Ovidius Idriceanu-Igrov (Bârlad). Bică Pisoschi, Dan Preotescu-Govora (Craiova). N. Gr. Arsene (Buzău). S. și M. Breiman (Drochia-Soroca). Ionescu Gh. Constantin. Al. Haber (Iasi). Nieușor Comănescu (Tg. Ocna). Ionel Iordache — student (Mizil-Buzău). Ioan Văjensky, Clemansa Ionescu, Simon Orenștein (Focșani). Segall Arthur (Odobesti-Putna). Edelstein S. Emanoil (Galați). Lică I. Con-

stantinescu (Roșiori de Vede). Spîru Teodoreanu-student (Cluj). Pandele M. Ioan (Galați). Isidor Alterovici (Tg. Sulița-Botoșani). Tudorică N. Popescu (Carol II R.-Sărat). Avram și Petrus St. Crintea (Dumitrești-Râmnicul-Sărat). Daniela Ialomiteanu (Pie-troasele-Buzău). Virginia Popescu (Timișoara). Căp. Stoenescu Constantin, Maior Aslan Dumitru, Calman Simon (Chișinău).

DIN CAPITALA

Maria Metaxa, R. H. Simion, Raluca M. Tzudick, Stelian Gh. Constantinescu, Russu Nicolae, Vcgel Anna, Eddy Finkelstein, Isac Finkelstein, Eisner Arnold, Sandu, Izu și Solo Schmidt, Ortansa Nicolau, Simon, Rennée și Lieuța Mălkern, George M. Tabacu, Nellu Iorgulescu, Marinell Sărbulescu, Nellu Blumer, Eustă-tiu Mărculescu, Mircea I. Popescu-Remmy, Ginette și Dorel Schwartz, Nae Iliescu-Nilly, Nicușor Sonea, Slică Drăgulescu, Mișu Suditu, Fănică Oprescu, Paul Gălășanu, Tully Grünberg, Duțu Rosenthal, Marcu Rosenthal, Nellu Rosenthal, Fany și Mundy Brenner, Fany Faivissohn, Jean Adler, Nieu St. Lăzărescu-Nyl, Mișu C. Antonescu, Ionel Clement Schachman, M. Zucherman, Popp Liviu, V. Iacobini Cl., Vanghelie C. Gh.-student, Mimi și Mircea Mărdărescu.

PRIN TRAGERE LA SORTI AU CASTIGAT

- 1) Nellu Rosenthal, str. Lapte-lui 1 (Loco).
- 2) Pandele M. Ioan (Galați).
- 3) Calman Simon (Chișinău).

*

Atragem din nou atențiunea tuturor deslegătorilor noștri de jocuri, că nu le putem publica numele în rubricile rezultatelor, deoarece corespondența lor nu cuprinde bonurile absolute obligatorii publicării numelor. Primim o vastă cantitate de deslegări, pe cari, spre regretul nostru, nu o putem menționa, lipsindu-le bonurile respective, cari reprezintă una din condițiile esențiale ale valabilității lor.

*

N. B. — Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.

„Oglinda Lumii” No. 9
BONUL JOCURILOR

Poșta jocurilor

Mișca C. Kiru (Focșani). Se va publica unul din jocuri, după ce va fi mai întâi refăcut.

Ilie T. Lupița (Caracal). Se va publica Șarada.

Mișu C. Antonescu (Loco). Publicabile mai târziu, după ce în prealabil vor fi triate. Cryptograma într-unul din numerele viitoare.

Nicu St. Lăzărescu (Loco). Aveți puțină răbdare. Jocurile vor fi publicate. Avem multe jocuri trimise de alți sphinxi înaintea dv. Nu putem publica decât în ordine! Pentru orice lămurire, mă puteți găsi Duminică și Joia între orele 7—9 p. m.

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experiențe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura și cea mai puternică vi-zuine a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare și s-au anunțat edi-ții noi în toate limbile

Cereți la toate librăriile precum și la Editura „Eminescu”, București 1, Str. Anghel Saligny 2

NAPOLEON

de EMIL LUDWIG

LEI 240

Magistrata descriere a vieții marelui erou, operă care a făcut atâtă valvă în toate țările, se găsește de vânzare la toți librării din țară, precum și la Editura „Eminescu” București 1, Str. Ing. Anghel Saligny No. 2

Tg. Ocna orașul unei rebeliuni

(Continuare din pag. 169)

aplice, în orice caz, un tratament special. Dar ipoteza e nevroasă, de multă vreme, o nevroză de multă vreme, o nevroză salubă, urzită, zi de zi, începută cu vociferări și sfârșind printr-o răscoală de masă.

O cauză mult mai profundă, mai naturală, mai dureroasă trebuie să fi deslășuit conflictul, ascuns hermetic în vata discreției disciplinare.

De aproape doi ani, penitenciarul închisorii Tg.-Ocna nu mai adăpostește pe vechii ocnași, condamnați la muncă silnică pe viață și siliți să taie sare la saline. Din considerații utilitare de exploatare s'a suprimat această indeletnicie la Tg.-Ocna, ultima puscărie, unde deținuții lucrau pentru minele de sare ale Statului.

Conducătorii salinelor observă de mult că randamentul producției nu este atât de intens și de prompt, precât îl impune și-l favorizează metodele moderne de lucru. Și, de acord cu Direcția Inchișorilor, a renunțat la munca ocnașilor. Aceștia fură imediat înlocuiți prin țărani lucrători, din satul vecin Vâlcele, ai cărui locuitori păstrează, din tată în fiu, tradiția exploatarea sării. Moșnegii din Vâlcele au fost primii exploatare, acum o sută și mai bine de ani, cam pe vremea Fanariotilor, ai filoanelor imbelșugate. Așa că urmașii acelui unchi au fost integrați într-o situație de mult meritată. Astăzi, cuantumul exploatarea este considerabil sporit și atmosfera mult mai liniștită. Solemnitatea aducerii deținuților la Ocna dădea mult de lucru conducătorilor civili ai minei. Dimineața, sosea convoiul condus în frunte de directorul închisorii, în trasură. Prin semnale insistente, ca la o paradă regească, se dădea de veste tuturor trecătorilor că trebuie să-și vadă de treabă și să păstreze distanța reglementară... Cărușii erau întorși din drum, rămânând la o jumătate kilometru depărtare de defilarea înșilor vârgați. Nenumăratele măsuri de pază la marginea șoselei. Teama paznicilor de a nu fi gățuiți. Au fost omorâți câțiva din ei. Evadările, dintre cari câteva izbutite. Seara, se repeta ceremoniul transportului. Eveniment local, cu care se puteau arăta târguocnenii musafirilor lor din alte părți. Devenise un divertisment teatral, o facultate decorativă, un episod de senzație marșul deținuților în cele două ceasuri extreme ale zilei, dramă în care se făcea abstracție de elementul uman, vibrat. Înțelegerea doar pană la urmă: puștile carabinierilor anahronici.

*

Acum, însă, lucrurile stau altfel. Penitenciarul s'a transformat într-un lazaret, căruia i se spune, pompos, «sanatoriul de tuberculoși».

Toți ocnașii fizici, atinși doar

de morbul bacilar, ori sfârticați aproape complet de oțet, au fost masați aci, între zidurile reci, dar impunătoare ale reductei, căreia, cu drept cuvânt, i se spune «castel». Căci, dominând valea, incinta pietroasă are, în adevăr, înfățișare de gravură istorică. Nimic nu o adaptează stilului epocii noastre. Dar totul o încadrează trecutul.

Sunt 160 de deținuți cari nu-și ispășesc osânda faptei lor bestiale, ci îndură pedeapsa organismului lor minat. Ei nu luptă cu autoritatea care i-a despărțit de viață, ci cu blestemul bolii care i-a condamnat mai iremediabil decât orice forță omenească.

Revolta deținuților dela Tg.-Ocna are, deci, cu totul altă propulsie decât aceea pe care ar voi să i-o dea o examinare superficială a situației.

Cauza răscoalei este mizeria crâncenă ce domnește în penitenciar, care numai propice nu poate fi pentru niște organisme distruse de bacilul lui Koch.

La amiază, când părăsesc preajma închisorii, după ce văzusem aparițiile cadaverice ale ocnașilor, soarele scânteiază cu o plinătate amețitoare.

Este o încoronare ciudată a acestui miez de zi, cu aer parfumat, însă în fața unui decor de puscărie. Toată valea e frumoasă. Ce folos, însă, că astrul surâde generos numai celor din afara zidurilor reci și nemiloase.

Fizici ahtiați după o rază caldă, își scupă sufletul în întineric și promiscuitate...

M. GRINDEA

Cursuri pentru școlarii fumători

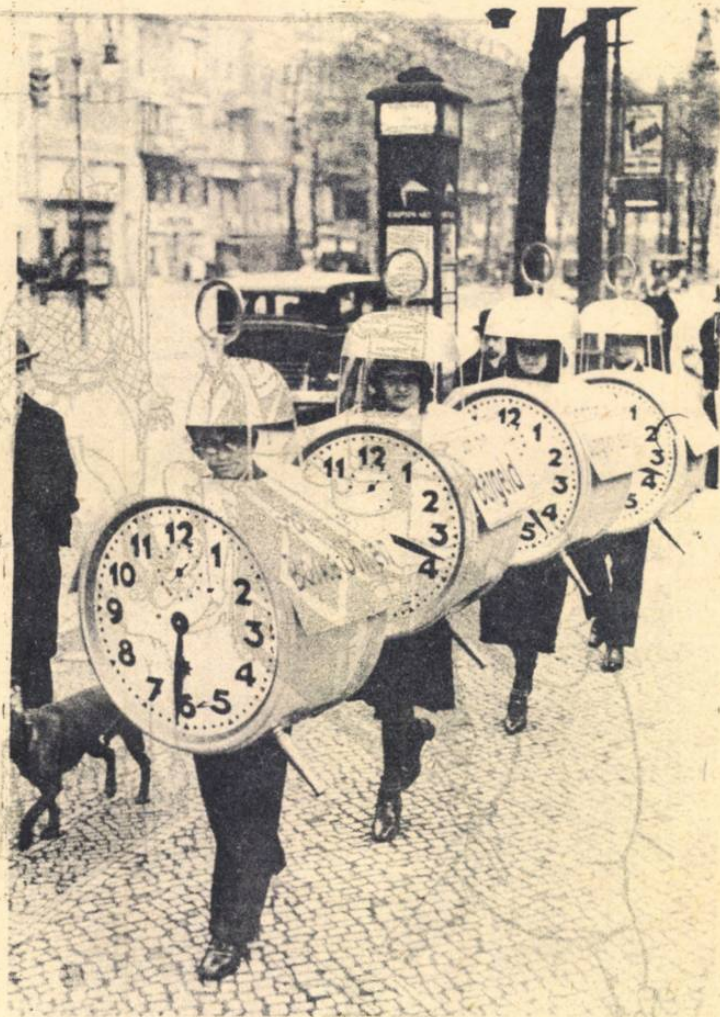
Autoritățile orașului Saint-Charles, din Illinois (Statele Unite) au găsit cu cale că e mai bine ca școlarii să facă, sub o bună supraveghere, lucrurile oprite... Fiindcă, se știe, dintr-o îndelungată și dureroasă experiență, interdicțiile și pedepsele nu servesc, adesea, decât să facă și mai ișpititor un lucru, în fond, prea puțin primejdios.

Deci, în fiecare zi, în internatele acestui oraș, cincisprezece minute după dejun și un sfert de oră după masa de seară sunt consacrate fumării. Pipete și țigărele sunt scoase din pupăre, cum ar scoate cărțile și caielele... Un pedagog dă explicații și sfaturi: cum trebuie umplută pipa, cum trebuie aprinsă și cum trebuie aspirat fumul.

Elevii «privilegiați» învață să recunoască diferitele specii de tutun, aroma, consistența lor, felul de a obține maximum de satisfacție, etc.

Micii licenți dela noi, cari se trudesă, săptămâni întregi, ca să învețe să fumeze în ascuns, cari fac la început «experiențe» cu... fân ori cu frunze uscate, în loc de tutun, vor avea serioase motive să-i invidieze pe colegii de peste Ocean!

Deșteptătoare ambulante

(Foto Keystone)

Este ultimul procedeu de reclamă lansat de o fabrică berlineză de ceasornice deșteptătoare, umplând străzile și bulevardele metropolei de o muzică pestriță și stridentă.

Greu să fii un Rothschild...

(Continuare din pag. 167)

să adoptezi, să prelucreezi, eventual, să nu precupești nici un ban și nici o răspundere. Trebuie să știi să alegi lucrarea potrivită.

— Credeți că teatrul e etern?

— Nici nu începe discuție. Filmul vorbitor nu e decât o modă care va trece. Oamenii vor să vadă pe scenă bucurii, durere, iubire, ființe asemănătoare lor în toate privințele. Femeile vor să vadă bărbați atrăgători, serioși, energici, veseli și cinici; iată de ce merg ambele sexe la teatru. Femeile frumoase și slabe, sau frumoase și reci, sau înfățișate demoniac și sentimentale, în orice caz vii, atrag mai mult bărbaii de pe scenă, decât de pe ecranul umbrelor proiectate.

Ca factor cultural, teatrul e cu mult superior cinematografului și mai valoros din punct de vedere al vieții...

Henri Rothschild și-a apropiat urechea de microfon. A început reprezentarea la Théâtre Pigalle. Directorul ascultă și urmărește totul cu o exemplară asiduitate...

Paris, Februarie 1933. — Henri

Rothschild milionarul, bancherul, medicul și omul de teatru a fost învins — să sperăm că în mod cu totul temporar — de cinematograful vorbitor. Pe scena teatrului Pigalle, cel mai frumos din Paris și cu scena cea mai modernă din lume, rulează actualmente pe un plat ecran vâruit în alb, operele-pelte cu X, marele june prim și Y, celebra vedetă internațională.

SIMTUL PRACTIC AL AMERICANILOR

În ziua nunții Daisy își sărută mirele și-i comunică:

— Știi, dragă, tata ne dă cadou de nunță un cec.

— Foarte frumos, răspunde el, dar în cazul acesta cununia va avea loc diseară, nu la patru.

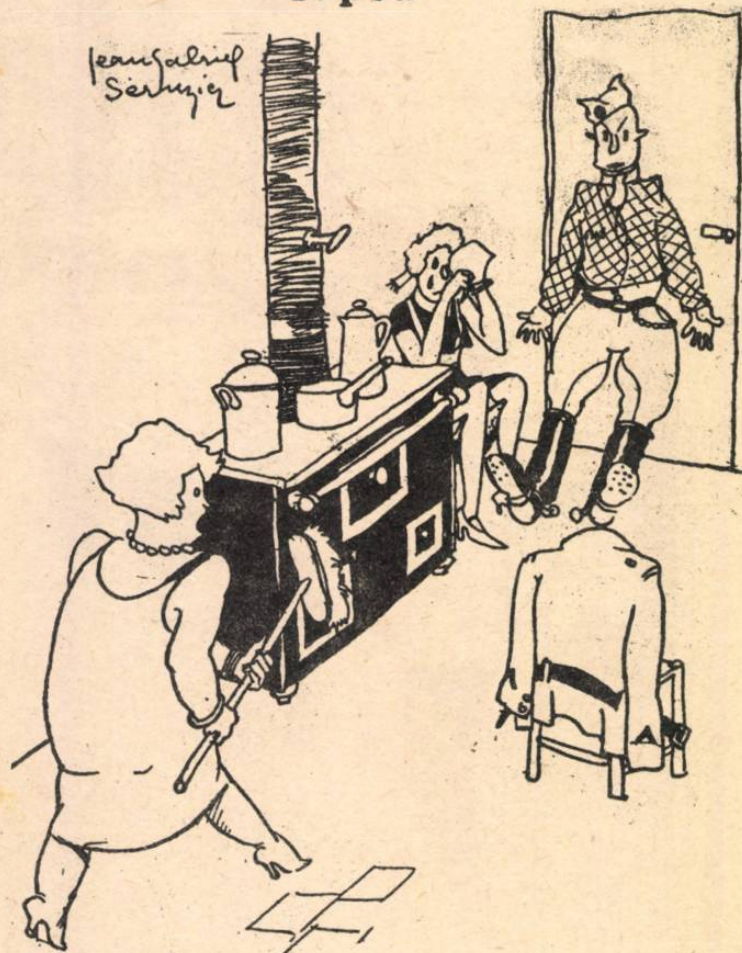
— Dece, dragă?

— Pentrucă băncile se închid la ora trei și vreau să am vreme să încasez cecul, căci te pomeni că tatăl tău îmi trage chiulul.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Tupeu

— Cum! nu ți-e rușine, Veto! Un soldat ți-a tîne în bucatărie?
— Dar conia nu mi-a spus că nu-i plac soldații!

ARE DREPTATE

Cucoana (bucătăresei). — Ce dracu ai azi, Mario, faci un sgomot că s'aude până'n casă.

Bucătăreasa. — Ași vrea s'o văd pe conia spărgând patru farfurii și să nu se audă!

NEDUMERIREA TARANULUI

Funcționarul dela poștă. — Scrisoarea e prea grea, trebuie să mai adăgi un timbru.

Tăranul. — Am s'o fac și pe asta. Dar nu înțeleg cum se poate face scrisoarea mai ușoară.

CEA MAI SCUMPA LECTURĂ

— De când cu sărăcia asta nu-ți mai poci permite luxul unei nou-tăți de librărie.

— Și totuși, există o lectură cu mult mai scumpă decât toate cărțile pe care o facem în fiecare zi.

— Da, lista de mâncare a restaurantelor...

A ÎNVAȚAT BINE

El. — Și bărbatul tău ți-eere să-l ascultî?

Ea. — Cum poți crede una ca asta? Doar a mai fost înșurat o dată.

PREFERINȚA

O artistă (către jupăneasa ei). — Suzano, în care rol îți plac mai mult?

— Coniță, să vă spun drept, cel mai mult îmi place când vă văd moartă.

COMPLIMENTUL SOTULUI

— Nu m'am făcut frumoasă de ziua ta?
— Mai e vorbă! Ți-ai pus până și părul de zile mari.

CADOURI RECIPROCE

El. — Ei, care e surpriza ce mi-ai anunțat de ziua mea?

Ea. — Ți-am cumpărat o perucă. Dar tu mie ce-mi oferi în schimb,

El. — Un lacăt pentru gură.

SCHIMB DE TELEGRAME

«Unde sunt cele douăzeci de mii de lei ce ți-am cerut? Mulțe sărutări, fiul tău.

«La mine, te sărută tatăl tău.

O EXPLICATIE

— Nici nu-ți poți imagina cum m'au curtat bărbatii, aseară, la bal: toți erau nebuni după rochia mea cea roșie.

— Nu mă miră deloc, roșul atrage întotdeauna boii.

O DEFINITIE

— Care e deosebirea între bursa pe care o capeți dela Stat și bursa de efecte?

— Bursa Statului o mănânci tu, pe când bursa cealaltă te mănâncă ea pe tine.

INTRE DOI DOCTORI

— Colega, se spun minuni asupra noului d-tale leac contra reumatismului. Cum l-ai descoperit?

— Mi l-a indicat unul din pacienții mei.

CURIOZITATEA LUI IONEL

— Tată, când copiii mor și se fac ingerași, trebuie să treacă mai întâiu un examen de admitere?

Așteptare pipărată

— Medicul mi-a recomandat să nu mănânc nimic până ce nu va veni din nou să mă vadă.

— Ei, trebuie să-l ascultî!

— Da, numai că sunt deja două luni de când nu a mai venit în vizită...

MERIT PE DIN DOUA

Tatăl. — Grozavă mâncare mai e și asta. Tu ai gătit-o, Aniceto?

Fiica. — Și eu și mama. Eu am ars-o și mama a sărat-o prea tare.

SCUMPETEA

— 5000 lei taxă de înmormântare, clasa III? Dar scumpă mai e viața, domnule!

LA ȘCOALA

— Citați-mi un lichid care nu înghiață niciodată.

— Un elev: Apa caldă, domnule profesor.

OBLIGAȚIUNI CONJUGALE

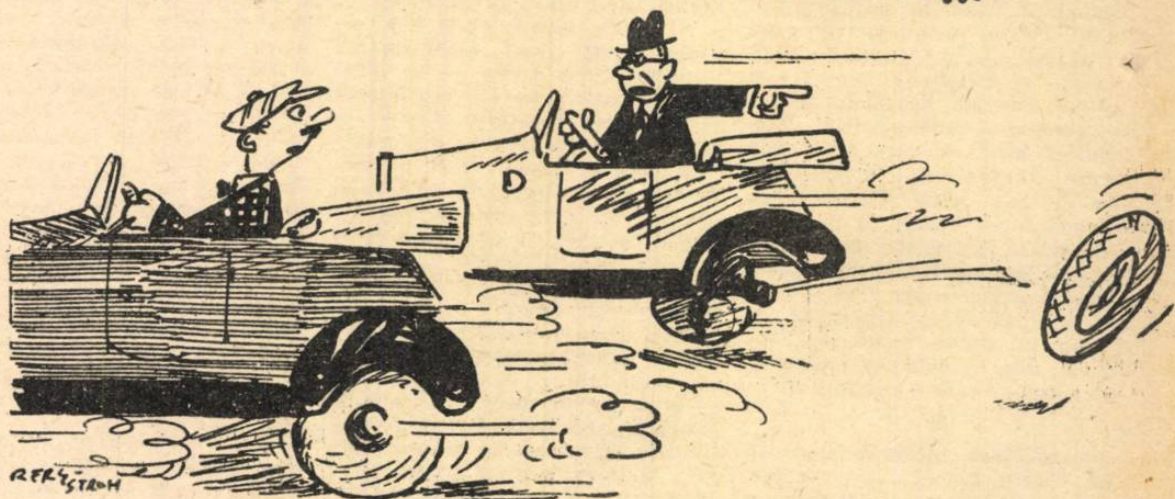
O tânără pereche primește blagoslovenia din partea preotului:

— Tu, soție, să nu-ți părăsești niciodată sotul și oriunde va merge el să te duci și tu.

Mireasa întreabă, atunci, sfioasă:

— Vai, Sfinția Ta, trebui chiar să fac asta? Dar bărbatul meu e factor poștal.

Paiul din ochiul altuia...

— Domnule, domnule, ați pierdut o roată...

De ce se poartă verigheta pe degetul al 4-lea

De ce al patrulea deget e acela pe care se poartă verigheta de cununie? O explicație veche spune că, dela degetul acesta, pornește o vână direct spre inimă. Dar credința aceasta, foarte răspândită în antichitate, e falsă anatomicește; trebuie să presupunem că adevărata cauză este de natură practică, deoarece pe degetul acesta, apărut de ambele laturi și întrebuit mai puțin decât celelalte, inelul se uzează mai anevoie.

De altfel, obiceiul de a se purta inelul pe degetul al patrulea nu s'a stabilit decât cu încetul. Pe tablourile din epoca Renașterii vedem că inelele și chiar verigheta se purtau, de multe ori, și pe degetul mare; obiceiul acesta s'a păstrat în Anglia chiar până în sec. XVIII-lea. În unele țări inelul se purta, pe arătător.

E un vechi obicei ca verigheta să nu fie împodobită, ci numai de aur simplu. Dar în epoca Renașterii verighetele erau foarte împodobite și a stăruit mare valvă Regina Maria Catolică, la nunta ei cu Filip al Spaniei, când și-a exprimat dorința ca verigheta ei să fie un simplu cerculeț de aur, cum îl poartă și alte femei.

În unele colecțiuni de inele se găsesc verighete cu inscripții. Dar, în majoritatea cazurilor, atât inelul cu inscripții, cât și cel împodobit cu nestemate, sunt mai mult simbolul logodnei. În vremuri grele, când oamenii aveau mai mult decât oricând conștiința de greutatea vieții, se utilizau verighete de fier. Fierul sever și tare e, în orice caz, un simbol al seriozității și stabilității vechilor căsnicii.

Însfârșit, se spune că forma rotundă a inelului simbolizează unitatea neîntreruptă a inimilor.

În majoritatea țărilor verigheta de cununie se poartă pe mâna dreaptă; în Anglia, însă, ea se poartă pe mâna stângă. Obiceiul acesta datează de pe vremea Reformei și se explică prin aceea că mâna stângă e mai aproape de inimă.

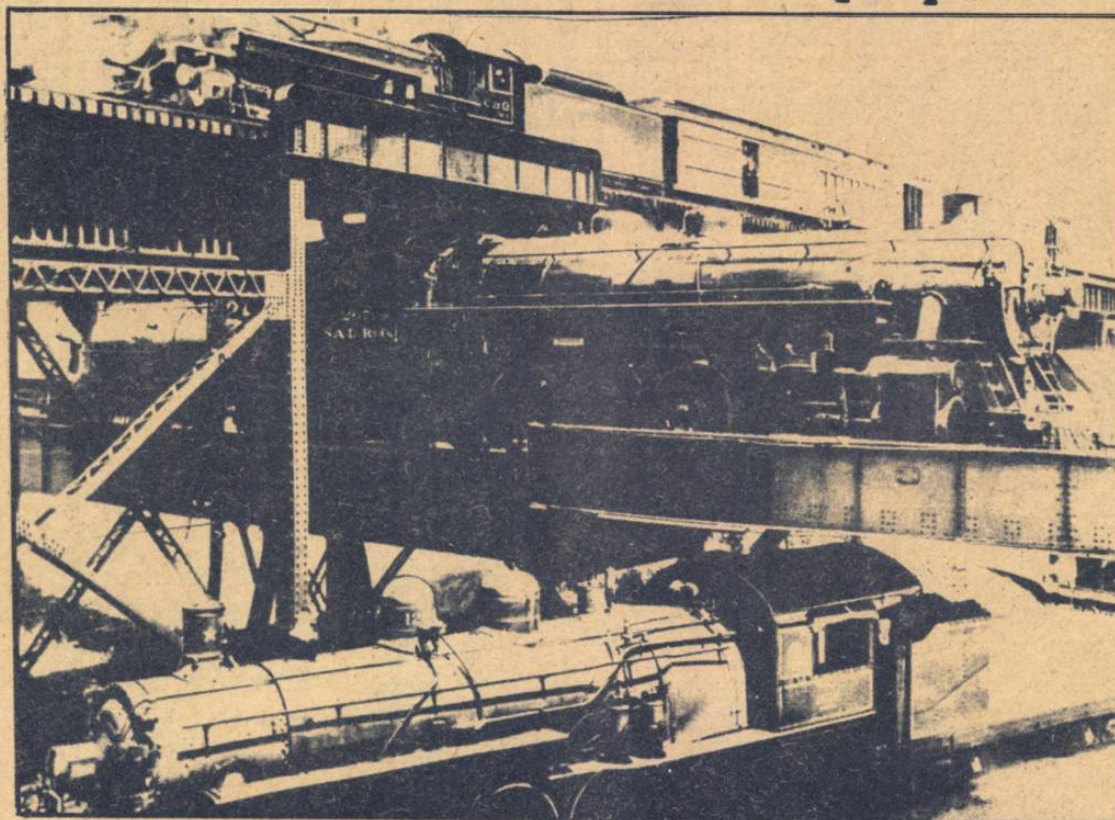
VICTOR MARGUERITE

incontestabil, cel mai viguros urmaș al lui Zoia. Volumele sale de disecare a societății actuale în cele mai crude aspecte și anume:

BĂETANA (La Garçonne) Lei 30
FEMEIA EMANCIPATĂ Lei 30
PROSTITUATA ..... Lei 30
VITELE UMANE ..... Lei 40
CORPUL TĂU ÎȚI APARTINE Lei 40
TALIONUL ..... Lei 40

sunt apărute, într-o admirabilă tălmăcire românească, în Editura „Eminescu” București I, Str. Ing. Angh Saligny No. 2. De vânzare la toate librăriile din țară precum și la Editura, la adresa de mai sus.

Trei linii de cale ferată suprapuse

(Foto Keystone)

Hotarit, tehnica nu mai cunoaște stavilă, dificultate, problemă; tot ce încodește imaginația activă a omului, ea execută cu o energie, o precizie și, de ce am ascunde cuvântul, cu o armărie desăvârșită. Ce-i lipsește de pildă, acestei realizări extraordinare a inginerilor americani cari au construit trei linii de cale ferată suprapuse, la Richmond, în statul Virginia (America de Nord) pentru a exprima o imagine fabuloasă de vis, dintr-o vreme, când asemenea minunății existau numai în închipuirea utopiștilor.

Prezicerea vremii după lună, păsări și insecte

Străduința de a descifra tainele schimbărilor vremii este tot atât de veche cași profesiunile cari depind de capriciile timpului. Încercarea cea mai naivă, în această direcție, o formează însă, pronosticurile de prin almanahuri cari indică timpul de acum o sută de ani. Căci nimic serios nu îndrăznește păreră copilărească după care clima s'ar repeta, întocmai, din secol în secol. Nici sistemele cari își bazează prooroocirea pe poziția reciprocă a corpurilor astrale nu are o valoare mai mare.

Miscările barometrului sunt pentru agricultor un indiciu ceva mai sigur asupra schimbărilor vremii.

Barometrele sunt compuse dintr-o cutie plină cu aer subțiat, de care e fixat capătul mobil al unei pârghii, care arată presiunea atmosferică. Când presiunea scade repede, ne putem aștepta la vânt și ploaie, dacă urcarea continuă, atunci e semn că va fi vreme uscată și senină.

Unele reguli climatice formulate de oameni cunoscători ai naturii, după o îndelungată experiență, merită, totuși, o oarecare atențiune din partea noastră.

Dacă zarea e limpede, atunci aerul e saturat de vapori cari, la cea mai mică schimbare a temperaturii, se schimbă în nori. La

munte urmează aproape întotdeauna ploaie. Din aceeași pricină se formează și «cearcănele» lumii cari prezic, aproape totdeauna, vreme rea.

E bine să se observe și vântul și formarea norilor. Adeseori se vede cum norii plutesc, sus, pe firmament, în direcție opusă mersului lunii.

Atunci ne putem aștepta, cu siguranță, la o schimbare a timpului. Același lucru se întâmplă când grămezile de nori nu se risipesc pe inserate.

La vreme bună ne putem aștepta, de asemeni, când luna plină pare să absoarbă norii ce trec peste dânsa. Foarte des se poate observa fenomenul acesta; norii din apropierea lunii dispar fără a lăsa vre-o urmă.

*

Se mai pot face profeții asupra vremii, bazate pe starea animalelor, profeții care și au valoarea lor. E foarte posibil ca animalele cari au simțurile mult mai fine decât oamenii să presimțască o schimbare a vremii și să se comporte, în consecință.

Când rândunelele zboară aproape de pământ, ne putem aștepta cu siguranță la ploaie. Probabil că insectele pe cari le vânează ele, presimțind o schimbare a vremii, se coboară pe pământ, ca să se adăpostească de ploaie, pe după frunze și tufișuri.

Dacă într-o zi de vară, broaștele pornesc, deodată, să orăcăiască în cor, atunci vremea se schimbă neapărat.

Când păiajenii ies din ascunzătorile lor și încep să-și tese cu sârguință pânza, putem conta că vom avea câte-va zile de timp senin și uscat.

Dacă la începerea unei ploii găinile se adăpostesc în grabă prin cotețe, atunci ne putem aștepta că ploaia va trece repede. Dacă dimpotrivă, nu le pasă de ploaie atunci putem fi siguri că vremea rea va dăinui mai mult.

Cunoscătorii naturii mai fac și alte pronosticuri de felul celor de mai sus, dar, chiar dacă se realizează, nu au prea mare valoare, căci prezic numai schimbarea imediată a vremii.

NAPOLEON

de
EMIL LUDWIG

LEI 240

Magistrata descriere a vieții marelui erou, operă care a făcut atâtă valvă în toate țările, se găsește de vânzare la toți librării din țară, precum și la Editura „Eminescu” București I, Str. Ing. Angh Saligny No. 2

OGLINDA LUMII

25 FEBRUARIE 1933

ANUL XII.

Nº 9.

20 PAGINI **5 lei**

Wallace Beery, ca bun tată de familie ce este, caută să împacă și pretențiunile câinelui său credincios „Gipsy” și capriciile adorabilei sale fiice Carol Ann.

OC-LINDA LUMII

4 MARTIE 1933

ANUL XII•

No.10

10 PAGINI
LEI 5

Ați cumpărat mărțișor ?

A EXISTAT SHERLOK HOLMES?

Iată o întrebare care a pasionat multă vreme pe cititorii numeroși ai vestitului scriitor englez, A. Conan Doyle.

Sherlock Holmes, genialul detectiv, a existat oare într-adevăr? Autorul l-a născocit pe de-a-întregul cu imaginația sa, ori Conan Doyle a avut chiar un model viu?

La această ultimă întrebare suntem în măsură să răspundem afirmativ.

Sherlock Holmes a trăit adevărat, în carne și oase. El s'a născut înzestrat fiind cu un creier de-o sensibilitate uimitoare, al cărui posesor era în măsură să spuie, după câteva secunde de confruntare cu un necunoscut:

— Aveți vârstă cutare... Aveți obiceiurile cutare... Vă îndelânciți cu meseria cutare... Aveți secretul cutare...

Numele lui? Doctorul Joseph Bell, un scoțian din Edimburg.

Trebuie să știm că la început, Conan Doyle fusese destinat carierei medicale. El studiază, așa dar, vreme îndelungată sub asistența doctorului Bell. Acesta avea un dar minunat de raționament deductiv care, din primul moment, impresionă adânc pe acela care trebuia să devie un scriitor cu reputație universală.

«Facultățile lui intuitive, erau cu drept cuvânt prodigioase, spunea Conan Doyle, vorbind despre inspiratorul său. Amintirea doctorului Bell e întipărită pentru veșnicie în memoria mea. Când am obținut diploma de doctor și am plecat în Africa, mi-am luat rămas bun de la maestrul meu cuprins de o adevărată și sinceră mâhnire. Nu bănuiam, pe atunci, că va veni o vreme când într-o bună zi îl voi transpune ca erou al unei serii de aventuri polițiste. Nu mă gândeam încă la viitorul meu Sherlock Holmes...

— Și în vremea aceasta, aveam neîntrerupt înaintea ochilor trăsăturile doctorului Bell. Chipul lui prelung și uscățiv, ochii cenușii de-o agerime care te înfiora, nasul coroiat, gesturile lui puțin cam pripite și totdeauna misterioase...

De câte ori, stând în fotoliu, cu mâinile încrucișate pe un genunchiu, atitudine ce-i era atât de familiară, nu m'a uimit — și, trebuie s'o spun? — nu m'a înspăimântat chiar prin puterea aproape supranaturală de a pătrunde toate tainele, pe care nici unul dintre elevii lui nu era în stare s'o explice în mod rațional!... Îi era de-ajuns să arunce o privire, în aparență indiferentă, asupra mâinilor sau chiar a unghiilor unui individ, asupra hainelor sau numai a buzonarelor lui, ori asupra genun-

chilor pantalonilor acestuia, ca să declare, după câteva clipe de tăcere, cu vocea-i puternică, lucruri cari holbau de uimire ochii celui în cauză.

Exemple?... Anecdote?... Cunoscut sute... mii!... Iată câteva, pe cari memoria mi le dă la întâmplare:

Pe vremea când eram asistentul lui, văzui intrând într-o zi, în sala de consultații a spitalului, un bolnav care n'avu nici timpul necesar să se așeze jos. Doctorul îi și spunea:

— Da, văd... d-ta suferi de pe urma abuzului de băutură... De ce nu încerci să lupți cu mai multă energie împotriva acestei slăbiciuni?... Vezi, eu știu că ai o sticlă plată, plină cu rachiu, în buzunarul dela spate al pantalonilor... Te rog, scoate-o afară!...

Pacientul, uluit, scotea într-adevăr o sticlă plată pe care-o întindea doctorului a cărui înfățișare nu arăta, în asemenea împrejurări, urmele vreunei biruințe. Satisfacția propriu zisă era în însăși inima lui.

Alteori, ținând un fel de prelegere elevilor, le declara în mijlocul unei tăceri religioase:

— Domnilor, n'aș putea să de-

termin în chip hotărâtor profesiunea acestui om. E cioplitor în piatră sau tăetor de dopuri? Vedeti bățătura aceasta printre degetele sale? Mai vedeți și particularitatea ce există pe pielea încheeturii mâinii, exact în dreptul pulsului? Detaliile acestea le întâlnim la amândouă meseriile cari, totuși, n'au nimic comun una cu alta. Ele rezultă din însuși felul cum se efectuează munca...

Omul îl privea îngrozit, ca și cum l-ar fi privit pe diavol, dacă o asemenea apariție ar fi eșit în calea lui.

— Ah! zicea d-rul Bell, cu alt prilej. Iată un militar sadea! D-ta ești militar... prietene... nu-i așa? (Individul, se înțelege de la sine, era îmbrăcat civil în ziua aceea!).

— Da, domnule doctor... îngână el.

— Știu... știu..., continuă profesorul meu. Caporal sau sergent... Și ți-ai făcut stagiul în insulele Bermude... Haide! nu te speria așa!... Am să-ți spun cum am constatat asta... Ai intrat aci fără să te descoperi... deci obișnuința portului militar. Aerul d-tale autoritar, adăugat la vârsta ce-mi închipui că o ai,

imi spune că ești deprins să poruncești. Dar insuficiența educației îmi dă să înțeleg că nu ești ofițer...

— Și cum știți că am fost în insulele Bermude? întrebă pacientul plin de groază, pe când noi tăceam, cuprinși de admirație.

— O ușoară spuzeală, aci, pe fruntea d-tale, mi-a atras atenția încă dela început. Or, spuzeala aceasta e pricinuită de niște friguri speciale cari bântue numai în insulele Bermude și cari produc această boală de piele...

Nu-i așa că e minunat?

Pe vremea aceea, în veacul trecut, știința n'avea la îndemână mijloacele de astăzi, ceia-ce sporea mult raritatea unei asemenea puteri de deducție.

Într-o zi, într-o cabină doctorului o femeie purtând în brațe un copil. Înainte ca ea să fi deschis gura, eroul nostru care-i aruncase mașinalicește o privire piezișă, observă nepăsător:

— E primul născut, nu-i așa?

După părerea mea, doctorul avea indicii misterioase cari...

Dar deloc. Și-mi explică răzând:

— D-ta n'ai remarcat bogăția scufitei copilului în totală disproporție cu mijloacele, vădit modeste, ale bieteii femei? Singura ei scuză pentru o asemenea risipă este că micuțul e primul născut... Și-l gătește cum poate mai bine. Când femeia aceasta va căpăta și alți copii, va ști să și economisească banul!...

Un bolnav se plângea de dureri în coloana vertebrală.

— Câtva timp, va trebui să nu mai cari cărămidă! — îl sfătuia maestrul meu numai decât.

Omul amuțise.

— Da, da!... D-ta ești zidar... Aceasta se vede după mâinile d-tale, după umbletul d-tale, după felul cum privești toate lucrurile... Căutătura d-tale directă. Pari că măsuror neîncetat înălțimea clădirilor, de jos în sus!...

Dar oare doctorul Bell nu greșea niciodată?

Ba da. Era, în definitiv, om și, ca oricare altul, nu era cruțat de greșeli. Dar greșelile acestea erau foarte rare. Iată una, destul de amuzantă, care, de altminteri, la fel ca toate anecdotele cuprinse în acest articol, are meritul autenticității.

Doctorul profitase de prezența unui bolnav de obezitate, la cursul său, spre a ține o conferință, strălucită de altfel, asupra acestei afecțiuni. El își sfârși expunerea, declarând:

— Pacientul pe care-l avem aci, suferă de extinderea țesu-

(Continuarea în pag. 189)

Se apropie primăvara...

(Foto excl. Keystone)

...și moda își pregătește noul ei arsenal de fantezie și invenție. Incepând cu palăriile, se pare că în primăvara aceasta se va purta forma mică în genul acestei toce de mătase, garnisită cu motive capricioase. Dacă cucoanele nu-și vor schimba ideile, în aceste două săptămâni cât ne mai despart de primăvară...

No. 10
Anul XII.

„OGLINDA LUMII“

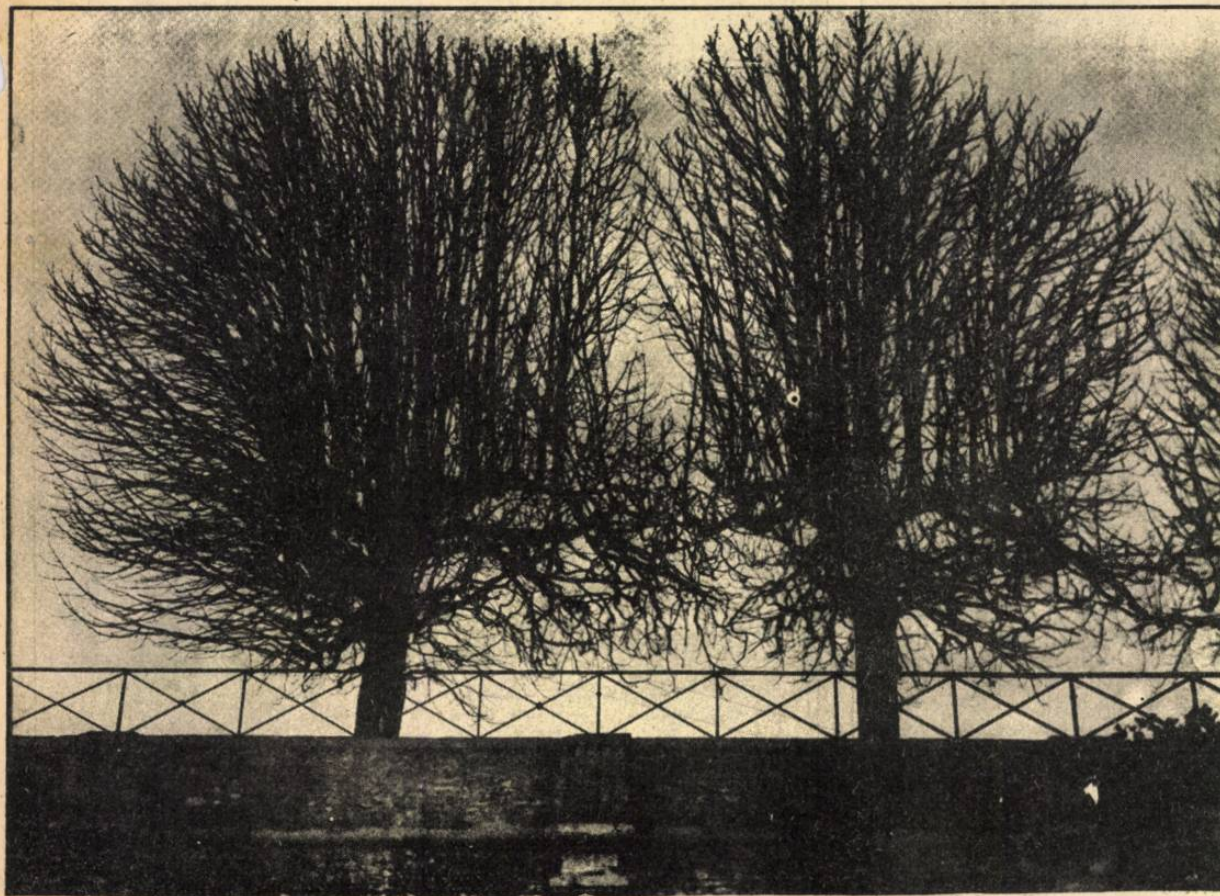
4 Martie
1933

Redacția și Administrația București 1, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 și 325/35

Abonamente (pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei)

GRĂDINI

Primăvara nu își face debutul nici cu primii ghiociei, nici cu lăcrămioarele pe cari le străbate soarele dințat.

Primăvara începe cu asprime, cu constrângere, cu durere, sub bruma iernii care se introduce, se știe, în viața noastră, odată cu ultimele vegetații ale toamnei.

Grădinarul smulge ultimele podoabe ale verii, aruncă la gunoiu frunzele vestejite, cărora le dă foc și cari se vor consuma. Încet, sub un fum năbușitor. Corbii sunt singurii oaspeți ai cerului. Noi cădem într-o completă și definitivă letargie. Înainte chiar ca data de 21 Decembrie să fi adus iarna, cu sărbătorile de lumină ale brazilor.

Ceața rătăcește vederea. Amatorul de grădini poartă ghetete ascunse în șoșoni și haine uzate. Are înfățișarea unui strigoiu. Dar îi place situațiunea aceasta. Se simte liber. El rătăcește prin grădină, sub ramurile despuiate de-alungul și de-alături aleilor pustii. A evadat din toate hărțuile orașului mare și gălăgios. Căci, contrar de ceea ce cred orașenii, nimic nu dă mai puțin impresia morții decât răzoarele fără flori ale unei grădini și decât rețeaua complicată ce o formează crăile stejarilor, teilor, fagilor, frasinilor, văduvite de frunze, dar descoperind, în schimb, urmele mugurilor.

Nici un moment, iarna. pă-

mântul nu încetează să fie viu. El păstrează, sub noroiul care-l acoperă ori sub cuirasa de gheață, calitatea lui intactă, a lui invizibilă. Nu există o stare completă, sigură, palpabilă a evoluției vegetației.

Cele mai prețioase ale fiecărei zile de iarnă sunt, deci, în seră, în grădină. Va fi seră aceasta e o casă nelocuită, deschisă tuturor vânturilor, ca un craniu vid. În schimb, iarna, o seră este un adăpost căldicel, viu, în care se desvâluie toate promisiunile primăverii.

Amurgul se poate pogori, greoi, cu umezeala lui neagră, poate străbate atmosfera cu razele șterse ale unui soare oblic, — dar construcția aceasta veche a unei sere de familie mă face să redevin copil și mă îmbătrânește, în același timp, atât de minunat, încât mi se pare că posed cele mai tainice planuri ale naturii.

Drugii fragili, îmbinați într-o armătură precară de fier și de sticlă, aerul pe care îl menține o sobă de tuciu, la temperatura de douăsprezece grade, mă izolează de lume și de mine-însumi. Chiorchini grei de tubercule atârână de lăstare, de-asupra cepilor uscate, fasolei și morcovilor, cari vor fi replantați, la loc bun, abia la începutul primăverii.

Grație serei, grădinarul poate înflori cași primăvara, toate vasele de plante. Planta exotică, de

salon ori de bibliotecă, stă alături de o eflorescență admirabilă de crisanteme, cielișoarele dau mâna cu daliile pătimate.

Câte supărări ar fi e stăte oamenilor, dacă majoritatea lor ar poseda o seră și dacă nu ar socoti nedrept de puterea și de valoarea lor să se intereseze de buna ei stare.

Iarna este epoca marilor transformări în grădină, vremea când se pot răsturna, după plac, brazdele și peluzele pe cari ochiul le-a văzut prea multă vreme, dându-i iluzia unui nou decor.

Să profităm de iarnă pentru a transforma, tatona, inova grădina noastră.

Este singurul moment al anului, de altfel, când se pot face transformări radicale, la nevoie chiar cu ajutorul zidarilor.

Aprilie ne va răsplăti pentru toate îmbunătățirile pe cari le-am adus răzoarelor și cărărilor. Din Decembrie până în primele zile ale lui Martie, străbătând sera molecomă ori alintați de flăcările căminului, putem gândi în tihnă la marile înnoiri ale iernii care zămiscește primăvara.

ALBERT FLAMENT

Gradul de emancipare

Un grup de femei engleze, membre ale Parlamentului.

Evoluția considerabilă a femeii engleze, în ultimul sfert de veac, este una din cele mai frumoase pilde ale civilizației în mers.

Deslănțuită încă de multă vreme, de sufragetele dinaintea războiului, mișcarea feministă s'a afirmat în Marea Britanie, cu o autoritate mereu mai mare, favorizată și de dreptul de vot acordat femeilor, la 24 Decembrie 1919, prin «The Sex Disqualification Removal Act».

Pentru a explica femeia engleză de astăzi, trebuie să asvărăm o privire asupra stării de acum o jumătate de secol și să considerăm locul care îi era atunci rezervat în societate.

Căsătorită, femeia era riguros ținută departe de viața intelectuală și profesională a soțului său: între soți nu exista nici o intimitate spirituală, nici un schimb de idei. Un scriitor contemporan descria, astfel, acea epocă: «Femeile nu știu și e bine că nu știu deloc ce fel de viață duc soțul și fiii săi». Milton spusese în *Paradisul Pierdut*: «Bărbatul a fost creat ca să slujească pe Dumnezeu, iar femeia pentru a găsi pe Dumnezeu în soțul ei».

Necăsătorită, condițiunea femeii era și mai penibilă. Nu avea alt mijloc de existență decât ce primea dela familie. Iar dacă nu avea familie, îi era interzis să lucreze undeva. Ar fi fost să calce codul bunei cuminții. Paralizată astfel, persecutată, stearsă, ea se simțea, în societate, o unitate superflua și

Miss Elsie Bowerman, unul dintr-zei cei mai mari avocați ai Londrei.

viața i se depăna în jenă și plictiseală. Aceasta era situațiunea femeilor care aparțineau societății sau claselor mijlocii. Cât despre cercurile muncitorești, femeia era și mai sacrificată. Silită să meargă la uzină, femeia era zdrobită de sarcinile ei epuizante, primind o leafă de mizerie. În felul acesta, pe fiecare treaptă socială, femeia, pe bună dreptate nemulțumită de soarta ce-i era hărăzită, căuta să și-o amelioreze, luptând nu numai pentru asigurarea existenței sale materiale, dar și a celei spirituale, care i se contesta cu desăvârșire.

Plictisită de-o viață monotonă, hănică de prejudecățile sociale, lipsită de orice răspundere și inițiativă, femeia engleză a simțit nevoia, în cele din urmă, să-și libereze energia ce sălășluia într-ansa. Revolta ei a fost o insurecție împotriva plictiselii, aceea plictiseală britanică, întrețesută cu ploaie, clocită de ceață, stăpânită de bunăstare, care îi nimicește pe cei medii și deslănțuie în toate ființele puternice extraordinare puteri de acțiune.

O luptătoare feministă britanică declara, mai de mult, unui ziarist depe continent: «Totul e atât de corect, de obișnuit, de prevăzut în fiecare orășel englezesc, încât nu arareori am pofta să asvăr un pumn de cuie în ferestrele vecinilor mei, doar voi turbura calmul ce domnește».

Ceva din această nevoie de perturbațiune o fi existat, desigur, în excesele primelor sufragete.

Fapt este că, în ultimele decade ale secolului trecut, câte-va femei din înalta societate au rupt cu toate prejudecățile castei lor, lansându-se în afaceri: nu sunt, însă, decât cazuri izolate, favorizate de împrejurări speciale. Funcțiunile cele mai interesante și mai bine retribuite continuau să rămână inaccesibile marelui majorității a femeilor.

Ele au înțeles, atunci, că nu se vor putea impune, în toate ramurile activității sociale, decât în clipa când diplomele și capacitățile lor vor fi sancționate de dreptul de sufragiu, adică de vot, și au pornit la lucru. Femeile de toate vârstele se înrolează sub steagurile sufragiste.

În toate marile orașe, în centrele industriale, ele defilează pe străzi, forțând atențiunea cetățenilor, bravând ostilitatea bărbaților, indiferente la tot felul de intrigi, eroice, la nevoie, în fața represalii brutale a vre-unui guvern, surprins de revendicările pentru cari nu era pregătit.

Natural, printre femeile acestora curajoase și convinse, se găseau și multe exaltate, proaste, desmoștenite, cari nu știau ce e măsura, bontaul, eleganța, într-un cuvânt feminitatea, dar aveau în schimb credința care e o forță. Ele eșuiază, însă după ce au constrâns opinia publică să ia o atitudine. Publicul, mai întâi indiferent, râde ori se supără, dar, mai pe urmă, începe să reflecteze și, încetul cu încetul, se constituie o falangă de partizani, întărită de opoziția unui partid advers. Sămânța e aruncată, ea va rodi, mai curând ori mai târziu.

Ea rodește după războiul mondial. Sufragetele nu mai reprezintă decât un episod epuizat din istoria feminismului. În timpul războiului, toate femeile sunt puse la lucru, renunțând, momentan, la revendicările lor, în fața unei datorii mai urgente.

Ele colaborează cu bărbații în spitale, în uzini, biurouri, se bucură de admirația și stima tuturor, iar, odată pacea încheiată, Parlamentul le acordă egalitatea drepturilor. Publicul e pregătit. Femeile intră în Parlament ca într-un oraș de multă vreme cucerit. De acum înainte, cuvântul «sufragetă» nu mai are sens. Mai mult chiar, multe femei tinere, cari împerechează primelor agitatoare feministe situațiunea ce-o ocupă azi, sunt tentate să le renegocieze pe niște strămoșe ridicule neobișnuite, pe cari sunt tentate să le pot moșteni, însă preferă să le uite cât mai repede.

«Parvenitele» feminismului, cu înfățișarea lor prea bărbătească, cu disprețul lor pentru podoabă, au făcut loc unor femei pe care aspectul lor exterior nu le mai

Lady Baly, prodigioasa aviatore care a străbătut lumea întregă în avion.

deosebește de celelalte și cari sunt ferm decise să împace feminismul cu feminitatea. În felul acesta puterea e o garanție a moderațiunii.

*

De pe o zi pe alta femeile s'au adaptat vieții politice: nu e vorba, erau de multă vreme pregătite pentru acest rol. În primul rând, acțiunea sufragistă a apropiat pe femeile tuturor claselor, impunându-le o disciplină care repugnă unei femei izolate. Ele s'au obișnuit cu adunările publi-

Lady Iveagh expunând programul său electoral unui grup de brutari din Southend.

a femeii engleze de astăzi

ce, cu admonestările miniștrilor, cu instigarea mulțimii în Hyde Park. Însfășișit, femeile din înalta societate, din rândul cărora au ieșit câte-va din primele

ganizeze în folosul lor, energia, devotamentul, forța de convingere și violența femeilor cari, de atunci, căpătau o întrebuințare socială.

Astfel se constituie, sub numele de «Pimrose League» o asociație a femeilor cari practica, benevol, «canvassing»-ul, în profitul candidaților lor, și a căror intervenție fu atât de eficace încât partidul liberal fondă, la rândul său, o asociație feminină echivalentă: «Federațiunea liberală a femeilor».

Ligile acestea fură nu numai o excelentă ucenicie politică, dar și o școală de solidaritate, căci au dat femeilor prilejul să ia contact cu masele populare și să cunoască femeile altei clase de cari nu ar fi avut, altfel, prilejul să se apropie.

Actualmente, candidatele fac «canvassing» pentru interesele lor proprii. Nu rareori o să întâlnești o aristocrată, expunând în tren, unui grup de lucrători, programul său politic.

În Anglia, solidaritatea feminină biruie dușmănia dintre clase. Oricât de bogată ar fi lady Astor, prima femeie admisă în Camera Comunelor, sau Marguerite Bonfield, fostă vânzătoare într-un magazin și ajunsă ministru al muncii în precedentul guvern Macdonald, femeia politică engleză urmărește un scop filantropic și caută să amelioreze, prin reforme practice, starea poporului. Ea excelează în «Social Work», «Munca Socială», expresie care nu-și găsește echivalent în nici una din inițiativele particulare europene.

Bărbați politici englezi recunosc, de altfel, în mod necondiționat, binefacerile intervenției feminine în «lucrurile politice».

Într-un discurs pe care l-a rostit cu prilejul inaugurării noilor clădiri ale Universității din Edimburg, primul ministru Mac-

«Agenții electorali» cu fuste pornesc să-și îndeplinească misiunea propagandistică.

donald s'a adresat, în felul acesta tinerelor studente:

«Singurele ființe, într'adevăr practice, pe cari le-am întâlnit, de nenumărați ani încoace au fost femeile. Dacă ele ar avea controlul Băncii Angliei ori al bugetelor marilor orașe, ori dacă ar conduce afacerile importante ale țării, nu ar mai fi criză».

Folositor reprezentată în Parlament, femeia engleză găsește deosebiți în toate carierele și în toate meseriile, ocupând, deseori, situațiuni de primul ordin în comerț, industrie ori cariere liberale. Cu cât rangul ei în societate este mai înalt, cu atât ea se teme mai mult că se va compromite în meseria ce o exercită. Unei mici burgheze i-ar fi rușine să devină shop girl (fată de magazin), însă, înaintea căsătoriei sale, lady Castleneagh, născută miss Romaine Combe, lucra la un mare coafor din centrul Londrei. Lady Angela Greenwood, fiica lordului Greenwood, este funcționară într-o librărie, iar lady Katherine Manley profesora de patinaj.

Faptele acestea denotă, de altfel, mai mult orgoliu decât simplitate: nașterea fiind, prin ea însăși, o referință socială, unii se cred dispensați printr'ansa de orice ambițiune profesională. Pe de altă parte, nici un senior ori o femeie din înalta societate nu se mai poate considera, astăzi, înarmat contra accidentelor soartei. Așa că sunt siliți să se adapteze, cum pot, împrejurărilor actuale.

Adaptarea aceasta curajoasă se regăsește în toate clasele societății. Criza actuală a surprins numeroase familii înstărite, în cari femeile nu erau pregătite să-și câștige existența și a lipsit pe multe altele de însăși modestele lor posibilități de existență.

În aceste din urmă căminuri băntuie o extremă sărăcie, împotriva căreia nu există alt paliativ decât economia la extrem și curajul pasiv, cel mai greu curaj, poate, în care excelează femeile. Ca mame, soții, fiice, surori, ele îi consolează pe bărbați și fac minuni de devotament, pentruca familia să nu aibă de suferință de prea multe privațiuni.

Multe femei, sacrificând intimitatea căminului lor, primesc în casă «payng guests» (musafiri cu plată). Toate se arată la înălțimea sarcinilor lor, în sfera unde le-a plasat viața.

Cele mai favorite sunt, evident, femeile cari aveau o situațiune profesională destul de solidă, pentru a putea rezista zilelor aspre. Multe femei au dobândit, în branșa lor, o autoritate necontestată.

Medicina este una dintre profesiunile cari atrag cele mai multe femei, în așa măsură încât numeroase spitale din Londra refuză să mai primească studente în serviciile lor: studentele sunt siliite să părăsească metropola, pentru a-și găsi un plasament în alte mari centre ca Manchester, Edimburg, Glasgow, unde sunt admise să facă practica.

5280 femei poartă, astăzi, titlul de doctor în Anglia: nu toate, practică, însă, în țară: cași frații și verii lor, ele au spiritul aventurier și se risipește în cele patru colțuri ale lumii, în coloniile engleze, cu osebire în Indii.

Nu numai medicina, dar și chirurgia posedă celebrități feminine, printre cari lady Barrett este una dintre cele mai apreciate.

Baroul e mai puțin popular. Accesul nu e deschis, de altfel, femeilor, decât dela 1922. Numai o sută treizeci și șase de femei posedă titlul de avocat. Cele cari exercită în mod efectiv, profesii

(Continuarea în pag. 188)

Lady Florence Barrett, una din fruntașele grupului parlamentar feminin din Camera Comunelor.

Rosamond Lehman, scriitoare celebră.

și cele mai faimoase candidate, fusese deja amestecate în viața politică a partidului lor, încă dela sfârșitul sec. XIX-lea, datorită unei metode electorale specific britanice, cunoscută sub numele de «canvassing». Metoda aceasta constă în vizitarea alegătorilor, acasă la dâșii, spre a-i angaja să voteze pentru cutare sau cutare candidat. În 1884, o lege specială interzicând candidaților să întrebuințeze vre-un agent salariat pentru pregătirea alegerii lor, șefii partidului conservator avură inspirația să or-

Soțiile lucrătorilor îndreptându-se spre un local de vot la Stepney.

OGLINZI CU FAȚA SPRE CER

Acum câteva zile, ziarele au anunțat că un nou mare telescop, — datorit dărniceii unui bogătaş american, d. William Mc. Donald, care, murind acum opt ani, destinase pentru acest scop 840.000

pentru invențiunea însăși. Se pare că cel dintâi născocitor al telescopului sau ochian cu reflexiuni, a fost jesuitul italian Zucchi, în anul 1616. Și se mai spune că tot el a fost primul care a

sse, un bogat irlandez, a construit un telescop și mai mare, deoarece era lung de peste 16 metri și avea o oglindă de 16 m. care cântărea 3800 kgr. pe când tot instrumentul avea o greutate de 104 chintale.

În mâinile lui Herschell și ale lordului Rosse, telescopul se dovede în curând un instrument prețios. Herschell descoperă cu el Uranus și câțiva sateliți ai acestuia și al lui Saturn; dar mai cu seamă în câmpul astronomiei stelare, investigațiile lui au fost numeroase și de o importanță capitală.

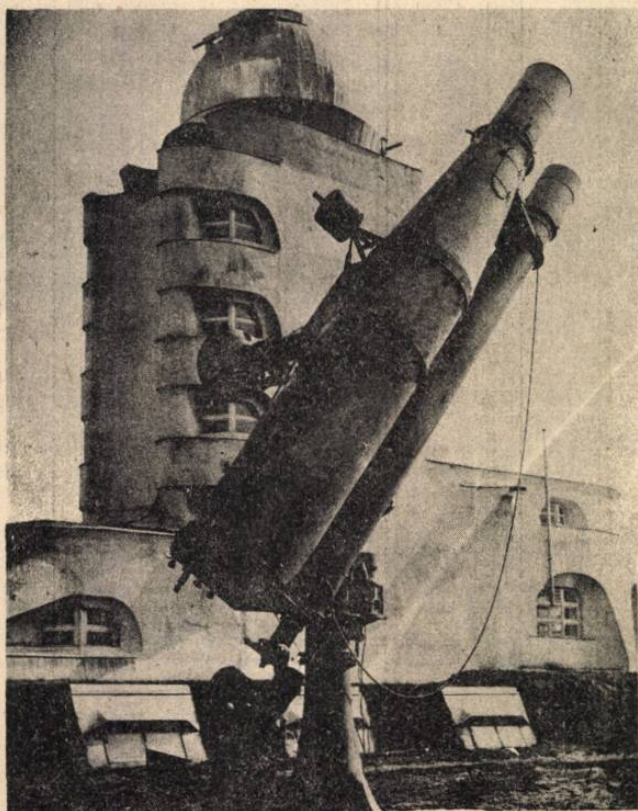
Lordul Rosse a descoperit cea dintâi nebuloasă spirală și a meritat astfel pe nedrept, glumele ironice ale răuvoitorilor de pe vremea aceea.

E vorba să se topească o masă enormă de sticlă care pentru oglinda dela Muntele Wilson a ajuns să cântărească patru tone, deoarece grosimea trebuie să fie de cel puțin 30 cm. pentru ca să nu se îndoaie sau să se deformeze prin propria-i greutate. După aceea, trebuie să se răcească încet, lucru ce durează câteva luni; apoi este lucrată în așa fel ca să-și capete concavitatea, curățită și argintată. Lucrarea pentru desăvârșirea oglinzii de pe muntele Wilson a durat trei ani! Intreaga masă mobilă a instrumentului cântărește o sută de tone, iar cupola înconjurătoare ce o apără, măsoară 18 metri în diametru.

SPRE NOUI PERFECȚIONĂRI

Pentru suprimarea efectului deformant al greutateii, acum câțiva ani, Ritchey, celebrul constructor de oglinzi uriașe în atelierele din Saint Gobain, avu ideea să execute oglinzi numai de unul sau doi centimetri, dar susținute de o armatură posterioară complicată, deasemenea din sticlă, și tot atât de solidă ca și cea dintâi, grație unei materii extrasă din rășină.

O încercare genială face acum profesorul Horn-d'Arthur, dela Universitatea din Bologna, substituind la suprafața întreagă a oglinzii un ansamblu de scânduri sprijinite. Dacă experiența reușește, cheltuielile și dificultățile de construcție vor fi cu mult reduse, efectul primejdios al deformării va dispărea și se vor putea pregăti oglinzi de orice dimensiuni pentru o și mai adâncă pătrundere a celor mai nebănuite depărtări cerești.

Uriasul telescop al observatorului Einstein dela Potsdam (Berlin) unde genialul fizician își verifică, întotdeauna, migăloasele sale calcule matematice, privind legile de bază ale cosmosului.

de dolari — va fi montat pe un nou și mare observator astronomic, pe muntele Davis, în Texas, la înălțimea de 2500 metri. Se adăoga că noul telescop va avea o oglindă cu un diametru de doi metri. E mult; dar e puțin pentru aceea ce constituie colosul dela observatorul de pe muntele Wilson, în California, aflat în funcțiune de câțiva ani și care a dat rezultate uimitoare.

Oglinda acestui instrument măsoară 2,54 m. în diametru. Dar peste câțiva ani, ea va fi bătută și va trece pe planul al doilea, deoarece în Statele Unite s'a început construcția unui telescop înzestrat cu o oglindă de cinci metri.

America de Nord este într-adevăr o țară fericită pentru cercetătorii astronomici, fiindcă dărnicia miliardarilor a înzestrat-o cu mijloacele cele mai puternice pentru explorarea cerului și o cohortă de astronomi valoroși a saltează neîntrerupt misterul astrilor celor mai îndepărtați.

PRIMELE TELESOCOPE

Ca să ne dăm seamă cât anume poate să coste cheltuielile, oboseala, încercările tehnice și cât poate să prețuiască o oglindă de cinci metri diametru, trebuie să arătăm pe scurt, pentru cine este străin de lucrurile acestea, principiul pe care ea se bazează. Și va fi de folos, credem, chiar

observat, nu se știe dacă cu noul sau cu vechiul instrument, petele din planeta Venus, al cărei descoperitor în istoria astronomiei figurează Domenico Cassini, prin anul 1665. Ori cum, Zucchi, ar fi avut ideea fericită de-a fi observat cu o lentilă care mărea, imaginea ce-o forma o oglindă concavă, întoarsă cu fața spre un astru. Imaginea aceasta e reală, adică poate să fie cuprinsă pe fața unei oglinzi; e întoarsă pe dos, ceeace nu interesează și e foarte mică, dar peste măsură de luminoasă și cu atât mai mult cu cât lumina atrage oglinda în raza mărimei sale.

Mai târziu James Gregory aduse la cunoștința publică un proiect al său de telescop; dar murind, puțin după aceea, el fu construit de Hooke, prin anul 1665. Un alt model l-a construit Newton, în 1672, și un altul, în sfârșit Herschell, în 1783. La drept vorbind, Herschell a fost acel constructor dibaciu care a pus telescopul în adevărata lui valoare. Acela construit de el, era lung de peste 10 metri și avea o oglindă de geam argintat de 1,47 m. diametru, cântărind aproape 1000 kgr. Dar cași telescopul lui Gregory, acela al lui Newton și al lui Herschell, se reduceau în ultimele analize, la un tub mare cu o oglindă concavă și la o lentilă de mărit pentru observarea imaginii furnizată de aceasta. Pe modelul lui Herschell, lordul Ro-

O FABRICAȚIE ANEVOIOASĂ

Deoarece partea esențială a unui telescop este oglinda, s'a făcut încercări pentru perfecționarea ei cu orice preț. Și nu s'a sfârșit încă, întrucât se lucrează și astăzi pentru atingerea acestui scop.

Primele oglinzi au fost metalice, formate dintr-o amestecătură de aramă și cositor; dar nu convenea să fie lustruite; pe de altă parte, erau foarte grele și costau prețuri fabuloase: de pildă, peste 300.000 de franci aceea a lordului Rosse! Herschell se folosi de sticlă, probabil vopsind-o cu mercur. Așa s'a făcut apoi mereu, servind pentru asemenea operațiuni o metodă învățată dela Foucault, în 1857. Dar construcția unor atari oglinzi este o operațiune destul de anevoioasă, cu atât mai mult cu cât sunt mai mari.

...Și o lunetă modestă, instalată în serile de vară în fața Cercului Militar permițând bucureștenilor să urmărească mișcările nebănuite ale firmamentului înstelat.

Cowboyi au mai multă căutare decât prinții europeni

Ultima modă americană: fetele milionarilor se mărită cu cowboy

Cu toată criza economică și cu toate crăhurile bancare, America mai posedă câte-va zeci de mii de milionari cari își permit felurite excentricități. Despre copiii lor, nici vorbă că-și îngăduie toate năzbătiile. Astfel, acum două săptămâni, una din cele mai bogate moștenitoare ale Statelor-Unite, miss Monell, fiica unui potentat din Wall Street, s'a căsătorit cu un cowboy, crescător de cai în California.

Averea tatălui domnișoarei Monell se cifrează însă la o sută milioane dolari și, odată și odată, dacă actualul ei posesor va continua să fie un om prudent și priceput, ea va trece în întregime, în posesiunea tinerei americane care este unicul copil al milionarului.

Interesant a fost cortegiul de pretendenți la mâna acestei fete privilegiate. Personalități proeminente din lumea politică americană se țineau roiu după dânsa.

Pentruca, în cele din urmă, «lozul» cel mare să-l câștige cowboyul.

El a făcut cunoștința milionăresei într'un magazin de pielărie. Miss Monell intrase tocmai în prăvălie ca să cumpere o șea pentru calul ei — o o pasionată amazoană — și în acelaș moment intrase și cowboyul Kemed Galze care, cerând tot o șea, se tocmia pentru a rupe doi dolari din preț. Miss Monell se inflăcăra însă după șeaua cerută de cowboy și, oferind un preț dublu, obținut obiectul care i se și împachetă.

Cowboyul desamăgit nu-și putu stăpâni furia și atunci, se iscă o ceartă în regulă, dar de toată noștimada, între cei doi cumpărători. Din vorbă în vorbă și, din insultă în insultă, se întâmplă ceea ce trebuia să se întâmple: tânărul îi plăcu grozav tinerei milionare care, în semn de simpatie, îi dăru șeaua. Și, pe deasupra, îl invită și în vila ei.

IUBIRE DIN PRIMUL MOMENT

Peste trei săptămâni au loc nunta și Miss Barbara Monell deveni soția fostului cowboy.

Căsătoria aceasta a provocat în societatea newyorkeză o senzație extraordinară. Printre personagiile cari aspirase la mâna Barbarei Monell se găsea un profesor universitar, care a fost... intervievat cu acest prilej, oferindu-i se prilejul să se răzbune din plin contra refuzului suferit.

«Nu e de mirare, a declarat profesorul, că miss Barbara și-a ales ca soț pe un cowboy deoarece nivelul ei spiritual corespunde exact culturii unui cowboy. Ea s'a ocupat tot timpul, ca, de altfel, majoritatea tinerelor fete din înalta societate new-yorkeză cu sport și interesul ei era în întregime atras spre înnot, călărie și golf. Cu siguranță că, în cursul celor 23 ani pe cari i-a trăit până acum, nu a citit trei cărți. În schimb cunoaște bio-

grafiile tuturor eroilor sportivi ai Americii, până în cele mai mici amănunte. Găsesc că a făcut o partidă foarte nimerită și urez atât cowboyului, cât și tinerei milionare, mult noroc».

Așa a vorbit nemângâiatul profesor. Natural, ziaristii voiau să afle și opinia celeilalte părți și s'au dus să ia un interview și miss-ei Barbara. Miss Monell a descris cu cel mai larg entuziasm calitățile superioare ale soțului său și a accentuat asupra faptului că are 1 metru 86 înălțime și că înțrece măsura obișnuită a bărbaților (probabil și aceea a profesorului mai sus amintit) cu vre-o 16 centimetri.

Reporterii nu au putut rezista

tentației de a-l asculta și pe fericitul cowboy. La întrebarea ce are de gând să întreprindă, ca stăpân al unei averi atât de considerabile, cowboyul a declarat că se va îndeletnici, și de acum înainte, cu sportul călăritului. Și apoi, viața nu are sens fără călărie...

Căsătoria miss-ei Barbara Monell a prilejuit întregii prese americane un subiect «gras» de speculație zilnică. În timp ce, până acum câți-va ani, moștenitoarele vesele ale Americii își alegeau numai prinți europeni, posesori ai unui blazon încărcat cu titluri, astăzi șansele baronilor, conților și marchizilor de pe vechiul continent au scăzut, până

la aproape dispariția lor. Idealul tinerelor americane a devenit eroul sportiv. Nenumărate fiice de milionari s'au căsătorit cu șefii triburilor indiene și chiar cu... gangsteri, mesaliente cari altădată erau cu neputință de conceput.

Barza să trăiască!

— Domnule profesor, barza mi-a adus ieri un frățior.

— Bravo! Mi se pare, însă, că tatăl tău e de doi ani în America.

— Da, dar barza e aici!

Marile figuri ale istoriei

Gustav Adolf

Printre cei mai vestiți căpitani războinici ai tuturor timpurilor, strălucște numele lui Gustav Adolf, rege al Suediei, ale cărui fapte de arme au lăsat o

Gustav Adolf, regele Suediei, mort la 16 Noembrie 1632 în bătălia dela Lützen.

urmă neștearsă nu numai în istoria războiului de 30 de ani ce s'a desfășurat în Germania, între protestanți și catolici, dela 1618 la 1648 aducând o gravă atingere autorității Casei de Austria, ci și în istoria militară pentru inovațiile radicale introduse de el în armată și pentru tactica nouă ce a adoptat-o.

El, căruia împăratul Ferdinand al II-lea îi spunea, cu dispreț, «micul Rege al zăpezilor care se va topi la soarele de miază-zii», debarcând în anul 1630 în Ger-

mania, în fruntea a 15.000 de oameni, oțeliți în războaie, disciplinați, înzestrați cu arme noi, cu sufletele inflăcărare de o credință religioasă, duse mica-i oștire din victorie în victorie, dela Elba până la Rin și, înainte de a da un exemplu de vitejia fără seamăn a oamenilor săi pătrunse în inima Bavariei, pe atunci centrul ligei catolice, și intră triumfal în Monaco, îmbunătățind soarta ramurei protestante căreia, regele Cristian al IV-lea al Danemarcei, încercase zadarnic să-i vie întrajutor.

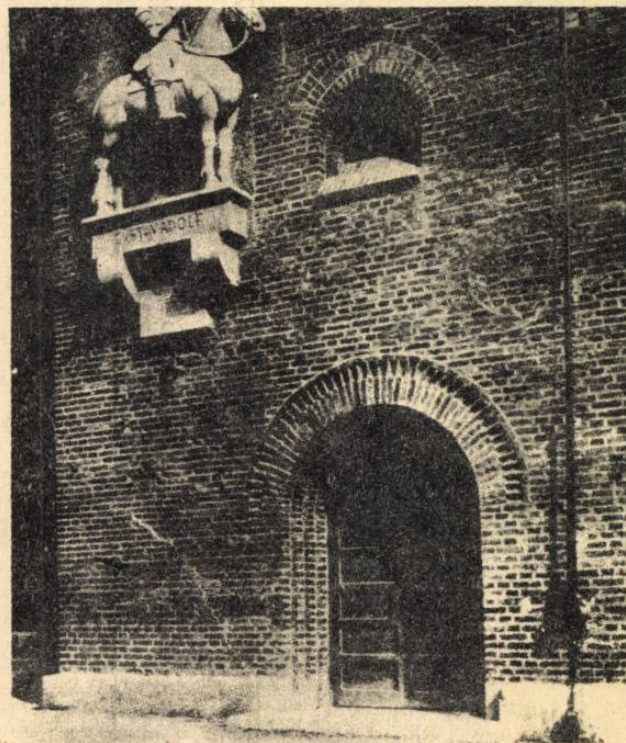
Impăratul fu nevoit atunci să recurgă din nou la sprijinul bohemului Albert de Wallenstein, ai cărui soldați se îndeletniceau în lipsă de altceva, cu jefuirea

populației.

Wallenstein pătrunse în Saxonia și cuteză să-l înfrunte pe regele Suediei care tocmai se întorcea din Bavaria în Germania centrală ca s'o apere de o nouă primejdie.

În marea bătălie ce s'a dat la Lützen, (16 Noembrie 1632) Gustav Adolf repurtă o victorie strălucită asupra hoardelor lui Wallenstein, dar curajul lui peste măsură de mare îl costă viața.

Cu dispariția regelui Gustav Adolf, apuse și aventura protestantismului, în ajutorul căruia sări, către sfârșitul războiului, și cardinalul Richelieu, pe atunci ministru atotputernic și sfetnic intim al lui Ludovic al XIII-lea, în Franța.

Statuia lui Gustav Adolf, la No rimberga.

A existat Sherlock Holmes?

(Continuare din pag. 182)

turilor pulmonare, de pe urma unei serii de eforturi prea violente a respirației. Am conchis că dănsul trebuie să fie muzicant și cântă, prin urmare, dintr-un instrument voluminos, în care suflă, — ca să fiu mai precis.

Intorcându-se către bolnav, îi puse întrebarea:

— D-ta, ești muzicant... și faci parte dintr-o fanfară, nu-i așa?

Răspunsul făcu să sclipească de plăcere ochii neastâmpărați ai doctorului:

— Da, domnule!

— Foarte bine. Vrei să-mi spui acum, pe ce fel de instrument cântă? Pronunță tare, în așa fel ca toată lumea să te poată auzi...

Atunci, omul întorcând privirile înapoi, spre asistență, și cu aerul cel mai firesc, răspunse:

— Sunt toboșar!

Dar incidentul acesta nu poate să micșoreze întru nimic memoria d-rului Bell, zic memoria, deoarece precursorul lui Sherlock Holmes a murit de aproape douăzeci de ani.

Observațiile lui erau trecute în niște caete. Să cităm câteva din ele:

«Studentul în medicină trebuie să învețe mai întâi de toate să observe. Observația este una din condițiile esențiale în stabilirea unui diagnostic. Este de datoria noastră, a profesorilor, de a-i interesa la felul acesta de studiu. În acest scop, nu trebuie să neglijăm nimic și să ascundem sub o aparență de distracție lecțiuni cât se poate de folositoare. Cele trei puncte de capetenie, importante de descoperit la un bolnav sunt naționalitatea, profesiunea și câteva amănunte din viața lui. E lucru cu mult mai lesnicios decât s'ar crede în primul moment. De exemplu:

În fizionomie, putem să descoperim indiciile naționalității. Accentul poate să ne arate regiunea, adică provincia de baștină a pacientului, odată cu unele deprinderi particulare.

Nouă din zece lucrători poartă semnele meseriei lor în mâini. Zic în și nu pe. Excepțiile confirmă regula. Dar în general, mâinile sunt elocvente în această privință.

Semnele minerului sunt cu totul deosebite (și lesne de recunoscut) de acelea ale cantonierului. Alge tînichigului, nu se aseamănă niciodată cu ale grăjdarului. Și așa mai departe...

Din doi militari, îmbrăcați în civil, poți să deosebești imediat care dintre ei este infanterist și care e marinar. Te bazezi pe mersul foarte caracteristic al marinarului.

Un om are tatuagii? Fiți siguri că a călătorit mult. Felul cum este tatuat, desenurile pe care le poartă, sunt atâtea detalii cari pot să arate ținuturile străbătute.

Aveți în față un om bogat? Observați-l lanțul ceasornicului. Inelele acestuia vă vor spune originea averii sale, precum și

chipul cum ea a fost realizată.

Observați gesturile, reacțiunea, direcția privirilor, ticurile. Cutare scârpănat al gâtului, cutare tuse fără nici un temei, cutare bătaie cu degetele în masă, cutare fel de a încrucișa picioarele, — sunt atâtea ferestre deschise spre individul care trebuie studiat!

Doctorul Bell ajutase poliția în câteva cazuri delicate. Astfel odată, afară de faimoasele asasinat savârșite de misteriosul Jack Spintecătorul, doctorul, împreună cu un prieten al său, detectiv oficial, făcură o serie de constatări, pe cari le-au consemnat aparte, fără să știe unul de altul. Sigilără plicurile și apoi le schimbă. Lucru remarcabil din toate punctele de vedere: fusese studiate aceleași indicii; unele pe baze medicale, altele — poliște.

Doctorul comunică poliției de la Scotland Yard ambele rezultate combinate și coincidență măgulitoare, din momentul când detectivii începură să se bizue pe sistemele instructive ale d-rului Bell, asasinatelor încetară ca prin farmec.

Când mai târziu, Conan Doyle deveni scriitorul cu renume pe care-l știm și-l creia pe Sherlock Holmes, toți acei cari îl cunoșteau pe d-rul Bell, avură o singură exclamație:

— Dar este el!

Doctorul însuși, cu toată răceala lui aparentă, nu s'a supărat niciodată, ba din potrivă, cea mai mare plăcere ce i se putea face, prezentându-l cuiu, era aceea de a se menționa:

— Doctorul Joseph Bell, din Edimburg... Sherlock Holmes!...

Porunci pentru logodnici.

Judecătorul Thoma F. Graham, celebru în California ca «împăciuitor public» din cauza marelui număr de divorțuri pe care a știut să le evite a publicat, de curând, un decalog al logodnicilor, din care redăm câteva porunci pline de bun simț și de fantezie:

«Nu vă căsătoriți niciodată înainte de a fi destul de în vârstă ca să vă dați seama de cece faceți. Tinere mirese de 16 ani sunt, deseori femei părăsite la 17 ani.

«Nu vă căsătoriți cu cineva care urăște căinii. Veți vedea mai târziu, că el e incapabil să iubească ceva.

«Nu vă măritați cu un bărbat fiindcă dansează bine. Acei cari au picioarele inteligente nu au de obicei nimic în cap.

«Deasemeni, nu vă măritați cu un bărbat care nu citește rubrica sportivă din ziare (aici «noul Moise» al omenirii e american sadea N. R.). Tinerii cari nu arată nici un interes sporturilor atletice, nu sunt preocupați decât de ei înșiși. Iar, ca soți, vor fi cum nu se poate mai egoști.

Gradul de emancipare a femeii engleze de astăzi

(Continuare din pag. 185)

unele au avut prilejul să se remarce în afacerile civile și criminale. Miss Elsie Bowerman, pe care o vedeți între ilustrațiile noastre, purtând tradiționala perucă cu cărlionți, ce-i încadrează fizionomia inteligentă și simpatică, face parte din baroul londonez din anul 1924. E un tip caracteristic al femeii engleze moderne. Studentă la Cambridge, într-o vreme când diplomele se refuzau, încă, femeilor, ea a studiat, fără conținere, limbile moderne și medievale și și-a obținut «notele» de îndată ce femeile au avut dreptul să ia parte la examene. În timpul războiului, ea a servit, în țara noastră și în Rusia ca soră de caritate în clinicile de femei.

Se găsesc, de asemeni, printre femeile engleze spirite științifice de primul ordin: actualmente se numără două sute de femei inginer, ocupând posturi importante, cari implică răspunderi considerabile. De pildă miss Nancy Mettlefold este directorul general al fabricilor Mettlefold and Sons din Birmingham; miss Victor'a Drummond, inginer de marină, își exercită profesiunea pe bordul vapoarelor, procedând la verificarea mașinilor; miss Annette Ashburry e director general

Construirea magnificului teatru comemorativ al lui Shakespeare din Stratford an Avon a fost încredințată tinerei arhitecte Elizabeth Scott.

Femeile exploatează cariere de

Lady Birchall, în turneu electoral, își câștigă partizani, flatând simțul matern al femeilor din popor.

piatră, mine de cărbuni, conduc numeroase întreprinderi de publicitate, sunt bancheri, agenți de schimb, comisari de poliție, profesori universitari, directori de ziare și de teatru, arheologi. O femeie, miss Lorimer, a fost însărcinată de guvernul britanic cu exploatarea ultimelor săpături din Egipt.

Ce nu fac ele! O Amy Johnson, o lady Baly realizează expedițiile aeriene cele mai uluitoare, sburând de-asupra oceanelor, de-asupra înălțimilor cele mai mari ale pământului, de-asupra deșerturilor celor mai neliniștitoare, pentru a lega, dintr-o singură avântare, patria lor de cele mai îndepărtate colonii.

Nu mai vorbim de scriitoarele moderne, ca surorile Brontoe, Mary Webb, Virginia Woolf, Rosamond Lehman, cari se bucură de o celebritate universală.

În toate domeniile activității și inteligenței, femeia engleză s'a arătat a fi la înălțimea ambițiilor sale. Din această victorie, se poate deduce cantitatea de energie feminină proslăvită în trecut și nerăbdarea tumultuoasă a generațiilor cărora le revine meritul de a fi pregătit izbândă. Generația de astăzi nu ar trebui să rădă de sufragetele veacului trecut. Nu există reformă temeinică fără o doză de exagerare.

Miss Amy Johnson, în fața aparatului său în care a realizat și continuă să realizeze cele mai uluitoare performanțe ale eroismului mondial aviativ.

al întreprinderilor Atalanta Limited, o firmă metalurgică aparținând unui trust de femei și condusă numai de femei.

Alte femei s'au distins în domeniul electricității și sunt însărcinate, ca, de pildă, miss Paptridge, cu organizarea centrelor electrice.

In editura „EMINESCU“

Rucurești, 1 Str. Inginer Anghel Saligny No. 2

A APARUT:

Mihail Eminescu: Poezii Lei 40—
I. L. Caragiale: Teatru 2 volume a Lei 40—

Victor Eftimiu: Poezii Lei 40—

Victor Eftimiu: Elfiona Lei 30—

Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări și tot atâtea răspunsuri Lei 40—

Eug. Todie: O iubire Lei 15—

B. P. Hașdeu: Sic Cogito Lei 10—

DOUĂ PRIETENE

nuvelă de LUCIANO ZUCCOLI

Semănau ca două picături de apă: amândouă svelte, cu părul castaniu bogat ondulat; ochii Adei erau, în adevăr, castanii, pe când Fosca avea ochi suri; amândouă râdeau ușor, învătau fără nici o greutate, dar, în același timp fără tragere de inimă, mergeau la aceeași școală și stăteau în aceeași bancă.

Vorbeau puțin, erau mai degrabă cuminiți, dar veșnic distrași și zăpăciți, privind în tavan când răspundeau profesorilor, ca niște papagali, de parcă ar fi citiți sus ce trebuia să răspundă.

Blajine, grațioase și mediocre în tot ce făceau, Fosca Guintini și Ada Crivelli făceau parte din burghezia milaneză și fără a fi bogate, aveau destule resurse, pentru a putea scăpa, în mod onorabil, în toate împrejurările.

Directoarea școlii nu se prea ocupa de ele, dându-și seama că nu le va putea schimba vreodată; erau două umbre cari se apleau și-și mărturiseau în taină micile secrete, râzând, mereu și punându-se convenabil față de restul colegelor.

Ada Crivelli se căsătorise, la 19 ani cu Victor Caruinati, un tânăr voinic, cu umerii largi, și fața senină, prieten vechi al casei și amator de mâncare bună.

Victor avea mâini mari, cari îi trădau sufletul și gusturile; nu putea ține niciodată un obiect delicat între labele sale, cari nu erau făcute pentru alintări dulci; o singură mână îi era de-ajuns ca să poată acoperi cu totul o brajii palizi și slabi ai Adei. Și în adevăr, în ziua în care părinții fetei acceptară cererea în căsătorie a lui Victor, vâjgănușul o prinse pe Ada de mijloc și o ridică în aer, pecetluindu-i fața cu un sărut răsunător care spunea dintr'odată totul.

Urmasă să plece departe, în străinătate, în voiaj de nuntă; însă Victor hotărî să se oprească la Como, oprind-o pe Ada, să scrie cuiva în cele trei zile cât rămase acolo.

Ada s'a supus, obișnuindu-se să rădă în același timp cu soțul ei, căutând să vadă tot atât de mult cași dansul; Victor voia să bea și să mănânce mult, să nu stea o clipă locului, pentru a privi munții și lacul, izvoarele și umbrele — toate aceste lucruri stupide pe cari nu mai trebuia să le ia în seamă o femeie măritată, ca pe vremea când era o biată fată melancolică.

— Să mănânci bine și să petreci, aceasta-i viața! — repeta Victor în orice clipă: el moșteni, se dela părinți o avere frumoasă, ale cărei bunătăți le gusta fără nici o grijă de ziua de mâine.

Atâta voluptate îi produceau biletele de bancă de câte o mie, încât oridecâteori administratorul îi aducea sumele dela chirii sau rente, sau banii produși de recolta viilor, Victor o chema în birou pe Ada ca să-i arate «grămezile» — «grămezile» de câte douăzeci, de câte o sută și de câte o mie, pe cari le lăsa să cadă de

sus, ca să le simtă și mai bine greutatea.

Și Ada se uita la ele cu dragoste, apucându-le cu degetele sale firave, răsfoindu-le încet, cașicum ar fi fost într'adevăr volume de pagini nemuritoare.

— Îți plac, nu-i așa? întreba Victor, cu un rânet de om gras. Ce mai bunătăți conțin ele!

Și Ada nu se putea opri să nu rădă, aprinsă la față.

De când se măritase nu mai răsfoise alt fel de volume decât cele de bancnote și nici nu mai deschisese pianul.

Casa soților Caruinati era încărcată de mobile noi-nouțe, în cari musafirii se puteau simți pe drept cuvânt comozi; camera îmbulzită cu sticle, lăzi și damigene, iar sufrageria plină cu alte bunătăți.

— Plesnește de bună stare și casa, cași noi, — spunea Victor prietenilor.

După patru ani de căsnicie, Ada dăruia soțului său trei copii, doi băieți și o fată, ceea ce-o făcu să-și piardă formele gingașe; soldurile i se lăfise, fața îi deveni roșie, iar pieptul mare și moale, încât nu-l mai putea strânge nici un corset; se făcu leneșă, începu să se dea jos, târziu, din pat, și după fiecare masă îmbelșugată, simțea nevoia să se culce.

Nu ținea prea mult la copii, lăsându-i pe seama servitorilor; singura ei preocupare era Victor silindu-se să-l imite în veselia lui gălăgioasă și în deprinderile de trai bun.

Copiii se învăteau prin casă, frumos îmbrăcați și nu aveau altă preocupare decât bucatăria. Cel mai mare, Pieruccio, se îngrișa ca un purcel, făcându-se din ce în ce mai rotund și mâncând toată ziua. Ceilalți doi, Marietta și Claudino se sileau cât mai mult să nu rămână mai prejos, încât, deseori, zăceau în pat câte trei zile din cauza vreunei indigestii.

Ada râdea. Erau lacomi și pa-ce. La urma urmei semănau tatăl și mamei; fiind voinici și hrăniți din belșug, era natural să trebuiască să mănânce mult.

Până ce, într-o zi, Marietta, cel mai mic dintre copii, se prăpădi, după ce se îndopase cu cremă, castane, pișcoturi și fructe cu duimul. O durere nespusea cuprinse casa, timp de o săptămână, după care Victor văzând că Ada continuă să plângă, în deosebi după masă, o bătu pe spate, exclamând:

— De acum, destul! Nu-i așa? Nu trebuie să exagerăm!...

Și, ca să nu exagereze, Ada își șterse ochii și nu mai deschise niciodată vorba despre Marietta. Ceilalți doi copii, Pieruccio și Claudino, își văzură înaintea de îndopare.

O nouă și mare durere simți Ada când observă că Giduina, camerista, e însărcinată.

Ada nu a vrut să audă nimic. Știa una: că-i cinstită și-și iubeste bărbatul. Spre a nu se îndu-

Săpunul de toaletă

ELIDA

are faimă mondială

pleca, cumva, în fața plânselor și rugămintelor Giduinei, îi asvârli boarfele în stradă, cu toată că ninge.

Scandalul ținu destulă vreme, fără știrea ei: trebuia de mult s'o sfârșească cu fetișcana cea fără pic de rușine. Nu-i nimic, puțină zăpadă are s'o mai răcorească...

După expedierea Giduinei, Ada fu nevoită să bea, la rând, trei pahare de Marsalla; se enervase prea mult, peste măsura în care era obișnuită în ultima vreme.

Victor, când se întoarse acasă, o compătima, forțând-o să mănânce și mai mult, ca de obicei pentru a-și recâștiga forțele și o feliță mult pentru simfimentele

sale morale.

Ei era cum nu se poate mai fericit fiindcă Ada se îngrișa din ce în ce mai mult, rotunjindu-se și devenind roșie ca sfecla; cea mai mare plăcere a lui era s'o vadă cum râde cu gâttele ei plin și alb, dând toată importanța cuvenită mâncării bune și vinului gustos. De altfel și copiii proști ca niște buturugi și rău crescuți ca ultimii dintre bătăranii, se înălțau și se rotunjeau. Slavă Domnului era loc pentru toți în casă; de aceea, după un an dela moartea fetiței Ada dăruia bărbatului un al patrulea copil, un băiat, pe care îl botezara Mario, în amintirea copilei.

(Sfârșitul în No. viitor)

ULTIMELE EVENIMENTE ale

1. Inaugurarea Palatului medicilor veterinari: regele și asistența ascultând în picioare slujba religioasă. — 2. Ședința de deschidere a Congresului orașelor, sub președinția d-lui Dem. Dobrescu, primarul municipiului București. — 3. D. prim-ministru Vaida-Voevod, rostind un toast la banchetul oferit d-lui Dobrescu, de cetățenii Capitalei, pentru sărbătorirea a patru ani de primariat. — 4. Democrație regală: Princesă Ingrid, fiica principelui moștenitor al Suediei își conduce logodnicul, prințul George al Angliei, cu automobilul, la Universitatea din Upsala. — 5. Președintele republicii franceze, d. Albert Lebrun trecând între două rânduri de tineri atleți, cu prilejul inaugurării Institutului național de Educație fizică. — 6. D. prof. G. Marinescu, mulțumind d-lui Gabriel Puaux ministrul Frăției la București pentru înmânarea cravatei de comandor al Legiunii de onoare, distincție la care a fost înălțat marele nostru savant, cu ocazia împlinirii vârstei de 70 de ani. — 7. Cu două zile înainte de pășirea solemnă în postul de președinte al Statelor-Unite, care are loc mâine, 4

Martie, d. Franklin Roosevelt ia parte la o mare manifestație populară, la New-York. — 8. Zangara, atentatorul fără succes la viața președintelui Roosevelt, încadrat de doi detectivi, în judecătorilor săi. Se știe că a fost condamnat la 80 ani închis. — 9. D. Radu D. Rosetti, decanul baroului de Ilfov, citin cuvântarea la solemnitatea împlinirii a zece ani de când România a fost primită în barou. — 10. Sir Malcolm Cam

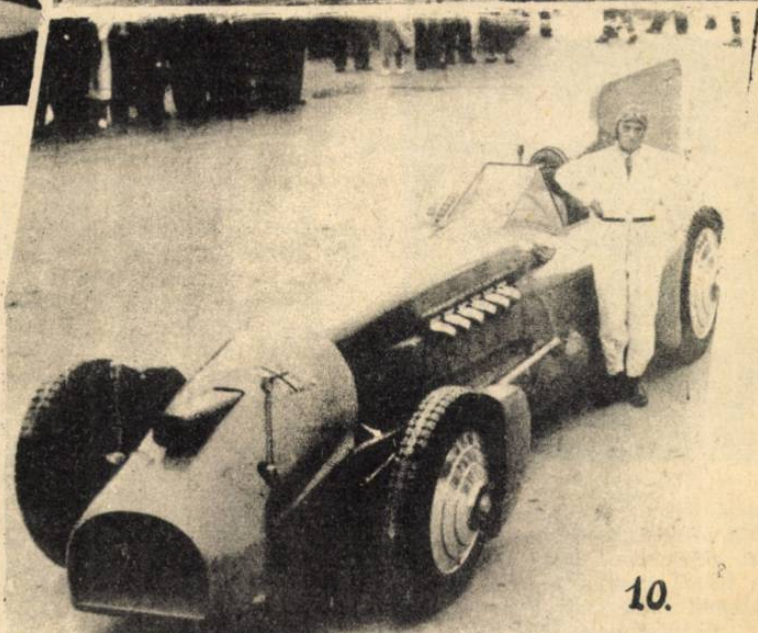
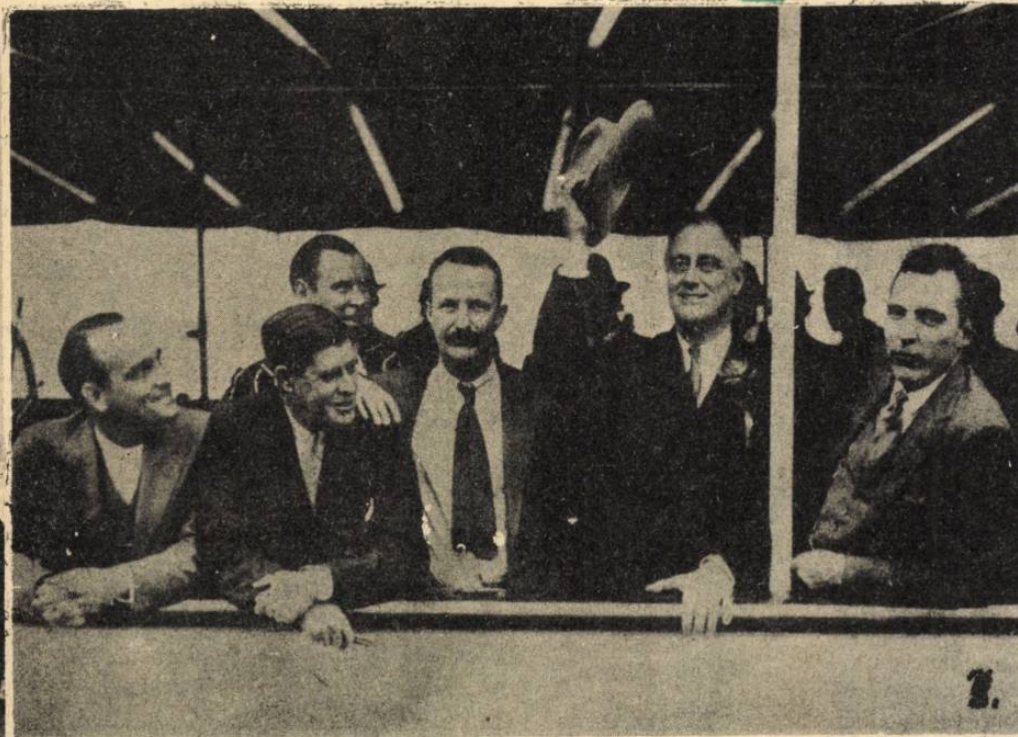

celebru recordman al vitezei, fotografiat alături de automobilul său holid, «Pasărea albastră» pe plaja dela Daytona Beach, a bătut și anul acesta recordul mondial de iușală. (Foto Oglinda Lumii și Keystone)

SĂPTĂMÂNII

Biblioteca Universităţii Iaşi

iune
es la
fața
oare.
du-și
meia
pbell,

ilul
nde

RĂZBOIUL CELOR

În lumea hermetic închisă a marilor bijutieri nu s'a vorbit, dintotdeauna, decât despre războiul celor două perle: a veritabilă și... cealaltă.

răspuțeri, să rămână admiratorii vechei suverane. Credincioșii acestei nobile stăpâne, continuă să se lase orbiți de noblețea seculară a micului și lucitorului

O încercare. În primul plan, deschisă după un an de grefă, prima stridie arată că operația a reușit. Celelalte din categoria sa, vor fi menținute în stupi. În dosul ei, o stridie bătrână în care s'a găsit o perlă superbă.

Necontestată de nimeni, de mii de ani, o regină, cea mai mândră din toate, se clatină, de-odată, pe tronul ei, puternic amenințată de o nou-venită, strălucitoare și sigură de ea, frumoasă și impecabilă în înfățișare, deși de o origină obscură și deloc onorabilă.

Savantă și complicată, nașterea ei îi este reproșată aprig de totii aceia cari se luptă, din

univers cuprins, într'un giuvaer.

Pentru dânsii nu poate exista altă perlă decât perla sălbatică, de esență misterioasă și se crede chiar, divină. Ei văd un dar cereșc, ascuns prin nu se știe ce capriciu al zeilor, în fundul obscur al apelor, tănuț în măruntaiele unei scoici obișnuite, pe care nimic nu o face să se deosebească de celelalte menumărate scoici.

Sub unghiul acesta privită, o scoică are, așa dar, ceva religios într'însa, caracter cu atât mai lesne admis de toate popoarele Orientului îndrăgostit de miraculos, cu cât Mahomet însuși, mai mult psiholog practic decât poet, a mărturisit credincioșilor săi că paradisul făgăduit de dânsul este doldora de asemenea pietre prețioase, servind chiar ca piatră de dușumea...

Dacă însă vrem să nu evadăm depe terenul ferm al tehnice, observăm că o perlă a valorat totdeauna, valorează și va mai valora pentru multă lume numai prin obârșia ei orientală, bine constatată. Ori cât de seducătoare ar fi pentru imaginația noastră legenda aceasta originală a perlelor, în care s'a confundat până și aspirația primă a oamenilor către frumusețe, religioasă și poezie, ea trebuie totuși despuțată de orice element romantic, când e vorba să com-

parăm două perle, între ele, din punct de vedere comercial.

Sau observat, în adevăr, mari deosebiri în forma, dimensiunile și jocurile de lumină a perlelor sălbatice. Devenia, deci, din ce în ce mai greu să se atribuie o răspundere divină imperfecțiunilor lor, iar, din momentul ce nu se mai găsea amestecată o imperfecțiune divină, omul putea pretinde intervenție rațională în judecarea acestor nestemate. Din moment ce el viza să sporească și calitatea și cantitatea perlelor, urma să tragă mari foloase depe urma acestui lucru și tocmai asta i-au refuzat marii cerberi internaționali ai bijuteriilor. După ce s'a crezut, în batjocură, că umblă după imposibil, lumea a trebuit să se convingă, în adevăr, că punându-se la contribuție toate resursele de cari dispune, astăzi, știința, omul a reușit acest tur de forță admirabil: să facă mai mult și mai bine decât oarba și indiferenta Natură. S'a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple: despuțată de originea ei supranaturală, perla nu mai putea fi o minune.

Indrăgostiții de mister au fost cuprinși mai mult decât de un sentiment de ură. Făcând cor cu poezii și cu misticii, bijuterii pe cari toată arta lor nu-i împiedică să fie excelenți negustori, au văzut în abundența acestor perle făurite de mâna omului o amenințare serioasă pentru prosperitatea afacerilor lor. Unii și alții au strigat îndată că e vorba de escrocherii și de fraude. Totuși tribunalele au fost silit să recunoască identitatea amânduror feluri de perle. Așa încât atitudinea persistentă a bijuteriilor este astăzi, mai mult decât o nedreptate, o veritabilă și aspră palmă aplicată geniului uman.

Deținătorii de diamante asvârșise și ei, de mult, pentru motive identice anatema asupra «prafului» pe care-l obținuse, pe cale artificială, marele fizician Moissan, în experiențele sale celebre. Aceiași deținători pretind, acum să țină sub obroc, zăcămintele de diamante atât de bogate și totuși atât de naturale descoperite recent în uniunea sud-africană. Explicația e foarte simplă.

Contrar celor ce am putut spune mai sus, ceea ce dă perlelor întreaga lor valoare, nu mai este splendoarea lor orientală ori originea lor cerească, ci, la fel ca pentru toate pietrele prețioase, numai raritatea lor. Și, vă închipuiți că, în momentul când o nouă sursă de diamante ar fi pusă în exploatare, restul diamantelor depe lume, păzite astăzi ca tezaure familiare, s'ar vedea, dintr'odată, vertiginos depreciate.

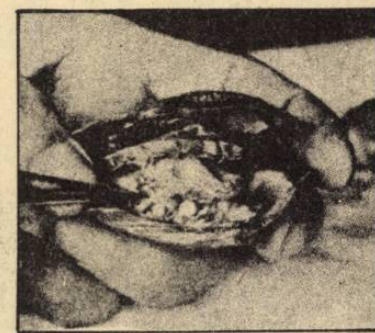
Astfel luminată, indignarea pe care o manifestă bijuterii nu ne mai poate mișca, căci, de acum înainte, vom ține seama, în judecarea unei perle, orica-

re i-ar fi proveniența, numai de calitățile sale tehnice. De asemenea, se poate respinge felul în care cei interesați înțeleg să distingă pietrele «naturale» sau sălbatice, de cele «artificiale».

Dacă e un artificiu în sensul că omul intervine pentru a face sigură apariția unei perle, într'un mediu în care, cu siguranță, nu s'ar fi produs niciodată fără ajutorul lui, — în schimb procesul formațiunii și îngroșării acestei perle este cât se poate de natural, identic, în toate privințele, procesului din care rezultă perla sălbatică, naturală. Dacă ar fi să refuzăm perlelor astfel produse, Dumnezeu știe prin ce artă, calitatea de natural, ar însemna, deopotrivă, să renunțăm de a considera graul însuși ca un produs al Naturii.

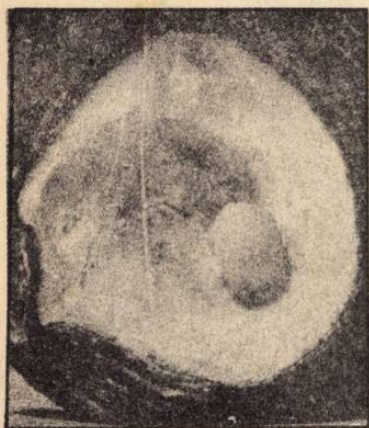
Într'un spirit lăudabil de conciliere, creiatorul perlelor moderne a consimțit, totuși, să li se dea numele de «perle de cultură», în opoziție cu ceea ce reprezintă «sălbatic» perlele din trecut. Fiindcă, însă, nici ochiul cel mai expert și mai pretențios nu poate distinge unele de altele, fiindcă mijloacele științifice cari, singure, permit să se stabilească această deosebire, în deplină siguranță, nu au putut arăta nici cât negru sub unghie că «perlele cultivate» ar fi inferioare celorlalte, suntem siliți să admitem că, fiind vorba de calități la fel, și valoarea este egală în amândouă cazurile.

Natural, aceasta îi silește pe bijutieri să nu mai poată pretinde vechile prețuri astronomi-

Deschisă după șapte ani de grefă această stridie a dat o perlă frumoasă și admirabil de rotundă, ceea ce nu se întâmplă decât șase cri din zece în actualele condiții de cultură.

ce amatorilor cari mai sunt în stare să cumpere pietre prețioase. Complex independent de calitățile sale, prețul unui giuvaer, perlă sau diamant, nu mai este decât rezultatul cererii și ofertei, ca pentru orice marfă... Cu cât oferta se mărește, cu atât sunt mai multe șanse, evident, ca prețul să scadă, deoarece obiectul devine accesibil oricui. Iată de ce publicul, principalul interesat, marele public cumpărător are dreptul să intervină în conflictul stărnit și să-și făurească o armă din această ega-

Perlă mare de cultură, splendidă prin dimensiunile sale, dar, din nefericire, prea neregulată ca formă pentru a avea marea valoare comercială care i-ar îndreptăți-o grosimea sa.

DOUA PERLE

litate științifică este proclamată, a celor două feluri de perle.

Este, deci, pentru toți de cel mai mare interes să se știe, în mod exact, ce sunt cele două perle de care se vorbește atâta, la bursele de pietre prețioase din Londra, Amsterdam, Paris și

nici de asemenea trufandale.

După cum mediul este mai mult ori mai puțin favorabil și după varietăți, aceste meleagrine ating dimensiuni foarte variabile. Astfel, în Extremul-Orient sunt stridii cu o talie de 30 centimetri și cu o greutate

grosime egală, o valoare superioară celor albe, numai fiindcă sunt mai rare.

Multă vreme lumea s'a întrebat care anume putea să fie compoziția unei perle, desigur miraculoasă. Spre stupefacția generală s'a recunoscut, de îndată ce s'a putut face un examen chimic, că lucrul acesta frumos, atât de luminos, consta, ca și sideful, de altfel, din calcar obișnuit, din carbonat de calciu, cași creta, abia amestecat cu puțin fosfat și sulfat de calciu.

Așezate în straturi concentrice, izolate unele de altele printr'un ciment special, de o compoziție mult apropiată de aceea a albușului de ou, «conchyolina», cristalele acestea de calcar i-au desamăgit mult prin mediocritatea lor pe toți aceia cari, neobservând indetul Natura, ignoră simplitatea mijloacelor, atât de frecvent utilizate de ea pentru a realiza cele mai surprinzătoare dintre capodoperele sale. Pe măsură ce s'a cunoscut mai bine lumina și, în deosebi, fenomenele sale de refracție și interferență, s'a putut ajunge la explicațiunea că, prin simpla lor dispoziție specială, cristalele atât de comune ca cele de carbonat de calciu (adică var prost) ne pot oferi una din cele mai frumoase feerii de lumină, tot așa cum roua nopții scânteiază pe cele mai umile fire de iarbă.

La urma urmei, faptul nu era mai extraordinar decât în cazul când dintr'un biet cărbune, mizerabil la înfățișare în forma lui normală, a ieșit deodată un diamant somptuos, dintr'un capriciu al Naturii. Însă chiar dacă secretul compoziției perlelor era descoperit, nu însemna că s'a luminat și misterul formației lor. Cercurile științifice continuau să fie intrigate de cauza determinantă a fenomenului care provoacă ivirea perlelor în diferite scoici. Abia în ultimele decenii s'a putut face lumină completă asupra acestui punct

esențial, ducând, ca urmare, la cultura metodică de stridii însă-mănțate, aproape sigur purtătoare de perle.

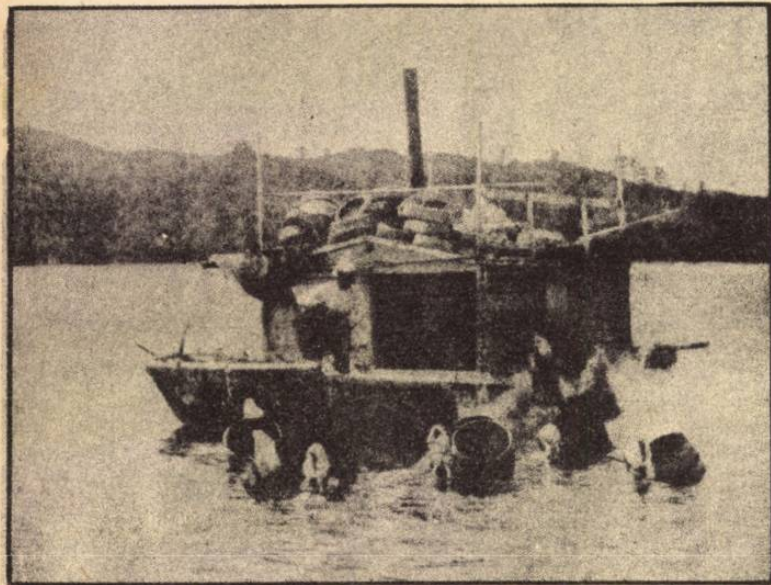
Constatându-se că în miezul acestor mici giuvaeruri, se întâlnește regulat un corp străin animalului, un simplu praf dur, uneori, și mai frecvent un parazit minuscul, vierme ori altceva, s'a ajuns la intuiția adevărului. Pur și simplu iritant prin prezența lui, în sânul unui țesut viu, ori primejdios prin caracterul său de parazit, compul acesta străin deslănțuie, în mod automat, o acțiune de apărare a moluscei, care nu are altă tactică defensivă decât închiderea oaspetelui indesezirabil într'o rochie de piatră, pe care se grăbește s'o secreteze, pentru a anihila primejdia.

Nimic altceva decât hazardul a făcut ca foițele succesive ale acestei mantii să constituie, în cele din urmă, cel mai frumos dintre sarcofagii, pentru cel mai umil dintre prizonieri. Zidiți de vii, captivii aceștia sunt, de atunci înainte, inofensivi și acesta a și fost scopul exclusiv al stridiei. Așa că, prin mecanismul nașterii sale, perla, oricât de bogată ar fi, reprezintă, în mod matematic, un accident, analog, din toate punctele de vedere, cu «gogoșele» vegetalelor și cu «chisturile» animalelor.

Fără îndoială, multora le poate părea regretabil că, astfel redusă la goliciunea urâtă a realității, nașterea perlelor a pierdut orice din intensă poezie cu care o împodobise, secolele de-a rândul, imaginația aprinsă a poeziei din Orient. Lupa, n'ai ce-i face! cași scalpetul, nu poate fi un instrument romantic.

Producțiunea perlelor cultivate, în orice caz a beneficiat mult de metodele științifice, căci numai savanții se puteau angaja la o problemă atât de complexă. Printre cercetători, un nume trebuie cu deosebire reținut, căci

(Continuare în pag. 197)

Vaporaș cu stridii cari produc perle, dedesubtul căruia atârna cuștile cu etaje în cari trăiesc în pace stridiile grefate.

alte centre diamantifere. Rămân bine stabilit că nu e vorba de acele imitațiuni grosolane, diatr'acelea cari se fac în grabă, depunând, pur și simplu, pe niște bule mici de sticlă straturi concentrice din extrase de solzi de obleți cari se numesc și «esență de Orient». Fără nici o artă ori dificultate, fabricațiunea acestui soi de perle — căci există și o fabricațiune în serie — nu dă, în adevăr decât produse «artificiale», fără nici o frumusețe ori durată, cari nici nu merită numele măgulitor de perle.

Cu toate că perlele nu au fost găsite numai în stridii, totuși, din punct de vedere practic, numai ele prezintă importanță, așa că nu ne vom ocupa de alte specii de moluse. În genere însă, perla nu are altă sursă de cât o varietate specială de stridii, meleagrina *margaritifera*, a cărei răspândire este foarte intensă în toate mările calde ale globului, dela Marea Roșie până la Golful Persic, în Ceylon cași în Japonia, în Australia cași în archipelagurile Pacificului, în Venezuela cași în Filipine sau chiar pe țărmul golfului californian.

Cași pentru alte specii, climatul preferat al acestei stridii producătoare de perle e constituit de fundurile stâncoase și calme unde curenții violenți, nisipul și malul nu prezintă nici o primejdie pentru animal. Vecinătatea recifelor de corali îi este cum nu se poate mai favorabilă, prin faptul că ramificațiile meduzelor constituie un mediu ideal, atât împotriva furtunilor cât și contra peștilor, dor-

de 5 kilograme.

Mult mai mici în archipelagul oceanic, în Australia cași în California, unde pescuitul lor este foarte activ, stridiile depășesc rareori mărimea de 15 centimetri, la vârsta adultă, adică la 5 ani. Dimensiunile și frumusețea perlelor pe cari le cuprind, din când în când, sunt de altfel complet independente de talia stridiei.

Perlele se descoperă, întotdeauna, între cochilie și stratul epitelial, numit «manta». Faptul că, uneori, perlele se găsesc lipite de cochilie, ceea ce le răpește orice valoare, a putut face să se creadă că e vorba de o excrescență, un fel de neg, a stratului sidefos al cochiliei. Însă cele mai frumoase perle fiind de forma sferică și neprezentând nici cea mai mică aderență cu cochilia, înseamnă că mantaua joacă rolul primordial, rolul de creație.

Înainte de a vedea prin ce mecanism și în ce împrejurări se produce acest minunat obiect de podoabă, trebuie să semnalăm că nu e de ajuns să fie sălbatică, pentruca o perlă, fiică a hazardului, care rareori face bine lucrurile, să prezinte toate calitățile necesare unui giuvaer frumos. Se poate spune că numai, prin excepție, o perlă are forma perfect rotundă care este pretutindeni considerată ca ideală. Ele sunt cele mai adesea ovoide, piriforme, turtite, uneori înzestrate cu un picior, care le depreciază în mod considerabil. La fel e și cu culoarea lor. În deobște albe, se găsesc însă și perle roze, albastre, ba chiar negre. Perlele colonate au, la o

Pescari japonezi de perle ducându-se la lucru, prin apă până la brâu, în golfulul unde s'au stabilit centrele de cultură.

Cum se prind hoții de bijuterii

Senzațional reportaj dintr'o anchetă mondială de mare actualitate de: L. B. O'CONNOR

(10)

Aci, amândoi se urcară în Packard-ul care-i aștepta, cu șoferul în livrea. Eddie puse valiza la picioare, apoi își scoase pălăria, ca spre a saluta pe cineva; Sofia făcu un semn slab cu mâna.

Și mașina se îndepărtă, dispărând.

După un ocol de zece minute cu automobilul, Eddie Cartum se dea la masa unuia din cele mai elegante restaurante, chiar pe strada unde era magazinul lui Maxim, însă în partea opusă acestuia.

Ceruse o masă pentru patru persoane, fiindcă își aștepta tovarășii.

Și pe când cerceta lista, iată că se auzi șuerul funebru și sfâșietor al sirenelor cari vesteau sosirea automobilelor poliției; printre cele dintâi, era acela al comisarului.

O multime imensă se strânse în fața prăvăliei lui Maxim.

Eddie vedea spectacolul prin fereastră, ca și cum ar fi fost la cinematograf.

— **Combien monsieur?** îl întrebă chelnerul, care, spre răsărit, nu fusese mai departe de Statuia Libertății, dar care-și cunoaște destul de bine meseria de a ști cui să adreseze câte un cuvânt în «fashionable» limbă franceză.

— Un dejun pentru patru persoane — răspunde Eddie. — **Consommé** rece; piept de vițel; spanac; cartofi, unt din belșug, lapte și pâine prăjită. La urmă, fructe asortate.

Apoi luă un ziar de după amiază și începu să citească, sau mai bine zis, se prefăcu că citește, fiindcă în realitate urmărește cu multă luare-aminte scena ce se desfășură în partea cealaltă a străzii. Mare forfoteală de polițiști și detectivi; mai vine apoi un automobil care aduce pe reporterii gazetelor; curiozitatea patologică a mulțimei.

Străsnic om mai e criminalul acesta de Eddie! Păcat că n'a apucat pe drumul binelui! Vă asigur că într'insul nu era nimic moral. Dar avea ceva la activul lui. Spre deosebire de maestrul lui, Micul Țigan («the Little Gypsy») care avea pe conștiință vre-o treizeci de asinate, Eddie izbutise să dea atâtea lovituri fără să facă uz de armă. Dar Little Gypsy murise pe scaunul electric. Eddie nu merse mai departe decât cu un pumn bine plasat la domiciliu, cum făcuse cu Maxim. Cu toate acestea, era un criminal, din cap până în picioare. Dar nu fusese condamnat vreodată. Poliția, totuși, îl cunoștea destul de

bine, iar Durgin îl număra printre intimii lui.

Eddie era un artist al delictului; un cinic și, de cele mai multe ori, un actor. Ne-o dovedește orchideea lăsată în biuroul lui Maxim, pentru comisarul de serviciu.

Mai era și un bun calculator, în îndrăzneala lui nemăsurată, ne mai auzită, care-l ținea la câțiva pași de scena ultimei lui lovituri, mai spectaculoasă decât toate de până atunci.

În magazinul lui Maxim, poliția desfășura o mare activitate, în constatări și investigații.

Sergentul Durgin, cel cu fălcoile de dulău, execută ordinele date de comisar și inspector, ordine pe cari le transmitea detectivilor, experților și fotografilor.

Interogatoriul victimelor. Cel mai vorbăreț e portarul. Un revolver pus în dreptul inimei (ceiace era adevărat) și o lovitură de genunchi în pânțele ceiace era fals) îl scoase afară din luptă.

Funcționarul Carteret, e laconic, bănuitor, și crede că la mijloc a fost o cursă, întinsă lui de Maxim. Stenografa varsă o travă contra acelei perechi elegante: baroneasa și cavalerul ei Maxim, omite multe din amănuntele dramei. Ceilalți funcționari sunt încă prea agitați ca să dea o descriere mai precisă a celor petrecute.

Experții presărară praf de aluminiu prin vitrine ca să scoată la iveală, amprente digitale.

Fotografii poliției arată albumele dela *Rogue's Gallery* celor patru victime, cari, au identificat, cu toată siguranța pe Tom Junes care figura într'un album, și pe Fatty Harris, care, din contră, nu figura acolo.

Și fotografiile ziarelor iau instantanee de peste tot și ale tuturor, mai cu seamă pe al comisarului. Acesta vorbește într'un grup de ziaști, cărora le reconstitue în toate amănuntele îndrăznețul jaf, promite soluționarea misterului în douăzeci și

patru de ore și turbează de neceaz când stenografa îi spune că banditul lăsase o orchidee pentru el!

Terminându-și investigațiile, comisarul, inspectorii, sergentul, detectivii și experții se urcă în automobile și pornesc în tipătul lugubru al sirenelor.

CAPITOLUL VII

UN PASIONAT AL ORCHIDEELOR.

În timpul acesta Eddie, sfârșind de mâncat, privea neîncetat în stradă, murmurând:

— Aș vrea să știu dacă comisarul și-a pus la butonieră orchideea mea!

Dar unul din invitații lui Eddie e cam neliniștit.

— Ascultă Eddie, — zise Tom Junes — la ora asta ar trebui să fim la o sută de mile de aci!

Eddie își scutură scrumul Țigărei înainte de a răspunde.

— Ideia nu e rea, Tom, dar deocamdată nu e un loc mai sigur ca aici. A te mișca, înseamnă să fi văzut. Asta am învățat-o dela Micul Țigan.

— Dar Micul Țigan a murit pe scaunul electric...

— Da, fiindcă se tâmpise bând licheururi. Eu beau lapte. — Și urmă: — La ora asta toate podurile, toate docurile, toate stațiile, toate drumurile cari ies din New York sunt supravegiate. Numai un aeroplan le-ar putea juca festa.

— Șeful are dreptate, își dădu cu părerea Malone.

— Ceiace spune Eddie, e totdeauna evanghelie pentru mine, adause Fatty Harris.

Eddie urmă:

— Băgați de seamă. Trebuie făcut în totdeauna ceiace detectivii nici pe departe nu visează!

— Toate bune, și cred că ai dreptate Eddie, zise Fatty Harris. — Dar ce nu poți înțelege este că ai luat piatra aceea verde, «Marele Tudor» cum îi zici d-ta. Nu se va putea vinde niciodată, fiindcă se recunoaște dela o mie de kilometri! Și ea ne va atrage persecuția lui «Jeweler's Protective» și a tuturor detectivilor din lume. E o primejdie continuă s'o ținem cu noi, Eddie.

— Desigur, ar fi un risc prea mare s'o păstrăm multă vreme, răspunde Eddie, cu un zâmbet straniu. Dar nu vă îngrijiiți. Ea ne va fi de mult folos...

— Unde-i Sofia, și toate «durerile»? — întrebă în cele din urmă Tom Junes.

(Sfârșitul în numărul viitor)

Studii în aer liber

(Foto excl. Keystone)

Pentru a-și perfecționa studiile de botanică, studențele californiene nu au nevoie să se închidă între cele patru ziduri ale sălii de studiu: natura, în această țară fericită, le procură din belșug flori și plante dintre cele mai variate cari cresc sub cerul vesnic albastru. Priviți două încântătoare studente cari încearcă să determine cantitatea de lichid conținută într'o specie de cactus, care crește în deșertul mexican și procură apă călătorilor însetați.

DE PRETUTINDENI

O tragedie a amorului în perfectă liniște.

O excepțională dramă pasională s'a petrecut, zilele acestea, la Marsilia. O tânără pereche se plimba pe bulevardul Garibaldi când, la un moment dat, bărbatul scoase un revolver din buzunar și trase câteva focuri în femeia care îl însoțea. El o răni ușor la umărul stâng. Fără a se tunbura, însă, cătuși de puțin de gestul său criminal, bărbatul își luă din nou femeia la

braț și porniră, amândoi mai departe cașicum nu s'ar fi întâmplat nimic.

Când poliția îi ajunse din urmă, «eroul amoros» o luă la goană și biata femeie declară că fiind încontinuu terorizată de amantul ei, nu putea îndrăzni să se plângă, niciodată. De aceea și după accident, preferă să se plimbe cu rana la umăr, decât să fie împușcată de tot...

Sfidarea tehnice

(Foto excl. Keystone)

Rachei Dorange, celebra amazoană a Franței, care a vizitat și țara noastră, acum câți-va ani, venind călare dela Paris, a pornit într'un nou raid spre Belgia și Olanda, în tovărășia neprețuitului său tovarăș roibul «Suzy». Alături de toate vehiculele moderne ale tehnice, simplitatea și calmul acestei călătore plină de farmec și de tinerețe sunt o irnie necrușătoare la adresa mecanice a-tot-cuprinzătoare.

De ce sunt măcelarii voinici?

Cine nu a remarcat înfățișarea uniform radioasă a măcelarilor? Se spune că pricina acestei bune arătări e faptul că mănâncă, cu toți, multă carne.

Dar nu acesta e adevărul. Un medic din Paris a dovedit că măcelarii sunt voinici, nu fiindcă mănâncă mereu carne, ci fiindcă respiră, toată ziua aburii ei. Pentru a trage și concluzii practice depe urma descoperirii sale, medicul i-a convins pe câți-va măcelari parisiensi să primească în prăvălii mai mulți anemici, cari să fie tratați în felul acesta.

Bolnavii fură instalați pe niște fotolii, în fundul magazinelor, lucru care, bineînțeles, a atras mulți curioși.

Tratamentul trebuia să dureze trei luni. Inșă, numai după trecerea câtorva săptămâni, bolnavii, desigur mai infomeți decât întremați de această «hrană atmosferică», s'au folosit de o clipă când se aflau singuri și au șterpelit câte o cișvartă. Faptul nu a trecut neobservat și bolnavii au trebuit să declare că mirosul cărnii crude le produce o foamă îngrozitoare. Iată dovada cea mai bună a afirmațiilor medicului. Numai că, chiar numai «mirosul de carne» nu ajunge, mai trebuie și puțină mâncare. Asta ne aduce aminte anecdota omului care voia să câștige la loterie, dar fără a fi cumpărat măcar un singur bilet.

Și prințul de Galles e om ca toată lumea

(Foto Keystone)

Ca un simplu particular, prințul de Galles s'a urcat zilele trecute în metropolitanul Londrei, pentru a-și da seama personal, de condițiunile transportului subteran. Numai că vedem cum răsfățatul principe călătorește într'un compartiment special și... pluşat, neavând alt tovarăș de drum decât pe Lordul Ashfield.

Norocul unui negustor de haine vechi

Un țelal din Aurillac (Franța), cumpărase la o licitație mai multe haine vechi.

Într'un pardesiu, care se afla între celelalte boarfe, el găsi spre marea lui surprindere, un testament în care se declara că acela care-l va găsi va fi moștenitorul unei averi îngropate

într'un anumit loc, din apropierea orașului.

Negustorul de haine vechi s'a dus în grabă la locul indicat și găsi într'adevăr suma de 80.000 franci aur (2.500.000 lei) și numeroase bonuri de tezaur.

Aviz țelalilor dela străvechiul Țica Lazăr!

Poleirea lemnului cu nisip

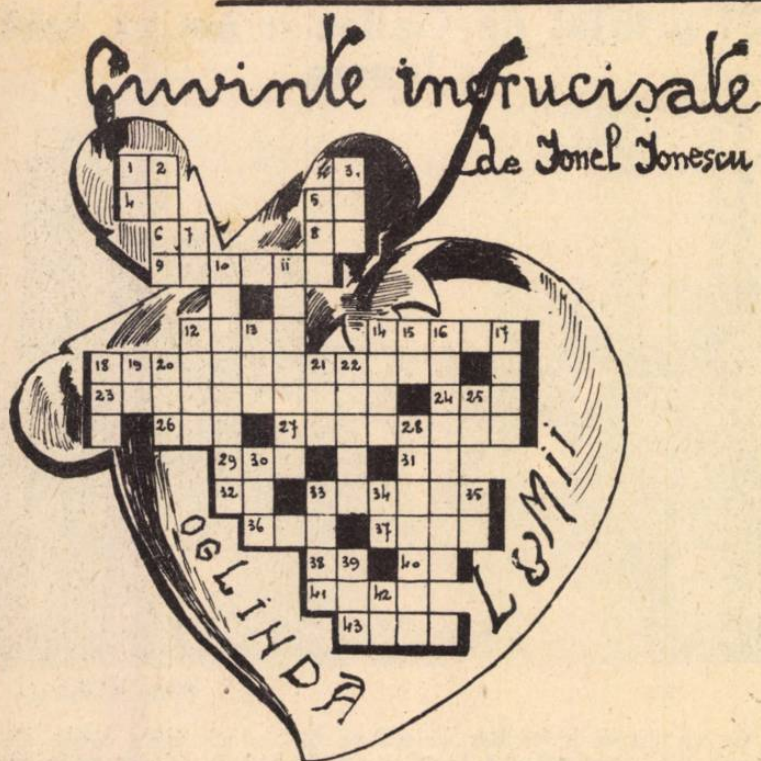

(Foto Keystone)

Poleirea lemnului fin de mobilă prin nisip, proiectat de un tul electric, cu o presiune foarte mare, devine un procedeu, din ce în ce mai util practicat. Nisipul taie și modelează lemnul mai bine decât oricare instrument. Lucrătorul poleitor trebuie să poarte, însă, o mască peste tot capul, pentru a-și feri ochii de firele de nisip, cari îl pot răni.

JOCURI

ORIZONTAL. — 1) Articol; 4) exprimă scopul sau finalitatea; 5) pronume; 5) pronume; 8) conjuncție; 9) metal fals din care țiganii fac măștișoare, dându-le valoarea celor veritabile; 14) ecrin pentru păstrarea măștișoarelor; 18) a înmâna persoanei iubite măștișorul; 23) persoana cărui i s'a adresat măștișorul; 24) personaj biblic; 29) poeme lirice; 31) delicat; 32) soare; 33) lună la al cărei început se face cadou măștișorul; 36) cinematograful din Capitală; 37) comunicație scrisă de caracter oficial; 38) notă; 40) pronume; 41) ...China; 43) persoane cărora li se încredințează predarea măștișoarelor.

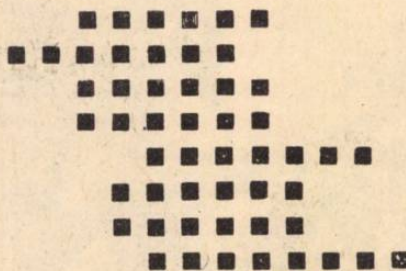
VERTICAL. — 1) unealtă; 2) legătură metalică de care e prins măștișorul; 3) metal din care se face deobicei măștișoarele; 5) i-

mită șgomotul sărutului. (Nu vă speriați); 7) pronume; 10) cadou oferit fetelor de 1 Martie; 11) zăbavă; 12) măștișoria de a face măștișoarele; 13) vestesc sosirea zilei supremă; 14) a aduce la domiciliu măștișorul; 15) notă; 16) cum sunt d-șoarele când primesc un măștișor de 1 Martie?; 17) termen convenit pentru achitarea măștișorului; 18) poezie; 19) propoziție; 20) ins dintr'un vechiu popor; 21) urșită; 22) panglică cu care se prinde măștișorul; 25) notă; p8) forma măștișorului; 30) măștișorul este un «cadou» oferit fetelor de 1 Martie; 33) numele zilelor ce urmează celor 9 babe din Martie; 34) pe malurile unui fluviu european; 35) pronume; 39) persoană (mai mult sau mai puțin demnă de primirea unui măștișor); 42) notă muzicală.

Jocul lunilor

de Sandu Schmidt (Loco)

1

2

Să se înlocuiască punctele prin literă astfel ca orizontal să se formeze cuvinte cu următoarele semnificații:

- 1) Numele popular al lunii Noiembrie.
- 2) Numele popular al lunii Iunie.
- 3) Numele popular al lunii Februarie.

- 4) Numele popular al lunii Iulie.
  - 5) Numele popular al lunii Septembrie.
  - 6) Numele popular al lunii August.
  - 7) Numele popular al lunii Mai.
  - 8) Numele popular al lunii Octombrie.
- Dela 1-2 Numele popular al lunii Martie

Carte de vizită magică

de Petre Crințea, student (Loco)

Virginu B. Alecsandri

Schimbându-se ordinea literelor de mai sus să se afle funcția personajului de mai sus, precum și localitatea unde și-o exercită.

Soluțiile jocurilor din „O.L.” No. 8

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE
«DUELUL»

ORIZONTAL. — Artagnan — Ducla — Estafier; Muschetar — Tae — Halebarda; Urfa — Vao — Sac — Camp; Aman — Levi; Za — Ajax — Cuza — Az; Nas — Les — Zic; Asan — Terta — Cega; Pro — Incrucișate — Ura; Câte — Cai — Isi — Carp; Ada — Par — Laureat — Asb — Ida; Ra — Garo — Nara — Ar; Morti — Floreta — Tralu; Raab — Ursiu — Iava; Bonjuriști — Flanconada.

VERTICAL. — Amuleta — Carab; Rur — Spada; Tis — Arta; Acasa — Noz — Gorj; Gh — Parau; Ne — Artar; At — Au — Roibi; Navaja — Ne; Ramas — Calif; Vax — Tria — Lui; Ut — Leu — Ușor; Eac — Mercur — Rs; Lz — Sti — Elei; Sec — Asia — Tuf; Havuz — Astra; Eacizi — Ti; Si — Ac — Antin; Te — Sarac; Facla — Cuc — Aian; Ira — Eroi; Edm — Garda; Rapiera — Parada.

LOGOGRAF FANTEZIST

Planșeta

METAGRAMA

Sabie — Sanie — Sașie — Saxie

DESLEGATORII JOCURILOR

Florin Tasse, Dan Preoteșcu-Govora, Predan, Bică Pisoschi (Craiova), Maior Popovici Pompiliu Anibal, Nicolae Cimpoeșu (Arad), Marcel Tomescu (Târgoviște), Lucreția și Margareta Pallade (Turnu Măgurele), Nae și Ticu Mărgăneanu, Rică Timofteșcu (Turnu Severin), Nicu C. Slavu-Sphinx, Elena Crețulescu (Câmpina), Ioan Aurel Gheorghiu, Mișu Mares, Nellu Apostolescu, Sylvia Segall, Avram I. Avram, Elena Gheorghiu, Theodor și Ana Stoicescu (Ploiești), Ionel M. Petria (Turnu Severin), Boulette Bănescu, Mișu Murtazzia (Găești), Gheorghe A. Nicolescu (Ploiești), Mieluța N. Pompilian, Ionescu Gh. Constantin, Al. Haber (Iasi), Elia T. Lușă, Nicolina Popescu (Caracal),

Tomi Virgilius (Pitești), Simon Gross, S. Fivbenkel (Iasi), Mișu Mariș (Dridu-Ilfov), Dimitrie Andeleanu, Valeriu Ponta (Pecica-Arad), Ionel Ionescu (Băicoi), P. Coroiu (Oradia), Al. Dobrinescu-Aledo, Ovidius Idriceanu-Igrov (Bârlad), N. Gr. Arsene (Buzău), Căpitan Stoenescu Constantin, Maior Aslan Dumitru, Calman Simon (Chișinău), Lică I. Constantinescu (Roșiori de Vede-Teleorman), Nicu Comănescu (Tg. Ocni), Isi M. Breiman (Drochia), Mihail Petcu (Cernăuți-Soroca), Ionel Iordache, Mihail Suditu-studenți (Mizil-Buzău), Ioan Vanjen-sky, Simon Orenstein, Pincu A. Saul-Piasa (Focșani), Segall Arthur (Odobesti-Putna), Spiru Teodorescu student (Cluj), Tudorică N. Popescu student (Carol II-R. Sărat), Petruș și Avram Crințea studenți (Dumitrești-Râmnicul Sărat).

CAPITALA

R. H. Simion, Mimi și Mircea Mărdărescu, Marioara Constantinescu, V. Iacobini, Russu D. Nicolae, Vögeli Anna, Stelian Gh. Constantinescu, Ionel Clăment Schachman, Nicu St. Lăzărescu-Nyl, Papp Liviu, Mișu G. Antonescu, Fany și Mundy Brenner, Paul Gălășanu, Nicu Tonea, Mircea I. Popescu-Remmy, Nae Iliescu-Nylly, Simon, René și Licuța Mălăeru, Sandu Schmidt, Lolo și Izu Schmidt, Raluca M. Tzudick, Eddy Finkelstein, Isac Finkelstein, Eisner Arnold, Ionel Aisner, George M. Tabacu, Nel'u Blumer, St. Mares, Manuel Sărbulescu, Eustatîu Mărculescu, Gh. Gh. Opre-scu-student, Tully Grünberg, Du-tu, Marcu și Nellu Rosenthal, Fany Faivisohn, Alexandru Gr. Buzdugan.

PRIN TRAGERE LA SORTI AU CAȘTIGAT

- 1) Căp. Stoenescu C-tin (Chișinău).
- 2) Licuța Mălăeru (Loco).
- 3) Mihail C. Petcu (Cernăuți).

Poșta jocurilor

Ionel Ionescu (Băicoi). — Vom alege și publica.

Marcel Tomescu (Târgoviște). — Unul dintre jocuri refăcut se va publica mai târziu.

Mișu C. Antonescu (Loco). — Se va publica mai târziu.

Nicu M. Cimpoeș (Arad). Jocul e bun, publicabil într'unul din numerele viitoare ale revistei. Logogriful mai târziu.

„Oglinda Lumii” No. 10
BONUL JOCURILOR

Războiul celor două perle

(Continuare din pag. 193)

cu toate că, timp de douăzeci și cinci de ani lucrările sale au rămas infructuoase, el nu a persistat mai puțin până la succesul complet, adică putând impune unei stridii să fabrice, la comandă, o perlă tot atât de frumoasă cași cea mai superbă dintre perlele sălbatice. Japonezul Kokichi Mikimoto merită să fie considerat pentru aceasta drept cel mai pur exemplu al savantului răbdător, tenace, ingenios și iscusit, precum și ca adevăratul creator al acestei perle de cultură căreia, nu încape îndoială, viitorul îi va da locul onorabil pe care îl merită.

Mikimoto a înțeles cel dintâiu că, pentru a dobândi forma aceea perfect sferică fără de care nici o perlă nu ar putea avea vre-o valoare comercială, trebuia s'o silească să se formeze chiar în sânul stridiei, în afara de orice contact cu scoica.

Necesară, desigur, condițiunea aceasta nu era însă, din nefericire, îndestulătoare și a fost nevoie încă de multe tatonări, spre a descoperi ceea ce era încă indispensabil pentru forțarea succesului.

Stratul epitelial care îmbracă interiorul scoicii și acoperă ca o mantie, în întregime, corpul animalului nu e, în adevăr, o masă omogenă, de constituție uniformă pe toată grosimea ei. Stratele de țesuturi diferite care o constituie își asumă tot atâtea roluri distincte.

Mikimoto, după ce străpungea scoica unei maleagrine, cu precauțiuni cari abia se pot imagina, introducea, delicat, un fragment de sidef în mantia moluscului unde, sau nu obținea nimic, sau, fiind prea apropiată de scoică, perla se lipise ori se formase într'un mod neregulat.

În adevăr, în mantie, un singur strat de celule e înzestrat cu funcții nacligene, adică producătoare în sidef și, după pozițiunea ocupată de corpul străin în raport cu acest strat, celulele sale erau mai mult sau mai puțin excitate.

Cel mai bine ar fi fost să se înfigă, în mod exact, micul embrion de sidef în sânul chiar al celui strat producător de sidef, fără ca cea mai mică părțică să-i depășească limitele strâmtelor. Însă trebuia descoperit mijlocul de a proceda cu o asemenea dibăcie. Savantul japonez a trebuit să se convingă de neputința, în condițiunile în cari opera, de a satisface această a doua pretențiune a Naturii.

În fața acestei constatări, o sută alți cercetători s'ar fi descurajat, în mod iremediabil. Mikimoto, însă, se socoti prea aproape de țel, pentru a abandona cercetările. El nu văzu în această complicație decât o simplă decepție în plus adăugată a altor altele. Meritul unei asemenea continuități de studiu se va aprecia cu atât mai mult, cu cât, după fiecare experiență nouă, trebuie să se scurgă 15-18 luni.

Bucle Roosevelt și bucle Hoover

(Foto-excl. Keystone).

În America, țara tuturor extravaganțelor, cu ocazia recente campanii electorale, partizanii celor doi competitori la titlul de Președinte al Statelor Unite, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a-și populariza candidatul. Bineînțeles, nici coasorii de damă nu s'au lăsat mai prejos și au inventat, pentru preamărirea preferatului lor, «buclele Roosevelt» (stânga) la cari s'a răspuns numai decât cu «buclele Hoover» (dreapta). Astăzi, nu există o americană care se respectă, să nu se coafze cu buclele unuia sau altuia dintre Președinții Statelor Unite.

Veni, în sfârșit, ziua în care această ultimă dificultate putea fi la rândul ei înlăturată. Piedica fu chiar atât de bine înlăturată, încât, artificialul întrebuintat a devenit regula pe care se bazează, astăzi, această pitorească cultură.

Pe câte-va scoici sacrificate în acest scop se dă mantia deoparte, lăsându-se să pătrundă stratul de sidef, în foarte mici fragmente, de dimensiuni exact suficiente pentru a învălui una din acele bucăți minuscule de sidef, menite se deslănțuie mecanismul formațiunii unei perle. În felul acesta, există siguranța că, în toate punctele, materialul intrus se va găsi în contact intim cu celulele cari secretă sideful, fiindcă este încercuit ca într'un sac. Sacul acesta, bine legat, este introdus în grosimea mantiei unei alte maleagrine. De data aceasta, e un altou veritabil, adică o unire intimă cu celulele sidefoase, în locul celulelor cari înconjurau corpul străin. Hrănite de cele dintâi, celelalte celule, reacționând la invitația provocată de contactul corpului aspru, vor secreta, în mod uniform, sideful care trebuie să formeze o perlă perfectă.

Ce autoriză, prin urmare, să se spună că cutare perle sunt false, sau că ele sunt neapărat de o valoare inferioară valorii perlelor «sălbatice»? Să fie nucleul de vină? Faptul că el a fost introdus în mod voluntar ori accidental, crează oare vre-o deosebire reală? Dimpotrivă, în

ipoteza în care intervine omul, condițiunile de secrețiune sunt întotdeauna mai bune. Însă, în ambele cazuri, perla este, conform aceluiaș proces și datorită unor materiale identice, opera stridiei.

În frumusețea perlelor, felul nucleului nu intervine deloc.

Chimiștii au constatat, după cum am mai spus, că perlele sunt nouăzeci la sută, carbonat de calciu aproape pur, restul de 10 la sută fiind reprezentat prin aceea materie albuminoidă specială, numită «conchyolină».

Deci, o perlă se judecă cu ochiul.

Ea trebuie să ne dea impresia că se lasă pătrunsă, de foarte departe, de lumină, fiindcă, la fel cu perlele sălbatice și cele de cultură ne procură această impresie de giuvaer pur, care joacă admirabil în lumină.

Operând cu grijă altoirile sale, desinfectând rănilor și umplând cu un mic tampon de ciment gaura făcută în scoica operată, savantul japonez își așează meleagrinele în dulapuri zăbrețite, de câte șapte etaje, umplute cu apă.

Dacă e prea rece ori prea cald, scoicile sunt apropiate sau îndepărtate dela suprafață adică dela soare.

În orice epocă, stridiile sunt păstrate în condițiunile cele mai favorabile pentru vigoarea și sănătatea lor, fiind grefate abia la vârsta de 3 sau 4 ani, adică la vârsta adultă. Din apă vor fi scoase când vor avea 7

ani. Nu pot fi lăsate să se îngrase prea mult căci stridiile nu trăiesc mai mult de 10-12 ani.

În Japonia, femeile în special, experte în scufundare, rămân sub apă 2-3 minute, pentru a se asigura că nu a survenit nimic anormal în cuștile cari adăpostesc, fiecare, câte 100-150 stridii. Într'un loc se cultivă între 6000 și 7000 stridii.

Aceasta este, pe scurt, tehnica perfecționată la care a ajuns, după numeroase încercări infructuoase, Mikimoto, a cărui primă perlă emisferică, datează din 1894.

Producția este industrializată astăzi, pe o scară întinsă, numai Japonia furnizând 1.800.000 stridii pe an.

Din acest număr, aproape 20 la sută sunt găsite moarte, iar din cele cari au rămas, alte 20 la sută nu au prins altoiul.

Până în prezent Japonia este singura țară care se ocupă de cultura științifică a stridiilor. Trebuie de recunoscut, e drept, că pe țărmlurile sale se găsesc reunite condițiunile naturale cele mai propice.

Dar nu e imposibil ca în Australia și în California tehnica lui Mikimoto să fie introdusă, în curând, cu cel mai mare succes.

Oricât de supărați ar fi bijutierii, perla a cucerit masele. Din regină cu putere absolută ea a devenit o prințesă democratică. O va face, oare, transformarea aceasta să fie mai puțin frumoasă decât odinioară?

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Sex-appeal

— Tanti Leonie, am auzit că vrei să faci cinema.
— Da, și chiar am nevoie să-mi explici ce e aia. Mi-au spus să mă întorc când voi avea sex-appeal.

SUB PAPUC

IONEL. — Tată, e afară un domn care întreabă de stăpânul casei.

TATAL. — Du-l la mama ta.

CHESTIE DE CULOARE

— Mămăica mi-a cumpărat ciorapi de culoarea pielii.

— Ar face mai bine să te spele, drăguț, ca să capeți un gât de culoarea pielii.

De închiriat

— E apă la toate etajele?
— Cred și eu! Chiriașul dela al șaselea, a plecat la băi, lăsând robinetul dela baie deschis

IN EPOCA RECORDURILOR

Costel și Lilica sunt surprinși de mama lor, pe când golesc de zor câte un borcan cu dulceață.

MAMA. — Ce înseamnă asta, păcătoșilor?

COSTEL. — Să vezi, mamă: am pariat cu Lilica pe cinci lei, care dintre noi doi va golii mai iute un borcan cu dulceață.

AMNEZIE

— Nu știu ce să mai fac, observ, cu disperare, că pe zi ce trece, îmi slăbește mai mult memoria. Nu sunt în stare să-mi aduc aminte ce-am făcut acim două zile sau ce trebuie să fac azi. Ce zici?

PRIETENUL. — Zic să strici logodna, căci, două zile după nuntă, ai fi în stare să nu-ți mai recunoști nevasta.

ARGUMENTUL DECISIV

EA. — Să știi că, dacă nu mă duci la Sinaia...

EL (întrerupând-o) ...mă lași și te duci la mama ta.

EA. — Proastă mai mă crezi! O aduc la noi.

EL (disperat). — Numai asta să nu faci. Te duc la Sinaia.

SERVITOARE DISCRETA

— Ce-ai făcut, Anico, ai pus la cutie și scrisoarea pe care nu scrisesem adresa?

— Firește!... Mi-am închipuit că conia nu vrea să văd cui scrie!

CAINE VEGETARIAN

CUCOANA (furioasă): De ce nu-i pui botniță, Domnule! Javira d-tale m'a mușcat la picior...

VEGETARIANUL: Nu se poate conia, că doar câinele e vegetarian cași mine...

O VESTE GRAVA

— Cu cine vorbești atât de mult la telefon?

DOCTORUL MAMOȘ: Cu Vasilescu, îi comunic că nevastă-sa a născut trei copii. Până acum l-am pregătit pentru doi...

SOLUȚIA

— Ce e cu tine, Nicule, că ai o mutră atât de amărâtă?

— Doctorul mi-a interzis băutura și fără vin mor.

— Numai pentru atâta lucru? Caută, frate, un alt doctor și să vezi cum ai voie să bei...

ȘI TOT D-TA TE PLANGI

GAZDA: Bine, domnule Tică, nu e zi din săptămână să nu vii la trei ori patru dimineața acasă.

TICA: Și tot d-ta te plângi! Esit doar în câștig...

— ?

— Da, că-ți cruț așternutul.

FILOSOFIE DE SALON

FILFISONUL: Se spune că prostia îți dă fericirea. Dumnezeu, conia, ce crezi?

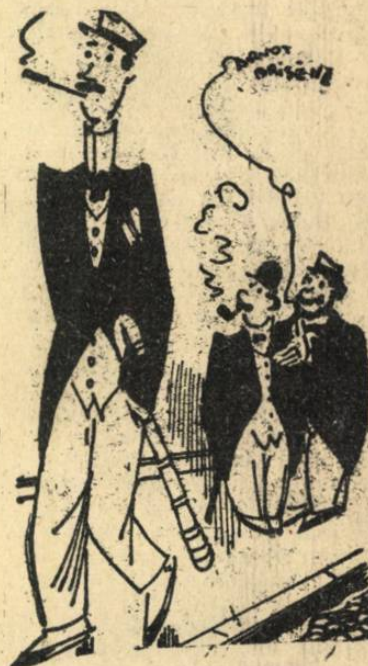
— DOAMNA: Eu, una, nu pot să-mi dau seama... dar, uitându-mă la dumneata, constat că nu ai aerul unui om nefericit!

CHESTIE DE MEMORIE

— Am să-ți dau o lecție, ca s'o-ții minte.

— Nu cred, am o memorie foarte slabă.

Relațiuni înalte

— E Ionescu, prietenul meu intim.

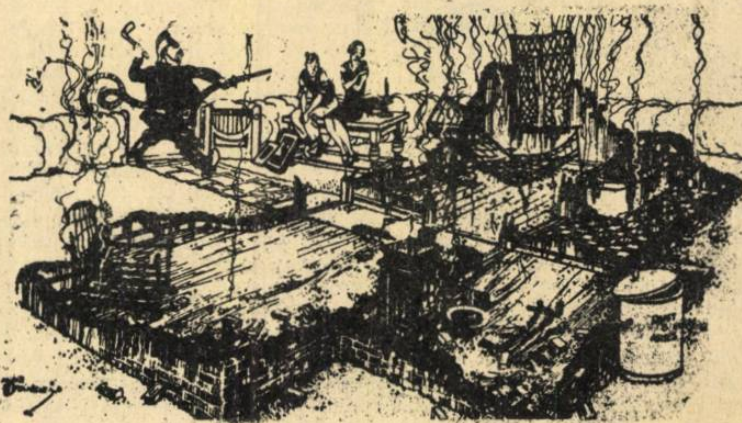
— Complimentele mele, dragă, ai într-adevăr relațiuni înalte.

GICA PIȘICHER

TATAL: Ascultă Ionel, tu până n'o să mănânci o bătaie strașnică dela mine, n'o să te cumințești. Vreau să te fac să te căești de pozna de azi.

GICA: Dacă e vorba numai de căință, uite, tată, nu mai e nevoie să mă bați, îți spun depe acum că mă căesc.

Sigur!

UN POMPIER DEBUTANT. — Ași vrea să știu și eu, mă rog, unde arde aici? Alarmați lumea de pomană!

Furnici eteromane

Furnicile au un gust corupt pentru un toxic care aduce mult cu eterul. Toxicul acesta provine dela niște coleoptere de genul lamecusei, cari au pe partea abdomenului niște glande ce secretă un lichid aromatic. Credeți oare că furnicile gonesc aceste coleoptere primejdioase?

Da de unde! Ele cheamă, ba merg chiar să le aducă cu sila din mușuroaiele învecinate.

Concluzia? În toate mușuroaiele în cari bântuie acest viciu, se observă în primul rând o scădere a cifrei populației; apoi, puii sunt rău conformați și se nasc adeseori cocoșați, sterpi și incapabili de muncă.

Ah! furnicile, harnice... virtuoașe! Încă o iluzie care dispare.

Cărți interesante

AVENTURILE EXTRA-ORDINARE ALE LUI „ARSENE LUPIN” gentilom-apaș

Etern surprinzătorul ARSENE LUPIN — această uimitoare creațiune literară a lui Maurice Leblanc, atât de sugestiv înfățișată, încât face mereu impresia că personajul stă de vorbă cu cititorul — are în fiecare din loviturile sale, o nouă înșiruire de aventuri, unele mai senzaționale decât celelalte.

Peripeziile acestor aventuri cu adevărat extraordinare, sunt de o nouitate de invenție și de un interes palpitant, care face ca cititorul să rămână captivat în timpul lecturii și să nu poată lăsa cartea din mână, dela prima până la ultima pagină.

Aventurile lui ARSENE LUPIN, apărute până acum în Editura „Eminescu”, sunt cele mai reușite volume cari s-au scris în acest domeniu, și farmecul lor deosebit constă în inteligența cu care sunt înfățișate felurile întâmplări, și în verva diabolică, cu care se prezintă, veșnic tânăr, veșnic spiritual, admirabilul gentilom-apaș, care este ARSENE LUPIN.

Au apărut până acum, și au înregistrat un imens succes, următoarele volume, — reprezentând fiecare, un roman de aventuri, dragoste și senzațional: Arsene Lupin, gentilom-apaș. — Arsene Lupin contra lui Herlock Sholmes. — Acul scobit. — Arsene Lupin 813. — Cele trei crime ale lui Arsene Lupin. — Dopul de cristal. — Confidențele lui Arsene Lupin. — Triunghiul de aur. — Izbânda lui Arsene Lupin. — Insula cu treizeci de sicrie. — Colții tigrlui. — Secretul omului invizibil.

Fiecare volum, cuprinzând peste 150 pagini, cu o copertă colorată, costă, după noul preț redus, numai LEI 20, și se găsește la toate librăriile cât și la Editura „Eminescu”, S. A., București I, care trimite gratuit la cerere, catalogul său general.

Un teatru de păpuși

Marchize, ducese, valeți, personajii legendare, zămisliți, toți, din carne și trași de niște sfecle dibace, de-asupra culiselor, — acesta este teatrul de păpuși din Salzburg, care dă reprezentații senzaționale în toate centrele europene. Regia marionetelor este atât de abilă, încât actorii aceștia artificiali, conduși de mâna omului, dau iluzia perfectă a realității, exprimată ca artă. Iată-l pe d. Hermann Aicher, creatorul acestui teatru, aranjând «între culise», înainte de spectacol pe fiecare actor la locul său.

Mary Pickford și șomerii

Mary Pickford, care, deși a rămas aceeași ființă încântătoare ca în anii glorioși ai filmului mut, a încetat, totuși să fie «ciubita lumii», nu face impresia că a cunoscut, vreodată vremuri grele. Aparițiile de ingenuă, rolurile candide cari au fost, atâta vreme, exclusiv ale sale, te fac să uiți că grația surâsului, puritatea privirii, nevinovăția trăsăturilor pot ascunde tristețea și neliniștea sufletului.

Mary Pickford, totuși, n'a uitat mizeria pe care a cunoscut-o, la începutul carierei sale triumfale și, astăzi, se ocupă cu ardore și cu entuziasm, de cauza șomerilor, lăsați în întregime, în Statele Unite, în seama carității particulare.

Luând cuvântul la o serbare (lunch) organizată de Comitetul de ajutorare a șomerilor, din New-York, gingașa stea a amintit că nu-i e străină nici una din tainele mizeriei. «Eri abia, a spus ea, străbătând Broadway, mă gândeam la toate perechile de pantofi, pe cari le-am uzat, parcurgând acest pavaj, în căutare de lucru».

Continuând parcă o reverie, ea a mai mărturisit că nici prosperitatea, nici succesul, nici gloria nu fac pe om să uite sărăcia, foamea, șomajul. Fără îndoială, Mary se revedea în timpul îndepărtat când mama ei trebuia să întrețină «rei copii, precum și pe propria-i mamă paralizică.

Visul lui Mary era, atunci, să posede, deodată, două perechi de pantofi de piele. Bucuria ei nu avu margini într-o zi când, o persoană caritabilă le trimise 75 dolari.

La Hollywood, șomajul bântue cu o asprime extraordinară. Mary Pickford citează exemple originale de binefacere și de ingeniozitate, cari onorează lumea privilegiată dela Hollywood. Un amic al ei, actor celebru, a renunțat la o transfuzie de sânge, recomandată urgent de medicul său, pentru a împărți la săraci suma cerută de infirmierul care urma să-i dea sângele.

Un alt actor a pus să i se vapsească din nou vila, nou-nouă. Rezultatul e atât de plăcut și prinde atât de iute, încât, în aceeași zi, toate vedetele găsesc că vîile lor arată urât și o sută de maeștri zugravi primesc mai multe comenzi decât sunt, în stare să prididească.

Invitată, săptămîna trecută, la Casa Albă, la un lunch, Mary Pickford s'a angajat formal să obțină colaborarea întregii industrie cinematografice, pentru aplicarea planului Hoover contra șomajului. Fostul președinte al Statelor Unite a felicitat-o din tot sufletul pentru această inițiativă eroică, și i-a urât ca gentilețea și grația ei fizică să reușească acolo unde marile forțe ale Statului au dat greș.

Despre prietenie

Prietenia este o artă. Ea își are profesioniștii ei. Ei cer ca noi să părăsim totul pentru dănișii, să le dăm dreptate când nu au, și să tolerăm ca ei să nu ne menajeze adevărurile supărătoare. Sunt preferabili, însă, amatorii: aceștia au alte ocupațiuni..

✱

Prietenia nu se cucerește nici prin asiduitate, nici prin complzență. Acela care o caută, eu tot dinadinsul, va obține cel mult compătimire.

✱

Nu e necesar să spui orice prietenului, ci numai să știi că poți să-i spui totul.

NAPOLEON

de
EMIL LUDWIG

LEI 240

Magistrala descriere a vieții marului erou, operă care a făcut alăta valvă în toate țările, se găsește de vânzare la toți librarii, din țară, precum și la Editura „Eminescu” București I, Str. Ing. Anghel Săbău No. 2.

OC-LINDA LUMII

4 MARTIE 1953

ANUL XII
No.10

20 PAGINI
LEI 5